Hekimce Bakış

www.bto.org.tr

BURSA TABİP ODASI YAYINIDIR EYLÜL 2017 S.94

Hekimce Bakış

Yıl: 2017 Sayı: 94

İmtiyaz Sahibi
Dr. Güzide Elitez

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Çetin Tor

Editör
Doç. Dr. Alpaslan Türkkan

Yayın Kurulu
Dr. Engin Demiriz
Dr. Gönül Malat
Dr. Ömer Levent Soydinç
Dr. İlknur Derin
Dr. Cem Heper

Yayın Kurulu Sekreteri
Çiğdem Atıcı

Tasarım
Medyapark

Baskı
Rota Ofset

Odunluk Mh. Akademi Cd.
No:8 A2 Blok K:2
Nilüfer / BURSA
Tel: 0224 453 52 10
Fax: 0224 453 52 40
Gsm: 0533 687 85 23
0533 738 98 03
e-mail: bursa@bto.org.tr
www.bto.org.tr

Hekimce Bakış, Bursa Tabip Odası yayınıdır. 3 ayda bir yayınlanır. Dergideki yazılar aksi belirtilmedikçe BTO'nun resmi görüşü değildir. Kaynak belirterek alıntı yapılabilir.

ISSN: 1303-6815

İÇİNDEKİLER

14 OHAL KAPSAMINDA BAZI DÜZENLEMELER **YAPILMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE NE DEĞİŞTİ?**

22 **BTO HABELER**

56 **TTB HABERLER**

68 **DELİÇAY YAMAN AKAR**

77 **TANGONUN MODERN YÜZÜ GOTAN PROJECT**

DR. ALPASLAN TÜRKKAN alpaslanturkkan@gmail.com

www.hekimcebakis.org

Hekim uyanık olmalı, **kanmamalı...**

İyi hekim olmanın yolunun " insan" olmaktan geçtiğini tüm hekimler bilir. Yaşam boyu sürecek ve yaşam biçimine dönüşecek olan hekimlik mesleğinin kendisine özgü kuralları ve özellikleri tanımlanmıştır. Hekimliğin amacı; insanların acılarını gidermek, sağlıklı yaşamı sağlamak ve sağlıklı yaşanan ömrü uzatmaktır. Mesleğin amaçlarına ulaşabilmek için hekimlerin, bir takım özellikleri edinmiş bireyler olmaları gerekir. Bunların başında gelen ve olmazsa olmaz olan; güncel, bilimsel mesleki bilgidir. Örneğin; hekimler sağlığı bozan etmenleri, toplumdaki riskli grupları, hastalıkların özellikleri ve seyrini, tedavi yolları ve bu yollar arasında en etkili olanları, hastalığa yakalanmayı engellemek için yapılması gereken uygulamaları bilmek zorundadır. İyi hekimlik uygulamaları için bilmek de yetmez; güncel kalmak, yenilikleri izlemek gerekecektir.

Toplumlar arasında farklılıklar olabilmekle birlikte hekimlerin taşıması gereken kimi özellikler üzerinde uzlaşı sağlanmıştır. Toplumlar hekimlerinin; iyi iletişim ve empati kurabilen, adaletli, dürüst, hoşgörülü, sabırlı, fedakar, mesleki yenilikleri izleyen ve hastalarına açıklayan güvenilir insanlar olmasını istemektedir.

Hekim; mesleki uygulamaları sırasında özellikle, daha güncel bilimsel bilginin olabilirliğini gözeterek dikkatli ve uyanık olmak zorundadır. Hekim hastalık öyküsü alırken kendisini yanlış yönlendirebilecek hasta/hasta yakınına karşı uyanık olmalı ve sadece onların verdiği bilgiye kanmamalı ayrıntılı olarak sorgulamalıdır.

Hekim; hastasını muayene ederken hiçbir yakınma söylenmemiş olsa bile hastasının risk grubunu oluşturduğu hastalığa yönelik incelemeyi yapmalı, hasta beyanına kanmayıp bilimsel bilgiden yararlanmalıdır.

Hekim; reçete yazarken ilaç dozunu hastasının yaş, kilo ve eşlik eden başka hastalıklarını gözeterek planlamalı, hastasının bile farkına varmamış olabileceği ilaç yan etkilerine karşı uyanık olmalıdır.

Hekim; bilimsel nitelik taşımayan "ilaç" tanıtımlarına karşı uyanık olmalı, kara odaklanmış şirketlerin reklam/tanıtımlarını bilimsel zeminde değerlendirmeli, kanıtı olmadan sunulan rakamlara kanmamalıdır.

Hekim, sadece tetkik-tahlillere kanmamalı, hastasını bir bütün olarak değerlendirerek muayene etmelidir.

Hekim; hastasının bulgularındaki değişimi dikkatle izlemeli ve klinik bulgulardaki değişime karşı dikkatli/uyanık olmalıdır.

Hekim kandığında sonucu ölümcül olabilir, toplum sağlığından olur.

Büyük bir özveri gerektiren hekimlik mesleği uygulanırken; hekimler kanmamalı, bilimsel bilgiyi kullanarak, kanıtları değerlendirmeli, hastalarını ve toplumu tedavi ederek mesleklerinin sağlıklı ve uzun ömür amacına yönelmelidir. Bunun araçlarından birsi de topluma "Hekimce Bakış" tır.

Bu sayımızda da- her sayımızda olduğu gibi -Bursa Tabip Odası ve TTB haberlerini bulacaksınız. Kapağımızı güncel gelişmelerden uzak tutarak güzel bir fotoğraf ile taçlandırdık. Uzun süredir yazılarımda siyah, iç karartıcı haberlerle döşeli kapaklarla karşınıza çıkmaktan duyduğum sıkıntıyı paylaşıyordum. Hep böylesi bir kapak arzumu gerçekleştirmiş olduğumuz için ayrıca mutluyum.

DÜNYA TABİPLER BİRLİĞİ CENEVRE BİLDİRGESİ

Hekimlik mesleğinin bir üyesi olarak kabul edildiğim şu anda; Yaşamımı insanlığın hizmetine adayacağıma, Mesleğimi bana öğretenlere, hak ettikleri saygıyı ve minnettarlığı göstereceğime, Mesleğimi vicdanımla ve onurumla uygulayacağıma, Önceliği her zaman hastamın sağlığına vereceğime, Hastamın bana açtığı sırları, yaşamını yitirdikten sonra bile gizli tutacağıma, Tıp mesleğinin yüce geleneklerini ve saygınlığını, bütün gücümle koruyacağıma, Meslektaşlarımı kardeşlerim sayacağıma, Yaş, hastalık ya da engellilik, inanç, etnik köken, cinsiyet, milliyet, politik düşünce, ırk, cinsel yönelim, toplumsal konum ya da başka herhangi bir özelliğin, görevimle hastam arasına girmesine izin vermeyeceğime, İnsan yaşamına en üst düzeyde saygı göstereceğime, Bana gözdağı veriliyor olsa bile, tıbbi bilgimi, insan haklarını ve birey özgürlüklerini çiğnemek için kullanmayacağıma, Kararlılıkla, özgürce ve onurum üstüne, Ant içerim.

DR. GÜZİDE ELİTEZ guzideelitez@hotmail.com

www.hekimcebakis.org

Sağlıkta Dönüşüm ve Kararnameler / **Eskiye Dönüş**

Sağlık Bakanlığı, 25 Ağustos 2017 günü, kamuoyu ve sağlık çalışanları tarafından tartışılmasına ve görüş bildirilmesine olanak tanımadan, 694 sayılı KHK ile sağlığı yeniden yapılandıran çok önemli bir düzenlemeyi yayınladı. Gerçi sağlık ortamında bu kararnamenin ayak sesleri duyuluyordu, hatta bazı internet siteleri birkaç gün önce kararnamenin maddelerini sayfalarında yayınlamıştı. Eksik olanı Türk Tabipleri Birliği dile getirdi ve "çok önemli kuralların yer aldığı bir mevzuatın, sahipsiz biçimde ortaya atılan metinler üzerinden tartışılmasının beklenmesini kamu yönetimi ciddiyeti ile bağdaşmaz buluyoruz" dedi.

Sağlık Bakanlığı, daha Türkiye Cumhuriyetinin kurulmadan, İstiklal Savaşı sonlanmadan, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışından hemen sonra 03.05.1920 tarihinde 3 Sayılı Kanun ile kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyetinin Sağlık Bakanlığı teşkilat yapısını düzenleyen ilk kanun ise, 23.06.1936 tarih ve 3337 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 3017 sayılı, "Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurin Kanunu"dur. 60lı yıllara geldiğimizde dünyayı etkisi altına alan devletlerin sosyal devlet olma çabaları, sağlıkta yeni bir dönemi başlatmıştır. Meslek örgütümüzün de içinde olduğu bu çalışmaların yasal alt yapısı olan, 224 sayılı "Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleşmesi Kanunu" 12.01.1961 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Vatandaşların tamamının gelir düzeylerinden bağımsız bir şekilde sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleri için eşit fırsat sunulmasını amaçlayan bu programla, Sağlık Bakanlığı bünyesinde il ve ilçe devlet hastaneleri kurulmaya başlanmış, işçi sigortaları kurumu (Sosyal Sigortalar Kurumu) oluşturulmuş ve sigortalı hastalar için kurum bünyesinde yeni sağlık kuruluşları faaliyete geçirilmiştir. Özellikle koruyucu sağlık hizmetleri sosyalizasyon kapsamına alınarak toplumsal sağlık sorunlarının ve sağlık harcamalarının azaltılması amaçlanmışıdır. Dünyada esen neoliberal rüzgarların ülkemize ulaşmasını sağlayan 12 Eylül askeri darbe sonrası, sağlık alanında sosyal politikalardan vazgeçilerek kamunun özelleştirmesi süreci başlamıştır. 12 Eylül sonrası 1983 yılında çıkarılan 181 sayılı Sağlık Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Sağlık ve Sosyal Bakanlığı ifadesinden "sosyal" kelimesini çıkarmıştır. TC artık sosyal devlet yolunda ilerlemeyecektir. 90lı yıllarda "sağlık reformu" olarak adlandırılan sağlığın özelleştirilmesi çabaları 2000li yıllara gelindiğinde hız kazanmıştır.

2000in başında" Sağlıkta Dönüşüm" adıyla kamuoyunda yeniden sunulan bu "Dünya Bankası Projesi", Sağlık Bakanlığı teşkilatını düzenleyen 02.11,2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 663 sayılı "Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamesiyle en önemli gelişimini oluşturmuş ve özelleştirme sürecinin son halkası böylece tamamlanmıştır. Bu yeni yapı ile Sağlık Bakanlığının, "hizmet sunan yapıdan, politika belirleyen ve koordinasyon sağlayan bir yapıya dönüştürüldüğü" ileri sürülmüştür. Sağlıkta yeni bir dönem olarak kamuoyuna sunulan bu düzenleme, bakanlığın merkez ve periferdeki teşkilatını üç parçalı yapıya; Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreterliği, Halk Sağlığı Kurumu ve Sağlık Müdürlükleri olarak üçe bölmüştür. 81 ilde sağlıkta en üst yönetici olarak KHB Genel Sekreterlikleri oluşturulmuştur. Kamu hastanelerinin yönetiminde ve satın almalarında adeta bakanlık yetkisi taşıyan bu yapının başında olan KHB Genel Sekreterlerinin, aldıkları yüksek ücretler dikkat çekmiştir. Ayrıca bu yapının merkez ve taşra teşkilatları için yüzlerce yönetici kadrosu oluşturulmuştur. Yöneticilerin liyakat sorunları tartışma konusu olmuştur. Bu dönemdeki meslek örgütümüzün değerlendirilmelerinin tümünde bu parçalı yapının oluşturacağı sorunların altı çizilmiştir. Bu sorunlara ait meslek örgütü görüşlerini TTB'nin tüm yayınlarında bulabilirsiniz.

Geçtiğimiz günlerde hükümet, 2011 yılında 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile hayata geçirdiği ve sağlıkta yeni dönem olarak parlattığı bu sistemden vazgeçtiğini açıklayarak, yeniden eski siteme dönüş yapan 694 sayılı KHK yi yayınladı. Sağlık Bakanlığı, 6 yıl sonra hem bakanlık hem de illerdeki üçlü yönetim yapısını değiştirerek, il sağlık müdürlerini tekrar ilin sağlık yöneticisi olarak belirledi. Bakanlık "sağlıkta tek çatı" ya geri dönüşe gerekçe olarak da artan bürokrasi ve kadrolaşmayı gösterdi. Üç başlı yapının illerde yetki karmaşasına neden olduğu koordinasyon sorunu yaşandığı, hantal bir bürokrasi oluştuğu açıklamaları geldi. 663 KHK 2011 yılında yayınlandığında bu çekince ve eleştirilerin tamamı yapılmıştı. Bir ülkede sağlık politikalarının 6 yıl gibi bir ömrünün olması, büyük kaynaklar aktararak oluşturulan kadrolar ve bu kaynakları kötü kullanımı bu ülkeye zarar vermiştir. TTB daha KHB nin birinci yılında, KHB nin hem yönetsel olarak başarısız olduğunu hem de Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeleri Sayıştay'a ibraz etmediğini, denetimden kaçtığını açıklamıştır. TTB tarafından 663 sayılı KHK nin birçok maddesinin anayasaya aykırı olduğunu söylenmiş ve dava açılmıştır. Bu iki KHK'de de," demokratik hukuk devletinde önemli düzenlemeler yapılırken toplumsal yararlılığı gözetilmesi, bu düzenlemeden etkilenecek tarafların görüşlerinin alınması ve kamuoyu önünde şeffaf bir şekilde tartışılması" gerekliliği kuralları gözardı edilmiştir. Bunun yanında emeklilik ücretleri nedeniyle bir türlü emekli olamayan hekimlerin, bu KHK ile 72 yaşına kadar çalışmalarının önü açılmıştır. Bir hekim, her yaşta, her zaman hekim olarak kalır. Birçok hekimin ilerleyen yaşına rağmen topluma katkıda bulunma isteği ve yeteneği bulunmaktadır. Bu mesleki birikim aktarmak isteyen hekimler kendi istekleri doğrultusunda her zaman çalışabilirler ancak hayatlarını ve gelirlerini devam ettirme baskısı ile çalışma kararı almamaları gerekmektedir. Hekimlerin insanca yaşayacak emeklilik gelir düzeyine hızla ulaştırılması gerekmektedir. KHK ile sağlık ortamı yeniden yapılandırılırken birçok temel sorununda çözümünü beklemekteyiz; Hekimler bu ülkenin en mutsuz çalışanlarıdır. Hekimler ve sağlık çalışanları Bakanlığın her gün değişen uygulamalarından çok huzursuzdur. Sağlıkta dönüşüm sonrası sağlık kurumlarındaki aşırı yoğunluk hekim-hasta ilişkisini bozmuştur. Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre günde en az 30 sağlık çalışanı şiddete uğruyor. Şiddet en önemli sağlık sorunudur, hekimlerin çalışırken can güvenliği yoktur. Performansa dayalı ücretlendirme sistemi, aşırı iş yükü hekimlerde tükenişe neden olmuştur. Bakanlık bunu görmezden gelmektedir. Performans ödemeleri temel maaşın %25i geçmeksizin, temel ücretlerin artırılması gerekmektedir. Birinci Basamak ve ikinci basamak arasında hızlı bir şekilde iletişim kurulmalı, sevk sistemi oluşturulmalıdır. Muayene ve tıbbi işlem sayısının arttığı, ancak bu durumun sağlık göstergelerinde bir iyileşmeye yol açmadığı görülmektedir. Hasta başvuru sayısının düşürmek için, özellikle acil servisler için, çalışma yapılmalıdır. Muayene katılım payı", "reçete katılım payı" , "ilaç katılım payı" , "ilaç fark bedeli", katkı paylarının alımına son verilmelidir. Hastanelerde muayene süreleri DSÖ tavsiyeleri niteliğinde en az 15 dk. olması sağlanmalıdır.

PROF. DR. KAYIHAN PALA kayihanp@gmail.com

www.hekimcebakis.org

694 SAYILI OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA BAZI DÜZENLEMELER YAPILMASI HAKKINDA **KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE NE DEĞİŞTİ?**

694 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile temel olarak iki değişiklik yapıldığını söyleyebiliriz.

İlk değişiklik ile 663 sayılı KHK ile değiştirilen Sağlık Bakanlığı'nın örgüt yapısı eski haline geri döndürüldü. 663 ile Sağlık Bakanlığı'na "Bağlı Kuruluş" olarak örgüt yapısı içerisinde yer alan iki önemli "Özerk" kurum (Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu) Bakanlığa bağlı birer genel müdürlük biçimine dönüştürüldü. Bu yapı ile Bakanlığın taşra örgütü temel olarak il ve ilçe sağlık müdürlükleri üzerinden örgütlenecek. İller arasında eşgüdümün sağlanması amacıyla bir koordinatör il sağlık müdürü görevlendirilebilecek.

Hastanelerdeki finansman ağırlıklı "Hastane yöneticisi" kavramından vaz geçildi ve geçmişte olduğu gibi, hastanelerin başhekim tarafından yönetilmesi yeniden benimsendi.

KHK ile Sağlık Bakanlığı'nın yurt dışında da sağlık hizmeti sunabilmesi düzenlendi. Ayrıca KHK'da İl/ilçe sağlık müdürleri ve başhekimler de içinde olmak üzere yeni 9831 sözleşmeli personel kadrosu ilan ediliyor.

İkinci temel değişiklik ise halen görevde bulunan bütün sözleşmeli kadrolarda çalışan kişilerin görevlerinin sona erdirilmesi oldu. Bu yaklaşım ile Sağlık Bakanlığı'nda egemen olduğu söylenen bir tarikatın, yeni dönemde Bakanlıktaki yönetici kadroların istihdamında etkisinin azaltılacağına ilişkin bazı iddialar olsa da bu konuda somut bir veri söz konusu değil.

Aslında 696 sayılı KHK ile getirilen değişiklikleri temel olarak kamu hastanelerinin "özerkleştirilmesi" yaklaşımından bir ölçüde geri dönüldüğü biçiminde yorumlayabiliriz. Çünkü bağlı kuruluşların yeniden genel müdürlüğe dönüştürülmesi, Dünya Bankası'nın Türkiye için sağlık reformlarında istediği ve AKP hükümetlerinin 2003 yılından bu yana savunduğu "yönetsel ve mali özerklik" yaklaşımının askıya alınması anlamına gelmektedir. Ancak 694 sayılı KHK ile AKP'nin neoliberal sağlık politikalarından geri dönmeye çalıştığı ile ilgili her hangi bir nesnel bulguya rastlamıyoruz. Örneğin devlet hastanelerinin gruplandırılması uygulaması (A, B, C, D, E) sürüyor ve hastane grup performanslarına göre başhekimin ve sağlık müdürlerinin görevleri sona erdirilebilecek. Bir başka deyişle "hizmet başı ödeme" anlayışına göre kurgulanmış bir performans sisteminin olanca hızıyla sürdürüleceği anlaşılıyor. Yönetici kadroların sözleşmeli olarak görevlendirilmesi yaklaşımı da bu iddiayı desteklemektedir. Aynı biçimde sağlık hizmetlerinin finansmanında yoksul ve dar gelirlileri hizmete erişmekten alıkoyan sorunlar ve karşılanamayan tıbbi gereksinimin azaltılması için her hangi bir önlemin alınmadığını da söyleyebiliriz.

KHK'nın sağlık çalışanlarının yaşadığı temel sorunlar konusunda da (Can güvencesi, iş güvencesi, gelir güvencesi ve mesleki bağımsızlık) getirmiş olduğu her hangi bir çözüm bulunmuyor.

Özet olarak, AKP'nin Sağlıkta Dönüşüm Programından vaz geçmediğini, ancak Programın bizim başından bu yana ısrarla vurguladığımız tahribatının en azından bir süre için azaltılmasına yönelik bazı küçük önlemler aldığını söyleyebiliriz.

TIP VE FELSEFE

OSMAN ELBEK
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Gaziantep, Türkiye

"Önce teşhis, sonra tedavi" diyerek modern hasta yaklaşımının ilk temellerini atan İbni Sina (980- 1037) tıp ile felsefe arasında mahiyet farkının olduğunu belirtmektedir [1]. Gerçekten de tıp da felsefe de insanı ve yaşamı temel alır. Ancak tıp, gözlem ve deney yöntemle- ri ile biyolojik ve psikolojik temeller ışığında tanımladığı sorulara yanıtlar ararken; felsefe insanın kültür dünyasını referans alarak tıbbın aksine yanıtlar hakkında değil sorular

üzerinde yoğunlaşır.

İnsanlığın düşünce tarihini izlediğimizde eski Yunan

öncesi dönemde doğanın zorlu koşulları karşısında güçsüz olan insanın yer altında ve üstünde pek çok Tanrı yarattığını ve iyilik-kötülük durumlarını var ettiği bu Tanrılara bağladığını görmekteyiz[2]. Her sorunun doğa üstü güçlere bağlandığı böylesi bir ortamda hekimlerden beklenen Tanrılarla datura benzeri bitkilerin halüsinasyon yapan afyonu altında "ilişki kurması" ve onların neden olduğu kötülük hallerini büyü ile tedavi etmesidir [1, 3].

Eski Yunan öncesi dönem ile benzer biçimde tıp alanının dinsel bir alan olarak tanımlandığı Mısır uygarlığında -Yunan uygarlığından farklı olarak- ölüm, yaşamın devamı olarak görülmekteydi. Bu nedenle eski Mısır'da bedenin korunması özel öneme sahipti. Bu değişen önem tıp alanında cerrahi bilgi birikiminin artışına ve alçı, sütur ile diş tedavilerinin yapılabilmesine yol açmıştı. Ancak kalbi ana organ olarak tanımlayan Mısırlı hekimler de tıpkı Mezopotamyalı meslektaşları gibi ruhban sınıfının üyeleriydi [1].

Mezopotamya ve Mısır uygarlığından farklı olarak barınmak, ölü gömmek gibi gündelik yaşamın ötesini kendisi için soru alanı olarak tanımlayan ve "bilimi bilmek için yapmak"[1] düsturu uyarınca bilme ve kavrama arzusunu açığa çıkaran Yunan uygarlığı, diğer alanlarda olduğu gibi tıp sanatında da devrime neden olmuştur. Bilindiği gibi akla gelen ya da gelmeyen her sorunun doğru yanıtı doğa üstü güç olarak Tanrılarda saklıdır. Oysa ki soru sormak insana içkindir. Yani felsefe insani bir etkinliğe hayat vermektedir. Bu nedenledir ki felsefi düşünmenin var ettiği sorular aslında Tanrılar karşısında insanı yaratmaktadır. Değişen yeni bakış açısının bir yansıması olarak tıp da artık doğa üstü bir güç olarak değil; bilim, teknik ve sanatsal yetilerin bütünü olarak değerlendirilir. İlk kez hastalıkların nedenleri doğa üstü güçlere bağlanmaz. Doğaldır ki yaşanan bu değişim hastalığın nedenleri kadar sağaltımının da insani bir yeti olabileceği gerçeğini var eder. Artık Hipokrat tarih sahnesindedir, felsefe Hipokrat'ı var etmiştir. Tanrılardan ateşi çalan Prometheus gibi Hipokrat da kazandığı bu yetiyi Tanrılara bir daha geri vermemeye kararlıdır. Usta-çırak ilişkisi ve kazanılan tıbbi yetinin özenle saklanıp ritüeller eşliğinde bir sonraki insan nesline aktarılma çabası aslında bu kararlığının bir yansımasıdır. Bu dönemde tıp Tanrılar karşısında insanı var eden felsefeden kopamaz, onunla iç içe geçer. Uygarlık tarihinde tıp ile felsefenin en çok harmanlandığı dönemlerden birisidir Yunan uygarlığı. Pek çok filozof aynı zamanda tıp alanı ile uğraşır. Bu filozoflardan en ünlüsü aorta'ya da adını veren Aristoteles'tir[1,4].

Felsefe sadece batıda değil doğuda da boy atar. Bergamalı Galen, İbn-ü Rüşd, Farabi ve Ebubekir Bin Zekeriya Razi gibi pek çok hekim ve felsefeci, batılı felsefecilerden etkilenerek çalışmalarını sürdürmüşlerdir [1,4,5]. Günümüz dünyasında doğu ve batı uygarlıklarının uzlaşmadığı ve hatta kanlı çatışmalara neden olduğu iddia edilmektedir. Halbuki uygarlık tarihi irdelendiğinde çıkarlarla kirletilmediği sürece düşüncenin ulusal ya da bölgesel olmayıp evrensel olduğu ve çatışmalarla birbirini yok etmediği, aksine birbirinden çoğaldığı görülmektedir.

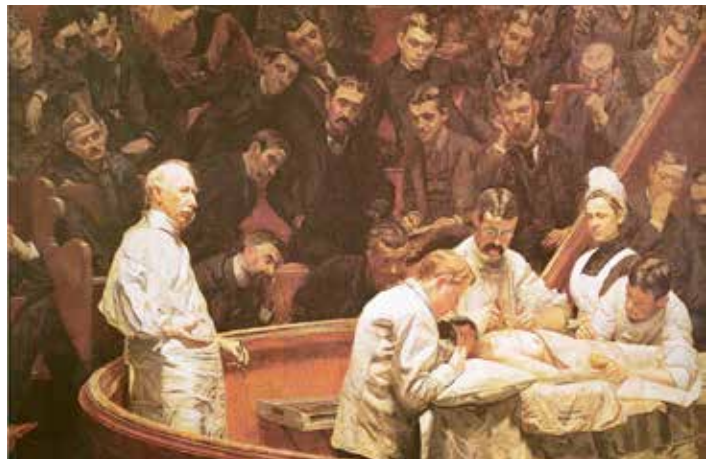

11 Eylül saldırısı sonrası "uygar" dünyada kimi çevreler tarafından İslam modern yaşamla bağdaşmayan, akıl dışı sapkın bir ideoloji olarak okunmaya çalışılmaktadır. Oysa ki mevcut iddiaların aksine ilk kez hasta başı klinik dersi veren Ebubekir Bin Zekeriya Razi (864-925) başta olmak üzere pek çok İslam felsefecisi bilginin kaynağını "duyu", insanın tek yol göstericisini "us" olarak tanımlamıştır [1,4]. Bu durum Batı'nın Doğu'yu hep geriliğin kaynağı olarak nitelendirdiği, ötekileştirdiği oryantalist bakış açısını göstermesi yanı sıra, İslam'ın bilim ve felsefe alanına bir dönem yaptığı büyük katkılardan sonra neden silikleştiğini kanıtlaması açısından da dikkate değerdir.

Yazışma Adresi: Yrd. Doç. Dr. Osman Elbek, Yirmiüç Nisan Mahallesi, Üniversite Bulvarı, Kömürcügil Sitesi, D Blok, 2/5 Gaziantep, Tel: 0 532 333 07 00, e-posta: osmanelbek@yahoo.com

Ve Ortaçağ: Yunan uygarlığından o güne kadar karşılaş- tığı her durumu soru sorarak algılamaya ve anlamlandırma- ya çalışıp uygarlığı yetkileştiren insan birgün "Çok şeyleri merak ediyor ve düşünüyorsunuz. Halbuki (düşünülmesi) gereken yalnız bir şey vardır. Önce Tanrının melekûtunu (saltanatını) arayınız, başka şeyler size fazlasıyla verilecek" diyen [5] İsa'nın sesine kulak verdi. Artık geçerli hüküm soru sormak, düşünmek ve yanıtlar aramak değil; doğru- luğu tartışılamayacak önermeleri sorgusuz kabul etmekti, yaratılan saltanata baş eğmekti. Çağ engizisyonlar çağıydı; egemen düşünceden farklı her kelam ve kelam sahibi zinci- re vuruldu, yakıldı, aforoz edildi.

Bu karanlığa karşı ilk ses MS 1000 yılında İtalya'nın Bologna şehrinden geldi. Bologna'da Öğrenci Derneği Loncası, nitelikli eğitim görmek için seçkin öğretim üye- lerinden topluca ders alabilecekleri bir mekanın var olması gerektiğini belirtti [1]. Dipsiz kuyulara atılan bilgi ışığı, öğrenci örgütlenmesinin var ettiği "üniversitas" fikri ile ye- niden toplumla bütünleşme yolunu buldu. 1224 yılında Salerno Üniversitesi resmi ilk tıp okulu olarak kabul edil- di. Öğrencilerin yaktığı bu bilgi ateşi kısa zamanda tüm Avrupa'yı sardı. Leonardo da Vinci'den Thomas More'a, Francis Bacon'dan Campanella'ya, Nikolaus Kopernikus, Andreas Vesalius'dan Paracelsus'a, William Harvey'e kadar onlarca bilgi çınarı öğrencilerin var ettiği "üniversitas"ın yarattığı toplumsal ortamda boy attı. Tıp da o günden sonra hastalık hakkında felsefi düşünen kimseyi "doktor" olarak anmaya başladı [1].

Ya bugün? Binlerce ışık yılı uzaklıktan nanometre düze- yi yakınlığa kadar her alanda eskiye kıyasla daha çok bilgi sahibi olan insanlık yeterli bilgelikte mi? "Ne gördüğüm hakikati gizlemekten hoşlanırım, ne de bunu açıkça ifade etmekten korkarım." diyebilen [6] kaç tane bilim insanı var? Tıpta ve her alanda bugün hangi amaç için bilgi üre- tilmekte?

Bilim -doğası gereği- tartışma gündemine aldığı her alan için hipotezler kurarak ürettiği yeni soruların yanıtlarını bulmak için çaba gösterir. Ama ya bilim gözünün önün- deki tüm gerçekliğe rağmen bir alanı mutlaklaştırır; o alanı her türlü tartışmadan azade kılar, dahası tahakküm kuran o alanın boyunduruğu altına girer, onun kazanç kapısı haline gelirse; bilim tarihi o günden sonra nasıl şekillenir?

Hiç kuşkusuz böylesi bir durumda öncelikle bilim insa- nı kendisine ve yarattığı bilime yabancılaşır. Yabancılaşan bireyin kendisine, ürününe ve ürünü var ettiği sosyokül- türel ortama eleştirel bakış açısı ile yaklaşabilmesi olanaklı değildir. Bu ortamda birey benlik saygısının azalmaması için gerçeklerden kaçar. Herkesin gözü önünde kendi uz- manlık alanı dahilinde yaşanan insanlık adına utanç verici gelişmeleri görmez, ya da "hayatın gerçeği" olarak aklar, ya da kendi alanı ile ilgili bu sorunları bir başkasına havale eder. Açık yüreklilikle ifade edelim ki bu tavır bilim insa- nının bilimsel özgürlüğünü yitirmesi; bilimin soru sormak, düşünmek ve yanıt aramak yetisini kaybetmesi ve yaratılan saltanata baş eğmesidir. Varılan çağ "Yeni Ortaçağ"dır. Bu çağın düşünceyi zincirleyen, bireyleri atomize edip onları yalnızlığın çaresizliğine terk eden ve her zorluğa rağmen aklın eleştirel gücüne destek veren insanları aforoz eden "din"i; piyasanın ve tüketim kültürünün yüceltilme reto- riğidir.

Küresel düzeyde tüm insanlığa demokrasi ve zenginlik getireceği iddia edilen bu masalda yaşanan gerçek oldukça farklıdır. Bugün insanlığın dörtte birini oluşturan sanayi- leşmiş kesim dünya zenginliğinin %85'ini elinde tutmak- ta, dünyadaki 358 varlıklı insan 2.3 milyar yoksul insanın geliri kadar bir serveti paylaşmaktadır [7]. Asya, Afrika ve Latin Amerika'da ekili alanlar dünya mahsulünün yarısı- nı karşılarken, bu bölgelerde yaşayan yarım milyar insan açtır [1]. Bilim insanlarının pek çoğu ise bu utanca sırtını dönerek bilim üretebilmekte ve dahası bilimsel gelişme- lerden insanlığın tümünün yararlan(a)mamasını tartışma gündemlerine dahi almamaktadırlar. Çünkü bilim

insanı gözleri önünde yaşanan onlarca örnekten dolayı bilmekte- dir ki günümüz dünyasında muhalif olmak; yalnız olmak, ötekileştirilmek ve en önemlisi kamusal desteğin gün geç- tikçe azaldığı bir ortamda bilimsel çalışmalarına finansman desteği bulamamak anlamına gelmektedir. Kuşkusuz aka- demik kapitalizm bu düzeyde meşrulaştırılmasaydı dün- yadaki araştırma kaynaklarının %90'ı dünya nüfusunun %10'unu etkileyen sorunlar için ayrılmazdı.

Aslında kapitalizmin tıp alanı üzerindeki en olumsuz etkisi sağlığı ticarileştirebilmiş olmasıdır. Bu konuda trajikomik bir örnek; Brezilyalı tarım işçilerinde kronik açlığın neden olduğu bedensel ve ruhsal sıkıntının o bölgedeki he- kimlerce asıl nedenin göz ardı edilerek ruhsal hastalık ola- rak tanımlanması ve hastalara psikotrop ilaçlar önerilmesi- dir [1]. Pekiyi bu hastalıklı bakış açısı sadece Brezilya'da mı yaşanmaktadır? Örneğin günlerini fast food zincirlerde cips ve kola yiyerek geçiren çocukların obezite nedenini gerçek nedeni göz ardı edip bir dolu spekülatif genetik etmenlerle açıklamaya çalışmamız; ya da insani değerlerin tümünün paraya endekslendiği, çıkarın egemen olduğu, bencilliğin yüceltildiği bu dünyada insanların depresyona girme ne- denini bu çarpık zihniyetten soyutlayıp sinapslardaki sero- tonin düzeyinin azalmasına indirgememiz ya da ileri evre akciğer kanserli hastaları iki-üç ay daha fazla yaşatabilmek için kemoterapi ilaçlarını üreten şirketlere milyarlarca lira para harcayabilirken, toplumda tütün alışkanlığını önleye- cek projelere mali kaynak ayır(a)mamamız sağlığın ticari- leştirildiğinin açık kanıtları değil midir?

Elbette insanların sağlık hakkının gasp edilmesi ve sağlığın ticarileştirilmesi süreci hekim-ilaç şirketleri arasındaki yakın "etkileşim" sayesinde gerçekleştirilmektedir [8,9].

Bugün bölgesel, ulusal yada uluslararası bilimsel toplantıların, kongrelerde sunulan bilimsel çalışmaların ve küresel hastalık tedavi kılavuzlarının içeriği dolaylı yada doğrudan etki ile büyük oranda endüstri tarafından belirlenmektedir. Bu etkinin bir yansıması olarak ABD'de %80'i doğrudan hekime aktarılmak üzere ilaç sektörünün promosyona har- cadığı paranın 15 milyar dolara ulaştığı bilinmektedir [8]. Endüstrinin, akademik tıbbın kimi alanlarında küresel dü- zeyde yol açtığı kirlenme o düzeye ulaşmıştır ki New Eng- land Journal Medicine dergisinin eski editörü Dr. Angell bir yazısında bu durumu "Akademik tıp satılık mı?" başlığı altında irdelemiştir [9].

İşte bu noktada üniversiteler kritik öneme sahiptirler. Çünkü üniversiteler bilginin kutsallaştırıldığı ve güç hali- ne getirildiği bu ortamda bilgi üretme yetisini elinde tutan kurumlardır. Son yıllarda daha sıklıkla gündeme getirilen "Girişimci Üniversite", "Rekabetçi ve Projeci Üniversite", "Performans Eksenli Ücretlendirme" ve "Üniversite-Sanayi İşbirliği" gibi kavramlar üçüncü bin yılda üniversitelerin hangi güçlerden etkilendiğini, dahası kendisini hangi güçlere göre konumlandırdığını gözler önüne sermektedir. Bu kapsamda etik, sosyal politika gibi konuları gündemine almayarak "bilgi teknisyeni" yaratma amacını güden yüksek öğrenimin paralı hale getirilmesi; üniversite kurumunun

işletme, öğrencilerin müşterileştirilmesi süreci ve yeni tanıştığımız şirket üniversiteleri bilginin piyasa mekanizmasının doğal bir sonucu olarak nasıl bir sınaî girdiye dönüştürüldüğünü kanıtlamaktadır. Bu dönüşümün en önemli tahribatı ise eğitim kurumlarının akredite edilmesi ya da kurumlar arası afiliasyon gibi her eğitim alan bireyin eğitim hakkını güvence altına alacak uygulamaların, küresel sermayenin istediği şekilde küresel diplomaya sahip ucuz işgücü üretme noktasına indirgenmesidir. Akademisyeni, çalıştığı şirketin patronlarının "belirlediği" bir alanda çalışan memura benzeten Ahmet İnam'ın ifadesiyle [10] sorunumuz "Akademik hayatın bugün (...) piyasayla bütünleşmiş, oradan gelen sorunları çözmeye, talepleri yerine getirmeye" uğraşması değil midir?

Yazıyı 1963 yılında OECD bilim bakanları toplantısı öncesinde dönemin Hollanda Eğitim Bakanı'nın "Bilim bilginin bir boyutudur ve bilim politikaları kültür politikalarının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu politikaların ekonomik bir ortamda tartışılması fuhuş yapmak anlamına gelir." sözcükleri [11] ile tamamlamak istiyorum. Ne dersiniz üçüncü bin yılın "uygar" dünyasında bu sözler hepimiz için nostaljik bir şarkının güftesi gibi gelmiyor mu? Doğası gereği kâr maksimizasyonu temelinde hareket eden endüstri her alandaki bilimsel bilgi üretiminin ana sponsoru olmuş; fikri mülkiyet hakları patentler sayesinde ticaretle bağlantılı hale getirilmiş (TRIPS Anlaşması: Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması); "yayınla ya da kaybol" kıskacında can çekişen bilim insanlarının çoğu bilimsel camiada ve dergilerde neyin geçer akçe olduğunu öğrenerek akade- mik kariyerlerinde yükselmek amacıyla "özgürce" belirli alanlarda gereksiz yere söz söyleyerek / çalışma yaparak bil- gi kirliliğine neden olmuş ve en önemlisi "modern" çağın dini olan piyasanın denetimine girmiş tıp kurumu Dünya Bankası ve Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği reformlar sonucunda -Ivan Illich'in yıllar önce tanımladığı gibi- en- düstrinin daha fazla para kazanması için hayatın kendisini tıbbileştirip [12] bir kazanç kapısı haline getirmiş ise; bu endüstri iktidarının var ettiği bilim [13] ve bilim insanın- dan dünyaya yarar gelir mi?

Ne acıdır ki endüstrinin var ettiği bilimin tüketim endeksli yansıması tarihsel süreçte öylesine yetkinleşmiştir ki bugün biyomedikal konularla ilgili günde yaklaşık 6000 makale yayınlanmaktadır [14]. Bu kapsamda 1900'lü yılların başında dünya genelinde on bin süreli yayın sayısı bugün yüz bine ulaşmıştır [14]. Akademik yükselme uğruna bu düzeyde "bilgi tüketimi"nin olduğu mevcut kirlilik ortamı, iddia edildiği gibi "bilgi toplumu"nu var etmenin aksine her türlü etik dışı yayın yapma imkanını arttırmaktadır.

Oysa bilimsel düşünce "doğru"ya ulaşmak için bir anlama, bir bulma ve doğrulama çabasıdır [15]. Bu çabanın ilk adımı o güne kadar "doğru" olarak kabul edilen gerçeklere eleştirel yaklaşabilmesidir. Üçüncü bin yılın dünyasında genelinde bilim, özelinde tıp alanı kapitalist tahakküm ilişkilerine eleştirel yaklaşabilme yetisini kaybetmiştir. Kanımca bu yeti bilime/tıbba felsefenin sunacağı sorularla yeniden kazanılabilir. Ne de olsa bir filozofun tanımladığı gibi [15] felsefe kişiye mal-mülk, para-pul, şan-şöhret kazandırmaz ama dünyayı anlama ihtiyacını tatmin edebilir. Bu "anlama ihtiyacı" yaşamın amacı ve nasıl yaşanması gerektiği hakkında her bireyin kendisine sorular yönlendirmesini sağlayabilir. Bu yolla üretilen yeni sorular hepimizin dimağına "hayatın gerçeği" olarak kodlanan bir yanılsamadan bizleri koparark; hayata, bilime, tıbba ve en önemlisi halen yapmakta olduğumuz işe eleştirel bakabilmemizin yolunu açabilir. Belki de o gün Bertrand Russell'ın yıllar önce korktuğu gibi bilgelikle birleşmeyen kudretimizden ürkebilir, ancak bilgelikle birleşen bilimin insanlığa refah ve mutluluk getirebileceğini fark edebiliriz. İşte o zaman sanatla, edebiyatla, felsefeyle harmanlanmış biçimde, yal- nız kalmayı da göze alarak inandığımız doğrular için hayatı yeniden var edebiliriz.

Felsefe insan olmaya çağrı ise [16] ve tıp sadece teknik bir uygulama alanı değil de bilim, sosyo-kültürel çalışma ve 1219 sayılı yasamızda da tanımlandığı gibi bir sanat alanı ise; bizi "uygar" köleler haline getiren ellerimizdeki/zihinlerimizdeki zincirleri bize göstermek ve bu sayede tıbbın yeniden insana dönmesini sağlamak için felsefenin düşünsel ışığından, yol göstericiliğinden daha çok yararlanmamız gerekmez mi?

Bu düşüncelerin güzel ama boş bir hayal olduğunu söyleyenlere William Blake'nin "Şimdi, ispatlanan her şey, bir zaman sadece hayal edilmişti" cümlesini [15] hatırlatmaktan başka bir yol var mıdır?

TEŞEKKÜR

Yazının taslak haline getirdikleri katkı için Emre Gökalp, İbrahim Zubaroğlu ve Toros Selçuk'a teşekkür ederim.

KAYNAKLAR

1. Güntöre SÖ. Tıp ve Felsefe. Birinci Basım. Nobel Kitabevi; 2005.

2. Hançerlioğlu O. Düşünce Tarihi. Beşinci Basım. Remzi Kitabevi; 1993.

3. Rivers WHR. Tıp, Büyü ve Din. Birinci Baskı. Epsilon Yayıncılık; 2004.

4. Timuçin A. Düşünce Tarihi. İkinci Baskı. İnsancıl Yayınları; 1997.

5. Adıvar AA. Tarih Boyunca İlim ve Din. İkinci Basım. Remzi Kitabevi; 1969.

6. Forti A. Modern Bilimin Doğuşu ve Düşünce Özgürlüğü. İçinde: Mayor F, Forti A; eds. Bilim ve İktidar. Onikinci Basım. Ankara: TÜBİTAK; 2004: 23-37.

7. Sayar K. Küreselleşmenin psikolojik boyutları. Yeni Symposium 2001; 39: 79-94.

8. Ağalar C, Ağalar F, Sayek İ. Hekim ve ilaç şirketleri arasındaki etkileşimler. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 2005; 48: 273- 83.

9. Angell M. Is academic medicine for sale? N Engl J Med 2000; 342: 1516-8.

10. Özbudun S, Demirer T. İdeolojinin üretimi, yeniden üretimi ve üniversiteler. Toplum ve Hekim 1999; 14: 243-50.

11. King A. II. Dünya Savaşı'nın Sonundan Bu Yana Bilim ve Teknoloji. İçinde: Mayor F, Forti A; eds. Bilim ve İktidar. Onikinci Basım. Ankara: TÜBİTAK; 2004: 69-105.

12. Moynihan R, Cassels A. Satılık hastalıklar. Birinci Basım. Hayykitap Yayınları; 2006.

13. Resnik DB. Bilim Etiği. Birinci Basım. Ayrıntı Yayınları; 2004.

14. Terzi C. Toplum sağlığına uzanan bir köprü: tıp eğitimi. Toplum ve Hekim 2001; 16: 213-6.

15. Yıldırım C. Bilim Felsefesi. Onuncu Basım. Remzi Kitabevi; 2005.

16. Uygur M. Felsefenin Çağrısı. İkinci Baskı. Yapı Kredi Yayınları; 2004.

LÖSEMİLİ ÇOCUKLARDAN RESİM SERGİSİ

04 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası tarafından desteklenen Bursa Lösemili Çocuklara Yardım Derneği'nin (LÖDER) düzenlediği resim sergisi Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi'nde gerçekleştirilen törenle açıldı. Uludağ Üniversitesi Sabahattin Gazioğlu Onkoloji Hastanesi'nde tedavi gören lösemi hastası çocukların renkli dünyası, görücüye çıktı. 162 eserin bulunduğu serginin açılışında konuşan resim öğretmeni Ayşe Güler Kalay, Renkli Öyküler sergisiyle çocukların hayalini kurdukları dünyayı keşfetme imkanı bulduklarını söyledi. Hastanede tedavi gören çocukların renklerle kendilerini ifade etmelerine imkan tanıdıklarını ifade eden Kalay, serginin bir hafta boyunca ziyaret edilebileceğini söyledi.

"ÇOCUKLARDA GÜNCEL DİYABET TEDAVİSİ" KONULU STE ETKİNLİĞİ

05 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası Sürekli Tıp Eğitimi Komisyonu tarafından düzenlenen ve Prof. Dr. Ömer Faruk Tarım'ın konuşmacı olarak katıldığı "Çocuklarda Güncel Diyabet Tedavisi" konulu etkinlik 05.04.2017 Çarşamba günü saat 18.30'da Bursa Tabip Odası'nda gerçekleştirildi.

HEKİMLER ŞİDDET YASASI İSTİYOR

06 Nisan 2017

Türkiye'de görevi başında uğradığı saldırı sonucu hayatını kaybeden, sözlü veya fiziksel şiddete uğrayan hekimlerin sayısı her geçen gün artarken, Bursa Tabip Odası ve Bursa Aile Hekimliği Derneği "Sağlıkta Şiddet Yasa Tasarısı"nın biran önce kanunlaşmasını istedi.

Aksaray'ın Eskil İlçesi Bozcamahmut Köyü Aile Sağlığı Merkezi'nde çalışan Dr. Hüseyin Ağır'ın, 29 Mart 2017 tarihinde görevi başında uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetmesi, Türk Tabipleri Birliği'nin çağrısıyla Tabip Odalarınca düzenlenen basın açıklamalarıyla protesto edildi. Bursa'daki hekimler Zümrütevler Aile Sağlığı Merkezi'nde Bursa Tabip Odası ve Bursa Aile Hekimliği Derneği'nin düzenlediği anma etkinliğinde bir araya geldi. Saldırı sonucu hayatını kaybeden hekimler adına yapılan saygı duruşunun ardından Bursa Tabip Odası Başkanı Dr. Güzide Elitez, konuşmasında hekimlere yönelik şiddetin son bulması için "Sağlıkta Şiddet Yasa Tasarısı"nın biran önce kanunlaşmasını istedi. Elitez, "2012 yılında Dr. Ersin Arslan, 2015 yılında Dr. Kamil Furtun ve Aynur Dağdemir'i çalıştıkları sağlık ortamında uğradıkları saldırı nedeniyle 2012 yılında Dr. Melike Erdem'i ise SABİM hattı üzerinden oluşturulan şiddetin yoğun psikolojik baskısı sonucu, son olarak da 2017 Mart ayı başında Metin Güneş ile Dr. Hüseyin Ağır'ı kaybettik. Ağır'ı kaybettiğimiz gün, Sinop Atatürk Devlet Hastanesi'nde Genel Cerrahi Uzmanı olarak görev yapan Dr. Mustafa Erdem'in önünün bir hastasının yakınları tarafından kesilerek ağır bir şekilde darp edildiğini ve ölüm tehdidi aldığını öğrendik. Resmi verilere göre ülkemizde hergün 31 sağlık çalışanı şiddete maruz kalıyor. Sağlık ortamını para kazanılan hizmet sektörüne dönüştürenler, sağlık çalışanlarını iş güvencesinden yoksun, güvenliksiz ortamlarda, performansa dayalı, gece gündüz demeden çalıştırıp her türlü şiddete maruz bırakanlar artık bu politikadan vazgeçmelidir. Şiddet Yasa Tasarısı'nın bir an önce yasalaşmasını talep ediyoruz" dedi. Bursa Aile Hekimliği Derneği Başkanı Dr. Ali Torun da, sağlıkta şiddetin önlenmesini öngören yasanın çıkarılmasını talep etti.

BURSA SAĞLIKTA SINIFTA KALDI

11 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası, Bursa'nın sağlık karnesini ortaya çıkardı. Bursa, hekime başvuru sayısında Türkiye ortalamasının üstünde olmasına rağmen, hekim sayısında yetersiz konumda, 10 bin kişiye düşen yatak sayısında ise Türkiye ortalamasının altında.

Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi'ndeki Tabip Odası binasında düzenlediği basın toplantısında konuşan Bursa Tabip Odası Başkanı Dr.Elitez "Bursa'nın sağlık düzeyinin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyinden çok daha kötü olduğunu" söyledi. Hasta yoğunluğunu kaldıracak durumda olmayan Bursa'daki kamu hastanelerinin ihtiyacı karşılamadığını belirten Elitez, "Birinci basamakta hasta başvurularının her geçen yıl azaldığını görüyoruz bu da sağlık politikalarının başarısızlığını gösteriyor. İkinci ve üçüncü basamakta başvurular artıyor. 2013'ten bu yana hekime başvuru sayısı arttı. Ortalama yılda 10 defa bir kişi hekime gidiyor. Ameliyat sayıları ülkemizde artmış durumda. Bursa'da 2015 yılında ameliyat sayısı 300 bin düzeylerindeyken, 2016 yılında 400 bine yaklaşan bir ameliyat sayısı var. Bursa'da bulunan 39 hastanede bin 344 yatak var. 10 bin kişiye düşen yatak sayısı 24'lerde, bu rakamla Türkiye ortalamasının oldukça altında. Bursa'da 10 bin kişiye düşen yoğun bakım yatak sayısı yüzde 3,5. Bursa'nın 2016 yılı toplam yatak sayısı 7 bin 140 olarak karşımıza çıkıyor. Bursa'da 2 bin 871 kişiye bir yoğun bakım yatağı düşüyor. 2016 yılında kamu hastanelerinin acil servislerine yapılan başvuru sayısı ise 3 milyon 620 bin 128 olarak kayıt altına alındı" dedi.

Türkiye'nin 2002 yılından bu yana kışkırtılmış sağlık talebi ile karşı karşıya olduğuna vurgu yapan Elitez, "Hastane ve özele başvuru ve kamu kullanımına baktığımızda ise, kamuya yatırımlarının nüfus artışına göre ilerlemediğini, özel yatırımların arttığını görüyoruz. Çekilen MR sayılarında şampiyonluğumuz var. Bursa'nın İstanbul'dan fazla MR cihazı olduğunu saptamamız mümkün. Cebimizden her gün sağlık için daha fazla para harcıyoruz" dedi. Uluslararası standartlara göre, birinci basamak sağlık kuruluşlarında nitelikli bir hizmet sunabilmek için her 2 bin 500 kişiye bir hekim düşmesi gerektiğini belirten Elitez, "Bursa'da çalışan Aile Hekimleri, 2 bin 500 kişiye bir hekim düşmesi gerektiğini kabul edersek, fazladan bin 145 kişiye bakmak zorunda bırakılmışlardır. Türkiye'de hekim başına düşen kişi sayısı 573'tür. Bursa'da her hekim genel ortalamadan 58 kişi daha fazla kişiye bakmak zorundadır. Aile hekimleri fazladan bin 149 kişiye bakmak zorunda bırakılmışlardır" ifadelerini kullandı. Elitez "Mülteci muayene verilerine göre ise 170 bin Suriyelinin 2016 yılında poliklinik başvurusu yaptığını, 96 binin üzerine acil başvurusu olduğunu, 5 bin 347 ameliyat sayısı ile birlikte 3 bin 757 doğum yapıldığını" açıkladı.

BU BEDELİ BURSA ÖDEYECEK

13 Nisan 2017

Kamu-özel ortaklığı yöntemi ile ihale edilerek hayata geçirilen şehir hastaneleri, Bursa Tabip Odası'nda düzenlenen panelle masaya yatırıldı. "Kim kazanacak, kim kaybedecek?" konulu panelde Türk Tabipleri Birliği 2014-2016 Dönem Başkanı Dr. Beyazıt İlhan, CHP Bursa Milletvekili Dr. Ceyhun İrgil, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kayıhan Pala, şu ana kadar Türkiye'de 3 tanesi hizmete girmiş olan ve Bursa'da da temeli atılan şehir hastanelerinin etkilerini konuştu. Devlet hastanelerinin kamu-özel adı altında özelleştirilip şirketlere devredildiğini anlatan Türk Tabipleri Birliği 2014-2016 Dönem Başkanı Dr. Beyazıt İlhan, "Yaklaşık 10 yıldır şehir hastaneleri ve kamu- özel iş birliği meselesini tartışıyoruz. Kalkınma Bakanlığı'nın kamu-özel işbirliği raporu yeni yayınlandı. Kamuya yönelik finansal riskleri de açıklıkla gösteren bir yapıyla karşı karşıyayız. Yatırım bedelinin üç katı dolar cinsinden kira vermeyi kabul etmişiz. 10 milyar dolarlık yatırıma 30 milyar dolar garanti etmişiz. Bunlar şimdilik 18 proje olarak karşımızda. 2005 seçimlerine gidilirken toplam 34 projeden söz ediliyordu. 29 şehir hastanesi yapılacağı söyleniyor. Dolayısıyla bu rakamın 30 milyar doları da aşacağını, yaklaşık 50 milyar doları rahatlıkla söylememiz mümkün. Neresinden bakarsak bakalım şehir hastaneleri önümüzdeki 25 sene 100 milyar dolarlık bir ödeme getirecektir" ifadelerini kullandı.

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kayıhan Pala ise, toplumun karşısına çıkarılan şehir hastanelerinin yüksek maliyetlerinin gizlendiğini söyledi. 25 yıl boyunca altından kalkılamayacak kiraların faturasının yine vatandaşa çıkacağını belirten Pala, "Bir ortak var ama ortaklardan biri, diğerine kira ödüyor. Böyle ortaklık mı olur? Projeyi Sağlık Bakanlığı yapıyor ya da ihaleye çıkarak projeyi de özel sektöre yaptırıyor. Sonra yine ihaleye çıkıyor ve bu ihaleleri genellikle 3 şirket grubundan oluşan bir konsorsiyum alıyor. Bu binaya 25 yıl boyunca kira ödeniyor. Bununla birlikte bakım ve onarım parası da ödeniyor. Bu hastanelere yüzde 70 yatak doluluk garantisi veriliyor. İhaleyi alan şirkete niye doluluk garantisi veriyoruz? Kirayı ödedik, bakım parasını ödedik fakat oradaki bütün ticari alanların paraları neden bu şirketlere kalıyor? 25 yılda 23.4 milyar lira para ödenecek bu hastaneye. 3,5 yıllık kirasıyla bu hastanenin tamamını donanımıyla yapmak mümkündür. 3,5 yıllık kirasıyla tamamı yapılacak bir hastane 25 yıllığına neden kiraya verilir?" dedi.

Hastanelerin yapım maliyetinin de oldukça yüksek olduğunu kaydeden Pala, "Bu hastanelerdeki her bir metrekarenin maliyetleri çok yüksek. Yine şehir hastanelerinde hasta yatağı başına düşen maliyet de çok yüksek. Şehir hastanelerinde ortalama olarak yatak başına 287 metrekare kapalı alan düşüyor.

Bu hastanelerin ortalama yatak kapasitesi ise çok yüksek. Ortalama bin 417 yatak kapasitesi var. Bursa'ya bakacak olursak bin 355 yatakla karşımıza çıkıyor. Biz 2011 yılından bu yana "Bursa Şehir Hastanesi nereye yapılacak, hangi hastaneler kapatılacak, hangi şirketler alacak, bu kira nereye ödenecek, nasıl karşılanacak, karşılanamazsa ne olacak?' sorularını gündeme getirdik. Şehir hastanesi sayesinde yatak sayısı artmayacak, yıkılacak olan hastaneler şehir hastanesinin bulunduğu alana taşınacak" ifadelerini kullandı.

Devletin hak olan sağlık hizmetini lüks tatil gibi sunduğunu ifade eden CHP Bursa Milletvekili Dr. Ceyhun İrgil de, "Bunun adı "Yap- işlet- kırışalım'dır. Devlet emlakçılık yapıyor. Bu hükümet 15 yılda 500 kişinin çalışabildiği bir işletme dahi açamadı. Bütün işletmeler emlakçı mantığıyla yapılıyor.Devlet komisyonculuk yapıyor ama bedeli hak ödeyecek. 25 yılda ödenecek kira bedeliyle, 27 milyar dolarla Bilkent Şehir Hastanesi'nden 27 tane yapabiliyoruz. Arsa ver, personel ver, imtiyaz ver, hasta ver, garanti ver, işletme hakkı ver, para ver bir de üstüne kira ver. Akıl alacak gibi değil" diye konuştu.

HAVANI KORU, HAVANI KİRLETME

17 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası, hava kirliliği nedeniyle önemli bir halk sağlığı sorunu ile karşı karşıya kalan Bursa'da hava kirliliği ve sağlığa etkilerine dikkati çekmek üzere harekete geçti. Bursa'da kirletici sanayi başta olmak üzere pek çok nedenle artan kava kirliliği sorununu gündeme taşımak için harekete geçen Bursa Tabip Odası, Çevre Komisyonu ile birlikte eylem planı hazırladı. Bu kapsamda Bursa Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanı Hasan Topçu'yu ziyaret eden Bursa Tabip Odası Başkanı Dr. Güzide Elitez ve Bursa Tabip Odası Çevre Komisyonu Üyeleri Dr. Güliz Avşar Baldan ve Dr. Ayşegül Aydın, hava kirliliğine yönelik hazırlanan broşür ve oto kokularının dağıtımıyla ilgili görüş alışverişinde bulundu. Hava kirliliğinin sağlık etkileri ve bunlara yönelik alınabilecek koruyucu önlemler konusunda ortak çalışma yapılabileceği belirtilen görüşmede, taksi duraklarına ve şoförlerine yapılması planlanan ziyaretler hakkında da bilgiler verildi.

HAVA KİRLİLİĞİYLE MÜCADELE ŞOFÖRLERE ANLATILDI

18 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası, son yıllarda oldukça artan hava kirliliği ve kentin ortasına kurulması planlanan DOSAB Kömürlü Termik Santral ile ilgili Bursa'daki dolmuş ve taksi şoförlerine bilgilendirici broşür ve oto kokusu dağıtımı yaptı. Kent Meydanı ve Terminal Taksi Durağı'nda dolmuş şoförleriyle buluşan oda üyeleri, şoförlerden halkı bu konuda bilgilendirmeleri için de destek istedi.

Taksi şoförleriyle bir araya gelen Bursa Tabip Odası Başkanı Dr. Güzide Elitez, "Bir süredir Bursa'nın hava kirliliğine dikkati çekmeye çalışıyoruz. Bursa'nın havası oldukça kirli. Bu kadar kirli bir şehir havasına sahipken, tam da bu noktada şehrimizde bir termik santral yapılıyor. Kirletici sanayi için önlem alınmasını istiyoruz. Bu konuya dikkati çekmek istiyoruz. Geleceğimiz, çocuklarımız için temiz bir havaya ihtiyacımız var. Kirli hava başta kanser olmak üzere akciğer kanseri, inme, felç, astım gibi rahatsızlıkları tetikliyor. Temiz bir hava için sizleri de mücadeleye davet ediyoruz" diye konuştu.

Bursa Tabip Odası Çevre Komisyonu Üyesi, Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı asistanı Asena Alyılmaz ise, "Termik santral fosil yakıt kullanarak havayı kirleten, bunun karşılığında da enerji üreten bir oluşum. Hava kirliliği insanların daha erken ölmesine, solunum fonksiyonlarının azalmasına neden oluyor. Pek çok hastalığın nedeni. Biz buna karşı çıkmak istiyoruz ki zaten Bursa'da bir termik santral var. Bursa'da tanımlı 18 sanayi bölgesi var ve bunlar zaten havayı kirletiyor. Kötü bir hava soluyoruz. Çocuklarımız astım hastası, yetişkinlerimiz KOAH hastası. Hal böyleyken bir hava kirliliğine daha maruz kalmak istemediğimiz için yeni bir kömürlü termik santralin kurulmasına karşıyız. Siz bu toplumun kamuoyu oluşturan en önemli parçalarından birisiniz. İnsanlarla iletişime geçebiliyorsunuz. Bu mücadelede sizlerden destek bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

ANKARA'YA YÜRÜYEN DOKTORA MESLEKTAŞ DESTEĞİ

19 Nisan 2017

16 Nisan Halk Oylaması sonuçlarına itiraz ederek hekimlikten istifa edip Ankara'ya doğru yürüyen Dr. Hülya Şen Kadıköy Altıyol Meydanı'ndan başladığı yürüyüşüne yağmur çamur demeden devam ediyor. Dün akşam saatlerinde Orhangazi'ye varan Hülya Şen'i Bursa Tabip Odası yönetimi ve üyeleri karşıladı. Kararın kabul edilebilir olmadığını vurgulayan Şen "Ben hepinizi temsilen yürümeye devam edeceğim" dedi.

BURSA KANSER RİSKİYLE KARŞI KARŞIYA

19 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası Çevre Komisyonu, Bursa'nın 2016 yılı Hava Kirliliği Raporu'nu açıkladı. Prof. Dr. Kayıhan Pala, Türkiye'nin Muş'tan sonra en kirli ikinci ilinin Bursa olduğunu belirterek, Bursa'nın büyük bir risk altında olduğunu vurguladı. Başta çocuklar olmak üzere bu kentte yaşayanların erken ölmelerine kimsenin seyirci kalmaması gerektiğini kaydeden Pala, hava kirliliği ile mücadelede "Endüstriden kaynaklanan kirliliği izlemek için organize sanayi bölgelerinin çevresine yeni istasyonlar kurulmalı. Ölçüm istasyonlarında tümünde temel kirleticiler ölçülmeli. Havayı kirleten endüstri tesisleri etkin bir biçimde izlenmeli ve bu konuda kamuoyu bilgilendirilmeli. Havayı kirleten endüstri tesisleri caydırıcı biçimde cezalandırılmalı. Yeni kirletici kaynaklarına izin verilmemeli. DOSAB Kömürlü Termik Santrali, Bursa Çimento'nun kapasite artırımı, yeni çimento fabrikaları ve atık yakma tesisleri bu kirliliği artıracak yatırımlardan vazgeçilmeli. Evsel ısınma amaçlı kömür yakılması önlenmeli. Trafikten kaynaklanan kirliliği azaltmak ve önlemek için toplu ulaşım yaygınlaştırılmalı. Araç emisyonları etkin bir biçimde denetlenmeli, sağlıklı kent planlama ilkeleri benimsenmeli" ifadelerini kullandı.

"COSHH-İLO KİMYASAL MARUZİYET RİSK DEĞERLENDİRMESİ ÖRNEĞİ" KONULU EĞİTİM

19 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Komisyonu tarafından düzenlene ve Kocaeli Tabip Odası İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimi Komisyonu Başkanı Dr. Hakkı Uysal'ın konuşmacı olarak katıldığı "COSHH-İLO Kimyasal Maruziyet Risk Değerlendirmesi Örneği" konulu eğitim 19 Nisan 2017 Çarşamba günü saat 18.30'da Bursa Tabip Odası'nda gerçekleştirildi.

BURSA
ÖLÜM SANTRALİ İSTEMİYOR

22 Nisan 2017

Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde (DOSAB) kurulmak istenen Kömürlü Termik Santral Projesi'ne Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen "ÇED Olumlu" raporunun iptali için açılan davanın duruşması Ataevler Adliyesi'nde yapıldı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın DOSAB Kömürlü Termik Santral'ine verdiği birinci ÇED Raporu 2. İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. Yenilenen ÇED raporuyla ilgili açılan ikinci davanın duruşması Ataevler Adliyesi'nde yapıldı. Mahkeme heyetine, yaklaşık 6 saat süren duruşmaya katılan her meslek disiplininden bir temsilci, kendi alanında sunum yaptı. Bursa Tabip Odası adına Avukat Nilgün Berk, Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Kayıhan Pala, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Prof. Dr. Nihat Sapan, santralin halk sağlığı üzerine etkileriyle ilgili sunum yaparken, Kimya Mühendisleri Odası Bursa Şubesi, Mimarlar Odası Bursa Şubesi, Şehir Plancıları Odası Bursa Şubesi, DOĞADER ve davaya müdahil diğer meslek odaları, daha önce bilirkişi incelemesine gerek duymayan mahkeme heyetine termik santrallerin etkileriyle ilgili hazırladıkları raporları sundu. ÇED raporu, İdare Mahkemesi'ndeki kararda yer alan eksikliklere göre yeniden hazırlanırken, Bursa Barosu Çevre Komisyonu Başkanı Avukat Eralp Atabek, yenilenen raporun kendi içinde tutarsızlıklar yaşadığını belirterek, mahkemeden bilirkişi incelemesi talep etti. Atabek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Meteorolojik değerlendirmeler, halk sağlığına etkileri konusunda uzman görüşü alınmamıştır. Ulaşım konusu tartışılabilecek noktaya hiç gelmemiştir bile. Bu alanlarda özellikle halk sağlığı konusu kaçınılan bir karar olarak, termik santrallerin zaten zararları varmış şekilde yorumlandığı da ortada. Davalı firma 103 aktif bacanın olduğunu, bu 103 aktif bacanın kapatılarak termik santralde çok iyi süzülmüş, hemen hemen olumsuz etkisi hiç olmayan bir tesis oluşturacağını iddia ediyor. Bu 103 bacanın 100'ü doğalgazla çalışan sistemlerin, üçü de kömürlü sistemin bacasıdır. Şimdi ise 100 aktif bacanın ürettiği buharın kömürlü termik santralle karşılanmasından söz ediliyor. Bakanlık, aktif 103 bacanın bu santral çalışmaya başladıktan sonra kapatılacağını savunmuştur. Ancak bu olanaksız, çünkü 365 gün 24 saat enerji üretemeyeceklerini zaten kendi raporlarında söylüyorlar. Sadece saat üzerinden yapacağımız bir hesaplamayla göreceğiniz gibi yaklaşık 24 gün bakım, onarım sebepleriyle sistemin çalışamayacak. Bu 24 günlük sürede bütün DOSAB bakım onarıma mı girecek? Dava konusu yatırım entegre bir yatırımdır. Yalnızca termik santrali kurmayla sistemin çalışmayacağı ortadadır. Bu kapsamda parçacıl bir anlayışla ÇED sürecine gidilmektedir. Kapatılmayacak bacaları kontrol edemeyecekleri gibi diğer alanlardaki eksikliklerin ne olduğuyla ilgili bir çözüm de bulamamışlardır. Bununla birlikte halkın katılımı toplantısı yapmadıklarını ısrarla belirtiyoruz. DOSAB zaten geçmişi kaçak olan ve daha sonra yasalaşma sürecine giren bir organize sanayi bölgesi Yasallaşma sürecinde bazı kriterlere uyumda zorluk çekiyorlar. Dip dibe bir yaşantı söz konusuyken, burada bir termik santral kurmak hatta böyle bir organize sanayi bölgesi oluşturmak, şehir için yaşanmazlığı oluşturuyor. Termik santrallerin canlı sağlığına etkileri bilimsel olarak da ortadadır."

BTO OLAĞAN SEÇİMSİZ ARA GENEL KURULU

22 Nisan 2017

Bursa Tabip Odası Olağan Seçimsiz Ara Genel Kurulu 22 Nisan 217 Cumartesi günü Divan Heyeti'nin seçimi ile başladı. Divan Başkanlığı'na Dr. Çetin Tor, üyeliklere Dr. Nurhan Sözdinleyen, Dr. Hülya Uyar Erdem, Dr. Rahmiye Tanrısever seçildi. Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Güzide Elitez konuşmasını yaptı.

2016-2017 dönemi Yönetim Kurulu Çalışma Raporu Genel Sekreter Dr. Alper Tunga Türkbayrak tarafından sunuldu. Yönetim Kurulu Mali Raporunu Sayman Üye Dr. Yücel Bender, 01.04.2016-31.03.2017 dönemi Denetleme Kurulu Raporu'nu, Kurul Üyesi Dr. Ersan Taşcı sundu. Yönetim Kurulu Çalışma Raporu, Mali Raporu ve Denetleme Kurulu raporu oylanarak aklandı.

01.04.2017 - 31.03.2018 yeni dönem tahmini bütçesinin görüşülmesinin ardından dilek ve öneriler ile Genel Kurul sona erdi.

TTB EMEKLİ HEKİMLER KOLU TOPLANTISI

25 Nisan 2017

Türk Tabipleri Birliği Emekli Hekimler Kolu Toplantısı 22-23 Nisan 2017 tarihlerinde Tekirdağ Tabip Odası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Ankara, İstanbul, Bursa, Çanakkale, Manisa, Denizli, Kocaeli ve Tekirdağ Tabip Odaları Emekli Hekimler Komisyonu temsilcilerinin katıldığı toplantıda emekli hekimlerin sorunları ve çözüm önerileri üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu.

Emekli Hekimler Kolu Yürütme Kurulu'ndan istifa eden Dr. Ümit Deniz Keskinler'in yerine İstanbul'dan Dr. Ülkü Sema Aydın seçildi.

DÖNÜŞÜMDE ASBEST GERÇEĞİ: TEHLİKENİN FARKINDA MISINIZ?

29 Nisan 2017

Ankara'da 350 ton asbest barındıran tarihi havagazı fabrikasının yıkımının ardından kanserojen etkisi olan asbest maddesinin çevreye yayılma tehlikesi ile başlayan tartışmalar devam ediyor. İlgili meslek odaları ve iş güvenliği uzmanları tarafından gündeme taşınan asbestin sağlığa etkileri, Bursa'da da masaya yatırıldı. Özellikle 1930-1980 yılları arasında yapılmış binalarda varlığı bilinen asbest maddesinin kentsel dönüşümle birlikte çevreye yayılacağı belirtilirken, kentsel dönüşüm projelerinin hız kazandığı Bursa'da da benzer bir tehdidin söz konusu olabileceği vurgulandı. Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi'nde, meslek odaları tarafından düzenlenen "Kentsel Dönüşüm ve Asbest Gerçeği" konulu panel, Bursa Tabip Odas'nını ev sahipliğinde düzenlendi. Moderatörlüğünü Bursa Tabip Odası Başkanı Dr. Güzide Elitez'in yaptığı panele konuşmacı olarak Türkiye'de pek çok sanayi kuruluşuna ve belediyeye asbest konusunda söküm, denetim, danışmanlık ve eğitim hizmeti veren Asbest Söküm Uzmanı Utku Önen ile Göğüs ve Meslek Hastalıkları konusundaki çalışmalarıyla tanınan Prof. Dr. İbrahim Akkurt katıldı. Bursa'da kentsel dönüşüm projelerinin hız kazanması nedeniyle konuyu gündeme taşıdıklarını belirten Dr. Güzide Elitez, kentte görev yapan işyeri hekimlerine, iş güvenliği uzmanlarına yönelik düzenlenen panelin kamuoyunu da ciddi şekilde ilgilendirdiğini ifade etti.

Göğüs ve Meslek Hastalıkları konusundaki çalışmalarıyla tanınan Prof. Dr. İbrahim Akkurt, birçok ülkenin özellikle inşaat sektörü alanında, güçlü bir madde olduğu için asbesti kullandığını, araştırmalar sonunda zararlar ortaya çıkınca yasaklandığını vurguladı. Asbestin sağlık konusunda etkilerini anlatan Akkurt, kanser yapıcı özelliğiyle bilinen asbestin etkilerinin yıllar sonra bile hissedilebileceğini söyledi. Tüm yasaklama çabalarına rağmen Türkiye'de üretim ve tüketiminin sürdüğünü, yılda 2 milyon ton kullanım yapıldığını belirten Akkurt, "Asbest hala İngiltere'de yılda en az 5 bin kişinin ölümüne sebep oluyor. Akciğer üzerinde, hava yollarında ciddi etkileri bulunuyor. Mide, akciğer kanseri, böbrek rahatsızlıkları, lenfoma gibi etkileri var. Türkiye'de son 5 yılda 5 bin 600 mezotelyoma hastalığı tespit edildi. Bunun yanı sıra 2 trilyon dolar pazarı bulunan nanoteknoloji üretiliyor. Asbestin etkilerini de geride bırakacak bir teknoloji. Geleceğin asbesti nanopartikülün vücuda giriş yolu sadece solunum yolu değil, mukozalar..." diye konuştu.

Asbest Söküm Uzmanı Utku Önen, asbestin sinsi, atmosferde asılı kalan bir kimyevi madde olduğuna vurgu yaptı. Asbestin solunumda vücuda yerleştiğinde hastalıklara davetiye çıkardığını belirten Önen, asbestin kullanımının şu an yasak olduğunu ifade etti. Özellikle kentsel dönüşüm projesinde çalışan işçilerin öncelikli olarak bu kimyevi maddeye maruz kaldığını kaydeden Önen, söküm sırasında yapılması gerekenler konusunda uyarılarda bulundu. Önen, yıkımın yanı sıra yenileme ve tadilat işlerinde dahil çıkarılan kanuna uygun sağlık ve güvenlik önlemlerin alınması gerektiğine vurgu yaparken, "Asbest sınır değerinin 1 santimetreküp hava içerisinde 0,1 lif değerini geçmemeli. Yıkımın, yapımın ve yenilenmenin öncesi ve sonrasında asbest düzeyiyle ilgili ölçümler yapılmalıdır. Kentsel dönüşümde sulama işlemi de çok önemli. Yıkım sırasında etrafa toz yayılımının azalması için su tutumu yapılıyor. Asbestli atıklar mutlaka sarılmalı ve kırılmadan paketlenmeli, etiketlenmeli. Lisanslı bertaraf tesislerine verilmeli" ifadelerini kullandı.

1 MAYIS'TA ALANLARDAYDIK

01 Mayıs 2017

"Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü 1 Mayıs" Bursa'da coşkuyla kutlandı. Bursa Tabip Odası'nın düzenleyicileri arasında olduğu kutlamalarda, Sendika, Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşu ve Siyasi Partilerden binlerce kişi saat 11:00'de Darmstad Caddesi Milli Eğitim Müdürlüğü önünde kortejler oluşturdu. Saat 12:00'de başlayan yürüyüş Atatürk Stadyum Meydanı'nda sonlandı. Miting Tertip Komitesi'nin katılanları selamlamalarından sonra, Tertip Komitesi adına DİSK Bölge Temsilcisi Ayhan Ekici konuştu. Miting Sanatçı İlkay Akkaya konseriyle son buldu.

İŞİNİZİN SANAT OLDUĞUNUN FARKINA VARIN

05 Mayıs 2017

Uzun bir doktorluk deneyiminin ardından Nuri Bilge Ceylan'ın filmleri ile sinema sektörüne giren, yazdığı senaryo ve kitaplarıyla üretkenliğini sürdüren Ercan Kesal, Bursa'da meslektaşlarıyla buluştu. Bursa Tabip Odası ve Türkiye Psikiyatri Derneği Bursa Şubesi'nin işbirliği ile Psikiyatrist Dr. Aslı Aktümen Bilgin'in moderatörlüğünde gerçekleşen "Hekimlik ve Sanat" konulu söyleşinin konuğu olan Kesal, sanatçı hekimliği anlattı. Yazmaya, sinemada oynamaya, sanata yüzünü döndükten sonra daha iyi bir hekim olduğunu ifade eden Keşal, "Sanatçı hekim hastasına cesaret veren, hastasını dönüştüren, değiştiren bir hekimdir. Hastasıyla böyle bir ilişkiyi kuran hekimdir. Sanatla uğraşan hekim değil, bizzat sanatçı olan hekim olmalıyız. Sanatçı hekim sanatla uğraşan hekim değil, işinin sanat olduğunun farkında olan hekimdir. Sanatçı hekim olmadığınız sürece işinizi doğru yapmadığınızın, yanlışların içinde ömrünüzü tükettiğinizin inancındayım. Ben yazmaya, oynamaya başladıktan sonra daha iyi bir hekim olduğumu fark ettim. Daha iyi iletişim kurmaya başladım hastalarımla" diye konuştu.

Günümüzde insanların uydurulmuş kavramlar içinde esir olduklarını kaydeden Kesal, "Örneğin, bir şey oluyordu, annem derdi ki oğlum içime doğdu. İçe doğmalarımızı kaybettik artık. Bilginin esiri olmamızın işimize yaramadığını iddia ediyorum. Biz hekimliğin hakimlik olan tarafına, iktidarına oturduk. Tercihimizi ondan yana kullandık. Biz hekimliğin hikmetten doğan yerinde duralım. İçimize doğan şeylere yeniden bakalım. İktidar sarhoşluğunu reddetmeliyiz. Yaptığımız işi hasta, hasta yakını ve hekimin bir sacayağı olduğunu anlamaya başladığımızda bu iktidarı yok etmiş oluyoruz. Böylece sanatçı kimliğimiz yaşamaya başlıyor. Hasta size hikayesini anlatıyor. Hekimlik sanatı hastayı dinleme ve onunla konuşma sanatıdır. Eğer kendisi gelmese de olur, dosyasını gönderin noktasına geldiyseniz zaten bu sanat çoktan bitmiştir. Hastanın yerine dosyayı koymaya başlamışsınız demektir. Hastayı dinlemeye başladığınız zaman hasta size ciğerimdeki lekeyi soruyorsun ama evimin duvarındaki lekeyi sormuyorsun diyor. Eğer sanatçı hekim işini sanat gibi yapmaya başlarsa, hastasının sadece ciğerindeki lekeyi sormaya başlamaz. Evinin duvarındaki lekenin de peşine düşer" dedi.

BTO PARANTEZ SAHNESİ MESLEK TİYATROLARI FESTİVALİ'NDE

10 Mayıs 2017

Osmangazi Belediyesi tarafından Bursa Tabip Odası, Bursa Barosu, Bursa ve İstanbul Bosch, Yazaki Gemlik ve Uludağ Elektrik Dağıtım AŞ işbirliğiyle düzenlenen 1. Meslek Tiyatroları Festivali başladı. Akpınar Kültür Merkezi'nde açılışı (AÇILIŞ 10 MAYIS'TAMI YAPILDI)yapılan festival kapsamında meslek örgütleri, odalar, firma ve iş yerleri çatısı altında faaliyet gösteren tiyatro topluluklarının oyunları, sanatseverlerle buluştu. Açılışta Osmangazi Belediyesi Tiyatro Okulu'nun "İlk Göz Ağrısı" oyunu sahnelendi. 10 Mayıs'ta Bursa Barosu Tiyatro Advocato'nun "Manolya Apartmanı Daire 7" adlı oyunu, 11 Mayıs'ta Yazaki Gemlik Tiyatro Topluluğu'nun "Ehliyet Senin Neyine Dön Şinasi Köyüne" oyunu, 12 Mayıs'ta Bursa Tabip Odası Parantez Sahnesi topluluğunun "Lukullus'un Mahkumiyeti" adlı oyunu Bursalılarla buluştu. 13 Mayıs'ta Bursa Bosch, 14 Mayıs'ta İstanbul Bosch, 15 Mayıs'ta UEDAŞ'ın tiyatro toplulukları oyunlarını sergiledi.

"ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONLARI" KONULU STE ETKİNLİĞİ

11 Mayıs 2017

Bursa Tabip Odası Sürekli Tıp Eğitimi Komisyonu tarafından düzenlenen ve Prof. Dr. E. Halis Akalın'ın konuşmacı olarak katıldığı "Üriner Sistem Enfeksiyonları" konulu etkinlik 10.05.2017 Çarşamba günü saat 18.30'da Bursa Tabip Odası'nda gerçekleştirildi.

ATATÜRK'ÜMÜZE, AİLESİNE VE YAKINLARINA KARŞI YÖNELTİLEN ÇİRKİN SÖYLEMLERİ NEFRETLE KINIYORUZ

12 Mayıs 2017

Son günlerde yurdumuzun kurtarıcısı, laik Cumhuriyet'imizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e, ailesine ve yakınlarına karşı malum çevrelerce alçakça yapılan söylemleri nefretle kınıyoruz. Bu söylemlerde bulunanları hain kabul ediyor ve cezalandırılmalarını istiyoruz. Bu konuda başta Cumhuriyet Savcıları olmak üzere tüm yetkilileri göreve davet ediyoruz.

Büyük asker ve devlet adamı Mustafa Kemal Atatürk'ün aziz hatırası önünde saygı ile eğiliyor, ilke ve devrimlerinin izinde olduğumuzu bir kez daha haykırıyoruz.

BURSA TABİP ODASI YÖNETİM KURULU

BTO FOTOĞRAF KULUBÜ ETKİNLİĞİ

13 Mayıs 2017

Toplumsal meseleler üzerine eleştirel fotoğraflarıyla tanınan, fotoğraf sanatçısı Ufuk Kıray 11 Mayıs 2017 Perşembe akşamı Bursa Tabip Odası'nda "Eleştirel Fotoğraflar ve Eski 18" konulu bir sunum yaptı.

SOMA'YI UNUTMADIK

13 Mayıs 2017

301 maden emekçisinin, Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. Eynez Kömür Ocağı'nda meydana gelen facia sonucu hayatını kaybetmesinin üzerinden tam üç yıl geçti. Soma Maden Faciası'nın kurbanları, BAOB Özgürlük ve Demokrasi Meydanı'nda anıldı. Maden faciasının üçüncü yıl dönümünde Bursa İş Cinayetlerini Durduralım Platformu tarafından düzenlenen anma etkinliğine, CHP Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile sivil toplum kuruluşlarının, meslek odalarının ve sendikaların temsilcileri katıldı. Faciada yaşamını yitirenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşunun ardından konuşan platform sözcüsü Özdemir Aslan, Türkiye'nin iş cinayetlerinde, işçi ölümlerinde Avrupa'da birinci, dünyada üçüncü sırada yer aldığını belirtti. İş kazaları sonucunda ölümlerin sürdüğünü ve gün geçtikçe arttığını kaydeden Aslan, "6331 sayılı İSG kanunu da derde deva olmamıştır. 2012 yılında 74 bin 871 iş kazası olmuş, 2015 yılında yüzde 322 artışla 241 bin 547 iş kazası olmuştur. Soma faciası, hem madencilik hem de işçi sağlığı ve güvenliği alanında son 15 yıldır ağırlaştırılmış bir biçimde sürdürülen özelleştirme, piyasalaştırma ve taşeronlaştırma politikalarının bir sonucudur. Ülkemizde madenlerde emekçiler, her geçen gün daha çok iş cinayetine kurban gidiyor. Soma'dan bugüne değişen bir şey yok, bizlerin de öfkesi ve acısı çok taze. Çünkü esas sorumlular hesap vermekten kaçmaktadırlar. Ocaklarda, galerilerde bir avuç kömür için bir ömür verenleri, başta Soma olmak üzere kaybettiğimiz tüm madencileri ve hayatlarını iş cinayetlerinde kaybeden tüm emekçileri büyük bir saygıyla anıyoruz. Soma'yı nunutmayacağız, unutulmasına asla izin vermeyeceğiz" dedi

Basın açıklaması metnine **www.bto.org.tr** adresinden ulaşabilirsiniz.

BTO BAĞIMSIZ MÜZİK GRUBUNDAN "İSTANBUL" KONSERİ

15 Mayıs 2017

Dr. Murat Derin, Dr. Tufan Kumaş, Dr. Nermin Topsakal ve Dr. Metin Tekcan'dan oluşan Bursa Tabip Odası Bağımsız Müzik Grubu 15 Mayıs 2017 Pazartesi saat 20.30'da BAOB Oditoryumunda "İstanbul" Konseri ile sahne aldı.

"ROMATOLOJİK HASTAYA YAKLAŞIM " KONULU STE ETKİNLİĞİ

18 Mayıs 2017

Bursa Tabip Odası Sürekli Tıp Eğitimi Komisyonu tarafından düzenlenen ve Dr. Sevtap Şimşek'in konuşmacı olarak katıldığı "Romatolojik Hastaya Yaklaşım" konulu etkinlik 17.05.2017 Çarşamba günü saat 18.30'da Bursa Tabip Odası'nda gerçekleştirildi.

BURSA'NIN SAĞLIK TARİHİ KİTAPLAŞTIRILDI

24 Mayıs 2017

CHP Bursa Milletvekili Dr. Ceyhun İrgil'in öncülüğünde hayata geçirilen Bursa'nın Sağlık Tarihi kitabı, bir ay sonra kapılarını açacak olan Bursa Sağlık Tarihi Müzesi'nde tanıtıldı. Bursa'nın sağlık tarihini antik dönemden başlayarak günümüze kadar ele alan kitapta, sağlık meslek odalarının tarihi, hastaneler, tedaviler, Osmanlı dönemi doktor ve eczacıları, veterinerlik tarihi, diş hekimleri tarihi, kaplıca tedavileri, tıp malzemeleri, Bursa kadı sicillerinde tıp ve ilgili fermanlar, alternatif tıp, folklorik tıp, salgın hastalıklar, sünnetçiler, kırık çıkıkçılar, Rum hastaneleri, Bursa'da yazılan tıp kitapları, devlet ve özel hastaneler tarihi, Tıp Fakültesi tarihi, Gurabahane-i Laklakan gibi ilgi çekici konular yer alıyor. Mesleğine ve Bursa'nın sağlık çınarlarına vefa borcunu ödemek için 7 yıl önce Büyükşehir Belediyesi ile birlikte yola çıktığını belirten CHP Bursa Milletvekili Dr. Ceyhun İrgil, tıp tarihine adını yazdırmış sağlık çalışanlarına vefa borcunu ödediklerini söyledi. Daha önce bu kadar geniş çaplı bir çalışma yapılmadığını ifade eden İrgil, "Türkiye'de kent tarihiyle ilgili yazılmış en büyük ve kapsamlı çalışma. İçinde tıp, veteriner, diş ve eczacılıkla ilgili bütün belge ve bilgilerin derlendiği bir eser olarak hazırladık" diye konuştu.

Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe ise, kent belgeliğine kazandırılan kitabın yanı sıra Sur İçi bölgesinde restore ettikleri Yerkapı Konağı'nın da, Sağlık Müzesi olarak açılmak için gün saydığını belirtti.

Bursa Sağlık Tarihi kitabının hazırlanmasına katkı veren Bursa Tabip Odası eski başkanlarından Dr.Çetin Tor da yaşananların belgelenmesi ve belgelerin saklanması konusunda milletçe sınıfta kaldığımızı, bu nedenle böyle çalışmaların zorlukla yürütüldüğünü belirterek kitabın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür etti.

ÇAMLICA ANADOLU LİSESİ'NDE MESLEK TANITIMI

25 Mayıs 2017

25 Mayıs 2017 tarihinde Çamlıca Anadolu Lisesi'nde düzenlenen meslek tanıtımı etkinliğine Bursa Tabip Odası adına Dr. Hüseyin Kurt katıldı.

"MEME KANSERİ" KONULU STE ETKİNLİĞİ

25 Mayıs 2017

Bursa Tabip Odası Sürekli Tıp Eğitimi Komisyonu tarafından düzenlenen ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Özkan Kanat ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Sibel Kahraman Çetintaş'ın konuşmacı olarak katıldığı Meme Kanseri konulu eğitim çalışması Bursa Tabip Odası'nda gerçekleştirildi.

SAKURA ZAMANI - JAPONYA

25 Mayıs 2017

BTO Fotoğraf Kulübü etkinlikleri çerçevesinde Dr. Ertuğrul Aydın 25 Mayıs 2017 Perşembe günü Bursa Tabip Odası'nda "Sakura Zamanı-Japonya" konulu bir sunum yaptı.

BU ŞİDDET SONA ERSİN!

04 Haziran 2017

KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ II. ULUSAL KONGRESİ

03 – 04 Haziran 2017

Kişisel sağlık verileri konusunda bireyleri ve tüm toplumu bilgilendirmek, farkındalık ve duyarlılık oluşturmak, çözüme yönelik öneriler geliştirmek adına Türk Tabipleri Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türkiye Barolar Birliği ve birçok sivil toplum örgütünün yanı sıra kişilerin de katılımı ile "Kişisel Sağlık Verileri II. Ulusal Kongresi" 03 – 04 Haziran 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Kongreye Bursa Tabip Odası İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Komisyonu Üyesi Dr. Zühal Akgün katıldı.

"YÜKSEKTE ÇALIŞMADA SAĞLIK GÖZETİM PROGRAMI" ÇALIŞTAYI

03 – 04 Haziran 2017

Ankara Tabip Odası İşçi sağlığı ve İşyeri Hekimliği Komisyonu tarafından düzenlenen "Yüksekte Çalışmada Sağlık Gözetim Programı" çalıştayı 03-04 Haziran tarihlerinde Ankara Tabip Odası'nda gerçekleştirildi. Çalıştaya Bursa Tabip Odası İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Komisyonu Üyesi Dr. İlham Üstay katıldı.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
68. BÜYÜK KONGRESİ

10 Haziran 2017

Türk Tabipleri Birliği'nin Seçimsiz 68.Büyük Kongresi 10 Haziran 2017 tarihlerinde Ankara'da yapıldı. Büyük Kongre'ye Bursa Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Güzide Elitez, Bursa Tabip Odası'nın Türk Tabipleri Birliği Büyük Kongre Delegeleri Dr. Bülent Aslanhan, Dr. Yaşar Çelik, Dr. Şule Yüksel Aydın, Dr. Levent Tufan Kumaş, Dr. Ercan Ertürk ve Bursa Tabip Odası Onur Kurulu Başkanı Dr. Ertuğrul Aydın katıldı.

HEKİMLER
'SAĞLIKTA ŞİDDET YASASI' İSTİYOR

13 Haziran 2017

Bursa Tabip Odası ve Bursa Aile Hekimleri Derneği, Aile Sağlığı Merkezi'nde görevi başındayken fiziksel şiddete maruz kalan Dr. Gökhan Erdem'in beyaz kod vererek hakkını aramak için açtığı davanın duruşmasına katılarak, sağlıkta şiddete bir kez daha tepki gösterdi. BTO Başkanı Dr. Güzide Elitez, etkin ve caydırıcı cezalar içeren Sağlıkta Şiddet Yasası'nın bir an önce çıkarılması çağrısı yaptı.

Bursa Tabip Odası Başkanı Güzide Elitez, şiddetin artık en uç noktaya vardığını, son üç ay içinde iki hekimin görevi başında öldürüldüğünü belirterek, "sağlıkta şiddet vakalarının sayısı gün geçtikçe artıyor. 2012 yılında ayda ortalama 721 sağlık çalışanı şiddet görmüş. 2014 yılında bu sayı 976'ya çıkmış. Yani vakalar, katlanarak çoğalmış. Sağlık çalışanları, diğer mesleklerle karşılaştırıldığında tam 16 kat fazla şiddete uğruyor. Sağlık sektöründe çalışanların en az yüzde 70'i sözel ya da fiziksel şiddete uğramış durumda. Şiddete maruz kalan sağlık çalışanlarının yüzde 67,2'si kadın. 2014-2015 yılı verilerine göre, bir yıl içinde 20 bin 156 sağlık çalışanı şiddete uğradığını beyan etmiş. Sahada arkadaşlarımızla konuştuğumuzda kayıtlara geçenden çok daha fazla şiddet vakası olduğunu görüyoruz. Birçok meslektaşımız, cezasız kalacağını düşündüğü için şikayetçi bile olmak istemiyor. Sayın Sağlık Bakanımıza sesleniyoruz. Etkin ve caydırıcı cezalar içeren 'Sağlıkta Şiddet Yasası' bir an önce çıkarılsın" ifadelerini kullandı.

KADINLAR AYRIŞMAK DEĞİL
GÜVENLİ ULAŞIM İSTİYOR

16 Haziran 2017

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Ulaşım Şirketi Burulaş'ın, Bursaray istasyonlarında kadınlara ayrı vagon uygulamasını protesto eden Bursa'daki Akademik Odaların temsilcileri, Nilüfer İstasyonu ve Arabayatağı İstasyonu'ndan hareket ederek, ayrı vagon uygulamasını vatandaşlara anlattı. Akademik Odaların temsilcileri, Osmangazi Metro İstasyonu'nun önünde bir basın açıklaması yaparak Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe'den uygulamaya son vermesini istedi. Bursa Akademik Odalar Birliği Dönem Sözcüsü, Bursa Tabip Odası Başkanı Dr. Güzide Elitez, günün her saatinde, her yerde güvenli bir şekilde dolaşabilmek, yolculuk yapabilmek istediklerinin altını çizerek, "uygar ve güvenli ulaşım istiyoruz, kadınlara ayrı vagonda yolculuk dayatmasında kadınları tacizden korumak, onların güvenliğini sağlamak bahanesine sığınılmaktadır, bu kabul edilemez.

Kadınları bu tarz saldırılardan korumanın ve gözetmenin onları ayrı bir vagonda taşıyarak çözülebileceğini söylemek akıl dışılıktır. Bu ilkel, ayrıştırıcı uygulama kadınları çalışma ve toplumsal hayattan izole etmeye niyetli, kadına ev dışında başka bir hayatı hak görmeyen bir aklın eseridir. Bu uygulama ile kadınlara sokağın güvenli olmadığı, kadınlar sokağa çıkmamalıdırlar mesajı verilmeye çalışılmaktadır. Tecrit alanları istemiyoruz. Biz kadınlar ayrıştırılmak, izole edilmek istemiyoruz. Toplumun ve yaşamın her alanında, engellenmeden var olabilmek istiyoruz, olacağız." diye konuştu.

Basın açıklaması metnine www.bto.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

HEKİMLER ADALET İÇİN YÜRÜYOR

21-23 Haziran 2017

Türk Tabipleri Birliği, darbelere, OHAL'e ve antidemokratik düzene karşı laik ve demokratik bir ülkede barış içinde yaşamak, sağlık hakkı, hekimlik değerleri ve toplumsal

sağlık için tüm hekimleri ADALET YÜRÜYÜŞÜ'ne davet etti. Bursa'da da hekimler, Bursa Tabip Odası'nın çağrısıyla il hudutları içinde çeşitli güzergahlarda düzenlenen ADALET yürüyüşlerine katıldı.

23 Haziran 2017 günü Kemal Kılıçdaroğlu'nun Ankara'dan İstanbul'a yaptığı ADALET YÜRÜYÜŞÜ'nün 9. gününde TTB ve tabip odaları yönetici ve üyeleri ADALET YÜRÜYÜŞÜ'ne katılarak yürüyüşe destek verdi. Yürüyüşün bu bölümüne Bursa Tabip Odası yönetici ve üyeleri de katıldı.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ MEZUNİYET TÖRENİ

30 Haziran 2017

30 Haziran 2017 tarihinde yapılan Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyet törenine Bursa Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Güzide Elitez katıldı. Törende birinci, ikinci ve üçüncü olarak mezun olan meslektaşlarımıza plaket, mezun olan tüm öğrencilere Hoş Geldin Mektubu, Hekimce Bakış Dergisi ve Tıp Dünyası Dergisi verildi.

TTB ÖZEL HEKİMLİK KOLU TOPLANTISI

09 Temmuz 2017

Türk Tabipleri Birliğinin 01.06.2017 tarih ve 924/2017 sayılı yazısı ile tüm tabip odalarına duyurusu yapılan Özel Hekimlik Kolu toplantısı 09.07.2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel'in de katılımı ile gerçekleşen toplantıda özel hekimlik alanına özgü sorunlar değerlendirildi ve yeni dönem çalışma programı oluşturuldu. Ayrıca toplantıda yeni dönem yürütme kurulu üyeleri belirlendi ve görev paylaşımı yapıldı. Yeni yürütme kurulunda Bursa Tabip Odası Özel Hekimlik Komisyonu Başkanı Dr. Ergün Çil görev aldı.

ARTVİN'DE MADENE HAYIR

19 Temmuz 2017

Büyük çevre katliamına neden olan Artvin Cerattepe maden işletmesiyle ilgili son Danıştay Kararı'na karşı 19.07.2017 Çarşamba günü saat 18.30'da Heykel Kent Müzesi önünde Bursa-Artvin Çevre Platfomu tarafından basın açıklaması yapıldı. Açıklamaya Oda'mız üyesi Dr. Çetin Tor katıldı.

ÇEŞME SUYUNA GÜVENMEYE DEVAM...

17 Ağustos 2017

17 Ağustos 2017 tarihinde TMMOB Kimya Mühendisleri Bursa Şubesinin düzenlediği "Çeşme Suyuna Güvenmeye Devam" basın açıklamasına Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Güzide Elitez katıldı.

Basın açıklaması metnine www.bto.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE BUGÜN 17 AĞUSTOS 1999 MARMARA DEPREMİNDEN DAHA İYİ DURUMDA DEĞİL

17 Ağustos 2017

17 Ağustos 2017 tarihinde BAOB ortak toplantı salonunda TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulunun düzenlediği "Türkiye Bugün, 17 Ağustos 1999 Marmara Depreminden Daha İyi Durumda Değil!" Basın açıklamasına Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Güzide Elitez katıldı.

Basın açıklaması metnine www.bto.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

"SAĞLIKTA ŞİDDET SONA ERSİN" GAZİANTEP AÇIKLAMASI

17 Mart 2017

TTB Merkez Konseyi ve Gaziantep-Kilis Tabip Odası, 16 Mart 2017 tarihinde Gaziantep'te yapılan ortak açıklamayla, "Sağlıkta Şiddet Sona Ersin" talebini bir kez daha dile getirdi. Dr.Ersin Arslan Devlet Hastanesi'nde yapılan açıklamaya TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, TTB Merkez Konseyi üyesi Dr. Yaşar Ulutaş, Gaziantep-Kilis Tabip Odası Başkanı Dr. Hamza Ağca ile hekimler ve sağlık çalışanları katıldı. "Çalışırken ölmek, öldürülmek istemiyoruz" denilen açıklamada, TTB tarafından hazırlanan ve Türk Ceza Kanunu'na bu alanda yapılan düzenlemeyi etkinleştirecek bir madde eklenmesini içeren "Sağlıkta Şiddet Yasa Tasarısı" önerisinin yasalaşması talebi bir kez daha dile getirildi.

Basın açıklaması metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

ŞEHİR HASTANELERİNDE ÇALIŞAN HEKİMLER MUTSUZ

21 Mart 2017

Mersin Tabip Odası'nca 18 Mart 2017 tarihinde düzenlenen Hekim Meclisi'nde "Şehir Hastaneleri" ele alındı. Kalabalık bir hekim grubunun katılımıyla gerçekleştirilen toplantıya, TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman ve

TTB Merkez Konseyi üyesi Dr. Yaşar Ulutaş katıldılar. Toplantı ile bilgiye www.ttb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

SULARIMIZ KİRLENİYOR, ATIK SULARIN % 80'İ ARITILMIYOR

22 Mart 2017

Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu (TTB HSK) 22 Mart Dünya Su Günü ile ilgili yazılı açıklama yaptı. Dünya üzerinde günden güne artan tatlı su krizine dikkat çekmek, kıt su kaynaklarını artan talebi de göz önünde bulundurarak koruyabilmek ve çözümler üretebilmek amacıyla, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nun kararıyla 1993 yılından itibaren her yılın 22 Mart günü 'Dünya Su Günü' olarak ilan edildi.TTB HSK'nin açıklamasında Dünya Su Günü'nün bu yılki temasının "atık sular" olarak belirlendiği kaydedildi. Atık suların yüzde 80'ine yakının arıtılmadığına, ülkelerin yüzde 40'a yakınında atık sular ile ilgili düzenli istatistik tutulmadığına dikkat çekilen açıklamada, atık su arıtmasının önemine vurgu yapıldı. Açıklamada, Türkiye'de suların giderek kirlenmekte olduğu uyarısında bulunuldu.

Basın açıklaması metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

DOÇENTLİK BAŞVURULARI HAKKINDA TTB'DEN YÖK'E YAZI

28 Mart 2017

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi (TTB), doçentlik başvurularının 21 Ocak 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK) 4. maddesi gerekçe gösterilerek iptal edilmesiyle ilgili olarak Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı'na (YÖK) yazı gönderdi.

Yazıda, 683 Sayılı KHK'nin 4. maddesi ile bu maddeye dayalı olarak doçentlik sınav başvurularının iptali ya da durdurulmasına yönelik işlemlerin, bilim hürriyetini, eğitim hakkını, kişilerin maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkını ve giderek çalışma hakkını ihlal ettiği belirtilerek, söz konusu işlemlerin geri alınması ve söz konusu KHK maddesinin yürürlükten kaldırılması için Başbakanlık nezdinde girişimde bulunulması talep edildi.

YÖK'e gönderilen yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

YABANCI SAĞLIK MESLEK MENSUPLARINA DAİR YÖNETMELİKTEKİ DEĞİŞİKLİĞİN YÜRÜTMESİ DURDURULDU

29 Mart 2017

Danıştay 15. Dairesi, Türk Tabipleri Birliği'nin açtığı davada, Sağlık Bakanlığı'nın Yabancı Sağlık Meslek Mensuplarının Türkiye'de Özel Sağlık Kuruluşlarında Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelikte yaptığı değişikliğin yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

Karara www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

ELEKTRONİK ORTAMLARDA YAYGINLAŞAN ETİK İHLALLERE KARŞI TTB'DEN KILAVUZ

30 Mart 2017

Türk Tabipleri Birliği'nin 10-11 Haziran 2016 tarihlerinde toplanan 67. Büyük Kongresi'nde kabul edilen "Hekimler İle Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Elektronik Ortamlardaki Paylaşımlarına İlişkin Kılavuz" yazılı ve elektronik basında yoğun ilgi gördü.

Yazılı/görsel basında ve sosyal paylaşım ağlarında giderek yaygınlaşan, sağlık alanındaki tanıtım kurallarına aykırı, kimi zaman hasta mahremiyetini ihlal eden, açık ya da örtülü reklam niteliğindeki yayınlara karşı, hekimler ve sağlık kuruluşlarına yardımcı olması amacıyla hazırlanan kılavuz, geçtiğimiz haftalarda, çeşitli gazetelerde ve internet sitelerinde haber olarak yer aldı.

Sağlık alanı ticarileştiriliyor ve ticari faaliyetin bir aracı olan "reklam" da, önleyici bütün açık düzenlemelere ve etik kurallara karşın yaygınlaşıyor. Türk Tabipleri Birliği, sağlık alanındaki ticari reklam faaliyetlerinin cezalandırılmasından öte, bu tür etik ihlallerin önlenmesinin birincil öncelik olması gerektiği düşüncesinden hareketle, "Hekimler İle Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Elektronik Ortamlardaki Paylaşımlarına İlişkin Kılavuz"u hazırladı. TTB 67. Büyük Kongresi'nde kabul edilen kılavuz, 17 Haziran 2016 tarih ve 958/2016 sayılı Genelge ile tabip odalarına iletildi.

"Hekimler İle Sağlık Kurum ve Kuruluşlarının Elektronik Ortamlardaki Paylaşımlarına İlişkin Kılavuz"u gördüğü yoğun ilgi üzerine, tabip odalarımızın, hekimlerimizin ve sağlık kuruluşlarının dikkatine bir kez daha sunuyoruz.

Kılavuza www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SESSİZ KALMAYACAĞIZ, ALIŞMAYACAĞIZ!

02 Nisan 2017

Aksaray'ın Eskil ilçesi Bozcamahmut köyü Aile Sağlığı Merkezi hekimi Hüseyin Ağır'ın, görevi başında öldürülmesi sağlık çalışanlarının büyük tepkisine yol açtı. TTB Merkez Konseyi ve TTB Aile Hekimliği kolu, Dr. Hüseyin Ağır'ın katledilmesini protesto etmek amacıyla 2 Nisan 2017 Pazar günü TTB'de basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında, hekimlerin öldürülmesine ortam yaratanlara, hekimler katledilirken seyirci kalanlara "Sizleri harekete geçirmek için daha kaç ölüm gerekecek" diye soruldu. Toplantıya TTB Merkez Konseyi ve TTB Aile Hekimliği Kolu üyelerinin yanı sıra tabip odalarından temsilciler katıldı.

Basın açıklaması metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

İNSAN YAŞAMININ KORUNMASI VE YAŞAMIN SAĞLIKLI SÜRDÜRÜLMESİ TEMEL MESLEKİ SORUMLULUĞUMUZDUR

03 Nisan 2017

Ülkemizde çeşitli sorunlar ve hak ihlallerinin gündeme geldiği cezaevlerinde, Olağanüstü Hal uygulamalarıyla birlikte koşullar daha da ağırlaşmıştır. Bu dönemde, adil yargılanma hakkı başta olmak üzere, insan hakları alanındaki ihlaller ve buna bağlı olarak cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü sayısında ciddi artışlar gözlenmiştir. Yine bu dönemde, bu gelişmelerin bir yansıması olarak, Türk Tabipleri Birliği'ne ve odalarımıza cezaevlerinden insan hakları, mahpus hakları ve sağlık ihlalleri ile ilgili başvurularda artış görülmüştür. Söz konusu başvurularda, cezaevi yönetimine iletilen sorunların çözülmediği, çözülmesi yönünde gerekli çabaların gösterilmediği ileri sürülmektedir.

Açlık grevleri, cezaevlerinde sorunların ağırlaştığının bir göstergesi olarak görülebilir. Cezaevlerindeki sorunların çözümü için atılacak adımlar, cezaevlerindeki koşulların iyileştirilmesi, açlık grevlerinin sonlandırılmasına da önemli katkı sağlayacaktır.

Türk Tabipleri Birliği olarak, insanın en yüce değer olduğunu, insan yaşamının korunması ve yaşamın sağlıklı sürdürülmesinin ve insanların kendileri ile ilgili kararları almasının en önemli mesleki sorumluluklarımızdan olduğunu kabul ediyoruz. Bu konuda oluşturduğumuz evrensel mesleki etik ilkelerimiz, Dünya Tabipleri Birliği Malta ve Tokyo Bildirgeleri bize yol göstermektedir.

Açlık Grevi Yapmış Hastada Tedavi Yaklaşım Protokolüne www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Açlık Grevi Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Konulara www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

MECBURİ HİZMET YÜKÜMLÜSÜ HEKİMLER BİR AN ÖNCE GÖREVLERİNE BAŞLAMALIDIR

04 Nisan 2017

Bir kısım meslektaşımız güvenlik soruşturması tamamlanmadığı gerekçesiyle aylardır göreve başlayamamaktadır. Mecburi hizmetle yükümlü oldukları için başka yerde çalışmaları da yasak olan bu meslektaşlarımızın bir an önce göreve başlatılması için Sağlık Bakanlığı'na yeniden bir yazı gönderilmiştir. Söz konusu yazıda, 29.12.2016 tarihinde de durum ortaya konularak çözüm önerisi getirilmiş olduğu hatırlatılarak, hekimlerin güvenlik soruşturmasına tabi tutulmamaları ya da çalıştıkları sürede güvenlik soruşturmasının yapılması talep edilmiştir. Konu Sağlık Bakanlığı nezdinde takip edilmekte olup gelişmeler ayrıca paylaşılacaktır.

İlgili yazılara aşağıdaki bağlantılardan ulaşabilirsiniz: 29.12.2016 ve 4.4.2017 tarihli yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

İDLİB'DEKİ KİMYASAL SİLAH KULLANIMINI KINIYORUZ

05 Nisan 2017

Suriye'nin İdlib kentinde kimyasal silah kullanımı sonucunda en az 100 kişinin yaşamını yitirdiği, onlarcasının ağır olarak yaralandığını tarifsiz bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz.

Ortadoğu'yu kan gölüne çeviren, bugüne dek milyonlarca insanın zorunlu göç etmesi, yüz binlerce insanın katledilmesi, bir o kadarının ağır fiziksel ve ruhsal hasarlarla hayatına devam etmek zorunda kalmasına neden olan bu savaş ve çatışma ortamının insanlık değerlerine verdiği hasar onarılması güç boyutlara erişmiştir. Onlarca sözleşme ile garanti altına alınan nice hak ve değerlerin hiçe sayıldığı, sivil yurttaşların yaşam hakkının gözetilmediği, sağlık hizmetlerinin korunmadığı, işkence ve kötü muamelenin adeta olağan haline geldiği, insanlık tarihinin güzide eserlerinin ve doğanın talan edildiği bu şiddet sarmalının geldiği nokta, kimyasal silah kullanımı olmuştur.

Bu katliam nedeniyle tarifsiz bir üzüntü; insanlık onurunun ayaklar altına alındığı bu savaş ve şiddet ortamına tanıklık etmekten de büyük bir utanç duyduğumuzu paylaşmak isteriz. Bu insanlık suçunun ardında her kim varsa, dünya kamuoyuna ve insanlığa karşı suçlu ve sorumlu olduğunu vurgular, tüm sorumluların uluslararası ve bağımsız yargı mekanizmalarının önünde yargılanması gerektiğini bildiririz.

Türk Tabipleri Birliği, tüm savaş ve çatışma ortamlarına karşı yaşam hakkını ve yaşatmayı savunmaktan vazgeçmeyecektir.

DİZİDE HEKİME YÖNELİK TEHDİT SAHNESİ İÇİN RTÜK'E BAŞVURU

05 Nisan 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, sağlık çalışanlarına yönelik tehdit ve şiddet içerikli sahneleri dolayısıyla bir dizi hakkında daha Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'na (RTÜK) başvurdu.

TTB Merkez Konseyi tarafından 5 Nisan 2017 tarihinde RTÜK'e yapılan başvuruda, Star TV'de yayımlanan "Anne" adlı dizinin 20 Mart 2017 tarihli bölümünde sağlık çalışanlarına yönelik tehdit ve sözlü şiddet içerikli sahnelere yer verildiği belirtildi.

Başvuruda, 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8. maddesinde yer alan, medya hizmet sağlayıcılarının kamusal sorumluluk gereği uymaları gereken ilkeler hatırlatılarak, şiddeti özendirici ve kanıksatıcı yayın yapılamayacağı belirtildi.

TTB Merkez Konseyi, daha önce de Show TV'de yayımlanan Cesur Yürek adlı dizinin bir bölümünde yer alan hekime yönelik şiddet sahneleri için RTÜK'e başvurmuş, RTÜK kanala idari para cezası vermişti.

RTÜK'e gönderilen yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

KAMU ÖZEL ORTAKLIĞI YOLSUZLUK, YOLSUZLUK YOKSULLUK YARATIR

10 Nisan 2017

Şehir hastanelerinin peş peşe açılışları yapılıyor. Ancak bu hastanelerin maliyetleri, Sağlık Bakanlığı'nın şirketlere ödeyeceği kira ve hizmet satın alma bedellerine dair tek bir bilgi verilmiyor. Kamu özel ortaklığının bir finansman yöntemi olarak kamu zararına neden olduğuna dair uyarıları dikkate alınmıyor. İngiltere 25 yılda devasa borç yaratan bu yöntemi başka ülkelere önermeye devam ediyor. Sağlık Bakanlığı'na şehir hastaneleri için bu yöntemi öneren de İngiltere Hazinesi.

Borçları Sonlandıralım Kampanyası tarafından hazırlanan İngiltere'nin Kamu Özel Ortaklığı Felaketi/Özel Finansmandan Dünyanın Geri Kalanı İçin Dersler" başlıklı çalışma gerçekleri bir kere daha ortaya koyuyor. Kamu özel ortaklığıyla, kamu hizmetlerinin finanse edilmesi kamuyu her yönüyle zarar uğratıyor, şirketlere bedeli ölçülemeyen faydalar sağlıyor. Kamu özel ortaklığını, kamu yatırımları için tavsiye edenlerin aynı zamanda finans kuruluşları ve şirketlere de danışmanlık hizmeti veren şirketler olduğu belirtiliyor. Dolayısıyla, kamu özel ortaklığının asıl kazananı işte bu şirketler.

Kamu özel ortaklığı proje maliyetlerinin diğer yatırım türlerine göre yarattığı devasa borç yolsuzluğa, yolsuzluk yoksulluğa neden olmaktadır. Kamu özel ortaklığı bir finansman yöntemi olarak kamu zararına ve insan hakları ihlallerine neden olmaktadır. İngiltere'nin 25 yılı geride bırakan kamu özel ortaklığı deneyimi şunları net olarak kanıtlamıştır:

- Devlete, kendisi borçlanıp altyapı yatırımı yaptığında katlanacağından daha büyük maliyet getirmektedir,
- Şirketlere, kamunun zararı pahasına aşırı kârlar getirmektedir,
- Offshore hesaplar ve mülkiyet yoluyla vergi kaçırmayı mümkün kılmaktadır,
- Hizmet standartlarında ve kamu personel sayısında düşüşe yol açmaktadır,
- Devletin altyapı tasarlama, inşa etme, finansman ve işletme kapasitesinin altını oymaktadır,
- Demokratik hesap verebilirliği erozyona uğratmaktadır.

Borçları Sonlandıralım Kampanyası'nın çalışmasını konuyla ilgilenen tüm kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

Raporun aslına ve türkçe çevirisine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

'MECBURİ HİZMET UYGULAMASINDA SORULAR VE YANITLAR' GÜNCELLENDİ

13 Nisan 2017

Mecburi hizmet uygulamasıyla ilgili olarak Türk Tabipleri Birliği'ne (TTB) yöneltilen ağırlıklı sorulara açıklık getirmek amacıyla hazırlanan "Mecburi Hizmet Uygulamasında Sorular ve Yanıtlar" başlıklı doküman güncellendi.

Bu doküman, TTB-UDEK Asistan ve Genç Uzman Hekimler Çalışma Grubu tarafından Hatay Tabip Odası ev sahipliğinde ve işbirliğinde Hatay'da yapılan Mecburi Hizmet Zirvesi süreci ve sonrasında TTB Hukuk Bürosu'na iletilen mecburi hizmet ile ilgili soruları yanıtlamak ve bu yanıtları hekim kamuoyu ile paylaşabilmek için 2012 yılında hazırlanmış; süreçte TTB'ye ulaşan yeni sorularla 2015 yılında ilk güncellemesi yapılmıştı.

TTB Hukuk Bürosu'ndan Av. Mustafa Güler tarafından hazırlanan ve son gelişmeler doğrultusunda 12.04.2017 tarihinde ikinci güncellemesi yapılan dokümana aşağıdaki bağlantılardan ulaşabilirsiniz.

Mecburi Hizmet Uygulamasında Sorular ve Yanıtlara www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN SGK TARAFINDAN PAYLAŞILMASI DURDURULDU

24 Nisan 2017

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2015 yılında yürürlüğe sokulmuş olan Sosyal Güvenlik Kurumu Verilerinin Kullanımına, Paylaşılmasına ve Korunmasına İlişkin Usul ve Esaslar'ın tamamının yürütmesi durduruldu.

Bu Usul ve Esaslar'la, kişilerin sağlık hizmetine erişebilmesi için zorunlu olarak vermek zorunda kaldığı bilgiler ile sağlık hizmetinden yararlanma sürecinde kişiden elde edilen ya da teşhis ve tedavi süreçlerinde ortaya çıkan bilgilerin Kurum içinde kimler tarafından görülebileceğinin yanı sıra Kurum dışında kimlerle paylaşılacağı da tanımlanmaktaydı.

Türk Tabipleri Birliği tarafından, düzenlemenin iptali için Danıştay'da dava açılmıştı. Bu davada; herkesi ilgilendiren kurallar içermesi sebebiyle Resmi Gazete yayınlanması gerektiği, kişisel sağlık verilerinin paylaşılmasına ilişkin olarak yasalarla izin verilen çerçeveyi de aşan kurallar getirdiği, üstelik kimi paylaşımlarda herhangi bir anonimleştirme de öngörmediği gibi sebeplerle Usul ve Esasların hukuka aykırılığı belirtilmişti.

Danıştay 10. Daire tarafından 14.03.2017 tarihinde verilen kararla, Usul ve Esaslar'ın yürürlüğe girebilmesi için Resmi Gazete'de yayımlanması gerektiği belirtilerek yürütmesi durduruldu. Usule ilişkin sakatlık bulunduğundan, düzenlemenin esasına/içeriğine ilişkin ayrıca bir değerlendirme yapılmadı.

Karara SGK tarafından itiraz edilmesi halinde, değerlendirme İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından yapılacaktır. Ancak itiraz edilmesi Karar'ın uygulanmasını durdurmamaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 35. maddesine göre SGK, anonimleştirilmemiş sağlık verilerini, kamu kurum ve kuruluşları da dahil olmak üzere, hiç kimse ile paylaşamaz. Sosyal Güvenlik Kurumu Verilerinin Kullanımına, Paylaşılmasına ve Korunmasına İlişkin Usul ve Esaslar ile veri paylaşımında hukuka aykırı olarak tanımlanan esnekliğin derhal durdurulması gereklidir.

Dava dilekçesine ve yürütmenin durdurulması kararına www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

MECBURİ HİZMET ATAMALARI ACİLEN YAPILSIN, HEKİM ATAMALARINDA GÜVENLİK SORUŞTURMALARINA SON VERİLSİN

24 Nisan 2017

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi (TTB), Sağlık Bakanlığı'nın mecburi hizmet atamalarını güvenlik soruşturması gerekçesi ile geciktirmesine yönelik işlemlerin acilen sonlandırılarak, mecburi hizmet atamalarının yapılmasını istedi.

TTB Merkez Konseyi, 29 Ekim 2016 tarihinde yürürlüğe giren 676 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesine eklenen "güvenlik soruşturmaları ve arşiv araştırması yapılmış olmak" bendine dayanarak, mecburi hizmet atamalarının geciktirilmesiyle ilgili olarak 24 Nisan 2017 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na yazı gönderdi.

Sağlık Bakanlığı'na gönderilen yazı ile 29 Aralık 2016 tarihli yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

ÇERNOBİL'İN 31.YILDÖNÜMÜNDE NÜKLEER SANTRALE BİR KEZ DAHA HAYIR

26 Nisan 2017

Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu (TTB – HSK), Çernobil nükleer faciasının 31. yıldönümü dolayısıyla yaptığı açıklamada, nükleer santrallere bir kez daha hayır dedi.

TTB - HSK tarafından 26 Nisan 2017 tarihinde yapılan açıklamada, Çernobil'in yıldönümü dolayısıyla nükleer santrallerin etkilerine değinilerek, nükleer santrallerin olumsuz etkilerinin sadece kazalarla sınırlı olmadığı vurgulandı.

Türkiye'nin nükleer santral olmadan nükleer kazalar yaşayabilen bir ülke olduğuna dikkat çekilen açıklamada, 1999'da meydana gelen ve tıbbi atıklardan kaynaklanan ve 13 kişilik bir aileyi etkileyen İkitelli kazası, 2012'de İzmir-Gaziemir'de ortaya çıkan kaynağı bilinmeyen radyoaktif atıklar ve son olarak 2016'da Sakarya'da bir baraj inşaatında meydana gelen ve bir işçiyi etkileyen radyoaktif bir malzeme ile oluşan kaza hatırlatıldı.

Açıklamada, "Ülkemiz için nükleer enerji gerekli değildir ve öncelikli yatırımlar şüphesiz güneş, rüzgar, jeotermal gibi yenilenebilir enerji türlerine yapılmalıdır" denildi.

TTB HSK'nin açıklamasına www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TTB HALK SAĞLIĞI KOLU'NDAN 'BAĞIŞIKLAMA HAFTASI' MESAJI

27 Nisan 2017

Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu (TTB HSK), 24-30 Nisan Bağışıklama Haftası dolayısıyla bir açıklama yayımladı. TTB HSK, anne ve babalara yönelik olarak "Aşı Hakkında Bilinmesi Gerekenler" başlıklı bir de broşür hazırladı.

TTB HSK tarafından 27 Nisan 2017 tarihinde yapılan açıklamada, aşılama hizmetlerinin önemine dikkat çekilerek, Türkiye'de giderek yükselen aşı karşıtlığı konusunda Sağlık Bakanlığı göreve davet edildi. Açıklamada, "Ülkemizde, aşılama hizmetleri konusunda kamusal bir iradeye ihtiyaç vardır. Bu anlamda Sağlık Bakanlığı'nı, gerek sağlık hizmetlerinin örgütlenmesinden, mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılmasına, gerekse aşı karşıtlığının önlenmesinde samimi çaba göstermeye davet ediyoruz.

Devletin görevi çocuğuna aşı yaptırmamayı "hak" olarak kabul etmek değil, toplum sağlığı açısından "hak ihlali" olduğunu görerek gerekli yasal düzenlemeyi yapmaktır" denildi.

Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu'nun açıklaması ile Anne Babalara Yönelik Aşı Hakkında Bilinmesi Gerekenler Broşürüne www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

2017 NİSAN TUS TERCİHLERİYLE İLGİLİ ÖSYM'DEN AÇIKLAMA TALEBİ

03 Mayıs 2017

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Eylül dönemi Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda (TUS) tercihte bulunmayan ve mahkeme kararları sebebiyle yeniden tercih hakkı tanınan hekimlerin, Nisan döneminde puan kesintisine tabi tutulup tutulmayacağına ilişkin olarak ÖSYM Başkanlığı'ndan açıklama yapılmasını istedi.

TTB Merkez Konseyi tarafından 3 Mayıs 2017 tarihinde ÖSYM Başkanlığı'na gönderilen yazıda, yeni puanlara göre tercihte bulunma hakkının sadece iki iş günü ile sınırlandırılması ve 3 Mayıs 2017 tarihinin son gün olarak belirtilmesi dolayısıyla, ÖSYM'nin ivedilikle bir açıklama yapması istendi. ÖSYM Başkanı Prof. Dr. Ömer Demir ile yapılan telefon görüşmesi sonucunda da, Eylül dönemine ilişkin tercih yapıp bir kadroya yerleştirilen hekimlerin Nisan'da yeni tercih yapmak istemeleri halinde puan kesintisinin yapılacağı ve ÖSYM'den gün içinde bir açıklama yapılacağı öğrenildi.

ÖSYM Başkanlığı'na gönderilen yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz

DANIŞTAY EŞ DURUMU MAZERETİNDEN YARARLANMADA ÖLÇÜSÜZ KISITLAMAYI DURDURDU

04 Mayıs 2017

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin "Aile birliği mazeretine bağlı yer değişikliği" başlıklı 20. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "Stratejik personelin yer değiştirme taleplerinde bu maddenin (.....) beşinci fıkrası uygulanmaz." düzenlemesinin yürütmesi, Genel Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası tarafından açılan davada, Danıştay İkinci Dairesi tarafından E:2016/14817 sayılı kararla durduruldu.

Danıştay İkinci Dairesinin kararı ile ilgili bilgiye www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIK MESLEK ÖRGÜTLERİNDEN GÜLMEN VE ÖZAKÇA İÇİN ÇAĞRI

12 Mayıs 2017

Sağlık meslek örgütleri, Olağanüstü Hal (OHAL) Kanun Hükmünde Kararnamesi (KHK) ile haksız ve hukuksuz biçimde ihraç edildikleri işlerine geri dönme talebiyle iki ayı aşkın süredir yürüttükleri açlık grevinde kritik evreye giren ve yaşamsal riskleri artan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça için yetkililere çağrıda bulundu.

Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türk Dişhekimleri Birliği (TDB), Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES), Devrimci Sağlık İş Sendikası (Dev-Sağlık İş), Türk Psikologlar Derneği (TPD), Türk Hemşireler Derneği (THD), Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUD) ve Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜMRAD-DER) tarafından yapılan ortak açıklamada, "Yetkililerden, geriye dönüşü olmayan sonuçlar ortaya çıkmadan, dolayısıyla geç kalmadan, haksız ve hukuksuz biçimde ihraç edilen Nuriye Gülmen, Semih Özakça ve tüm kamu emekçilerinin görevlerine iadesini talep ediyoruz" denildi.

12 Mayıs 2017 Cuma günü saat 13.30'da Yüksel Caddesi'nde yapılan basın açıklamasına TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, TTB Genel Sekreteri Dr. Sezai Berber ve TTB Merkez Konseyi üyesi Dr. Bülent Nazım Yılmaz ile Dr. Yaşar Ulutaş, TDB Başkanı Dt. İlker Cebeci, SES Eş Başkanı İbrahim Kara ile kurum temsilcileri, hekimler ve vatandaşlar katıldı. Açıklamaya CHP Milletvekili Prof. Dr. Aytuğ Atıcı da destek verdi.

Ortak açıklamayı okuyan TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, Gülmen ve Özakça'yı bekleyen sağlık riskleriyle ilgili olarak yetkilileri uyardı.

Basın açıklamasına www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz

TTB ŞEHİR HASTANELERİ İZLEME GRUBU KURULDU

15 Mayıs 2017

Şehir hastaneleriyle ilgili gelişmeleri yakından izlemek, yaşanan sorunları belirlemek ve ileriye dönük çalışmalar yürütmek amacıyla Türk Tabipleri Birliği (TTB) bünyesinde Şehir Hastaneleri İzleme Grubu kuruldu.

TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, TTB Merkez Konseyi üyesi Dr. Bülent Nazım Yılmaz, önceki dönem TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala, İstanbul Tabip Odası'ndan Dr. Güray Kılıç ve TTB Hukuk Bürosu'ndan Av. Özgür Erbaş'tan oluşan Şehir Hastaneleri İzleme Grubu İlk toplantısını 12 Mayıs 2017 Cuma günü TTB'de yaptı.

Konu ile ilgili bilgiye www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

AİLE HEKİMLİĞİ'NDE YENİ YÖNETMELİK, YENİ SORUNLAR...

18 Mayıs 2017

Sağlık Bakanlığı tarafından, aylardır hazırlığı yapılan, "Aile hekimliğinde ikinci faz" olarak adlandırılan sürecin yasal alt yapısının önemli bir parçası olan "Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" 16 Mayıs 2017 tarihinde ve 30068 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandı.

Toplam 11 maddeden oluşan uygulama yönetmelik değişikliği ile, birinci basamak sağlık hizmetinin kurtarıcısı olarak kamuoyuna sunulan 'Aile Hekimliği' sisteminin 'yamalarla' bile yürütülemeyeceği Resmi Gazeteden ilan edilmiş oldu.

Konu ile ilgili açıklamaya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SİGORTACININ AVUKATINA VEKALET VERME ZORUNLULUĞU DURDURULDU

18 Mayıs 2017

Danıştay 15.Dairesi, hekim ve dişhekimlerinin zorunlu olarak yaptırdığı mesleki sorumluluk sigortası uygulamasında sigortacının belirlediği avukata vekalet verme zorunluluğunun yürütmesini durdurdu.

16.4.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ ile hekim ve dişhekimlerine karşı açılan malpraktis davalarının bütün kontrolü sigorta şirketlerine verilmişti.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Türk Dişhekimleri Birliği'nin (TDB) birlikte açtığı davada, malpraktis davalarında, sigortacının bütünüyle davaya el koymasını ve kendi menfaatleri doğrultusunda davayı yürütmesini sağlamak, bu amaca hizmet edecek şekilde sigortalıya zorunlu avukat atamak şeklinde nitelenebilecek hükümlerin yürütmesinin durdurulması ve iptali istenmişti.

Yürütmenin durdurulması kararına, itiraz dilekçesine ve dava dilekçesine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIKTA ŞİDDET TABLOSUNDA DEĞİŞEN BİR ŞEY YOK

23 Mayıs 2017

Sağlık Bakanlığı, 1 Ocak 2015 – 30 Nisan 2017 tarihleri arasında Beyaz Kod birimine gelen şiddet başvurularının 25.443 olduğunu bildirdi. Bu rakamın 6.893'ünü fiziksel şiddet, 18.550'sini ise sözel şiddet başvuruları oluşturdu.

Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) Beyaz Kod birimine gelen şiddet başvurularıyla ilgili sorusunu yanıtladı. Sağlık Bakanlığı'ndan TTB'ye gönderilen yazıya göre, 1 Ocak 2015 – 30 Nisan 2017 tarihleri arasındaki şiddet başvurularıyla ilgili veriler şöyle:

- 2015 yılı içerisinde 3.533 fiziksel, 8.386 sözel şiddet olmak üzere toplam 11.919 şiddet başvurusu,

- 2016 yılı içerisinde 2.730 fiziksel, 8.041 sözel şiddet olmak üzere toplam 10.771 şiddet başvurusu,

- 1 Ocak-30 Nisan 2017 döneminde 630 fiziksel, 2.123 sözel şiddet olmak üzere toplam 2.753 şiddet başvurusunun kayıt altına alındığı bildirildi.

Bakanlığın verdiği rakamlar, son iki buçuk yıllık dönemde ortalama olarak günde en az 30 sağlık çalışanının fiziksel veya sözel şiddete uğradığını, sağlıkta şiddetin hız kesmeden sürdüğünü gösteriyor. Bu rakamların sadece Sağlık Bakanlığı'nın Beyaz Kod birimine yapılan başvuruları kapsadığını, gerçekte sağlık çalışanlarının karşılaştığı şiddet olaylarının çok daha fazla olduğunu da gözardı etmemek gerekiyor.

Sağlık Bakanlığı'nın TTB'ye verdiği yanıta ve 2012-2015 dönemi verilerini içeren habere www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM PROGRAMI SAĞLIK ÇALIŞANLARININ YAŞAMINA MAL OLUYOR

01 Haziran 2017

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın uygulanmaya başlamasıyla birlikte, hastaneler ticarethaneye hastalar da müşteriye dönüşmüştür. Kârlılığı artırmak amacıyla kısa sürede çok hasta bakmak, gereksiz tetkikler istemek olağanlaşmıştır.

Bu sistemde beklentileri yükselen ancak nitelikli bir sağlık hizmetine de ulaşamayan hastalar, tek sorumlu olarak sağlık çalışanlarını görmektedir. Toplumsal ilişkilerdeki iletişimsizlik ve hoşgörüsüzlüğün de etkisiyle sağlık alanındaki şiddet olayları gün geçtikçe artmaktadır.

Konu ile ilgili açıklamaya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

RESMİ TATİLLERDE POLİKLİNİK HİZMETLERİNE PROVİZYON VERİLMESİN

02 Haziran 2017

TTB Merkez Konseyi tarafından 1 Haziran 2017 tarihinde SGK Başkanlığı'na gönderilen yazıda, aralıksız sürdürülmesi gereken tıbbi hizmetler dışında kalan sağlık hizmetlerine ilişkin olarak resmi tatillerde provizyon verilmemesi istendi.

Bir kısım sağlık hizmetinin ertelenemez nitelikte olmasına karşın, bir kısım sağlık hizmetinin aralıksız sürdürülmesine gerek olmadığına yer verilen yazıda, genel poliklinik hizmetlerinin bu grupta yer aldığı belirtildi. Yazıda, genel poliklinik hizmetlerinin 7/24 sürdürülmesi amacıyla SGK tarafından resmi tatil günlerinde de provizyon verilmesinin, sağlık çalışanlarının dinlenme hakkını çiğnediği, çalışma süreleri ve özlük hakları açısından sağlık çalışanlarının aleyhine olduğu vurgulandı.

2014 yılında SGK'nin, özel sağlık hizmet sunucularının acil, hemodiyaliz ve onkolojik tedavi dışında kalan poliklinik hizmetlerine provizyon vermediğinin hatırlatıldığı yazıda, özel sağlık işletmesi sahiplerinin oluşturduğu bir dernek tarafından açılan davada usul yönünden bozulduğu, ancak hukuka aykırılık içermediği belirtildi.

Sağlık hizmet sunumunun en büyük alıcısı olan SGK'nin, sağlık alanındaki çalışma koşullarının iyileştirilmesine katkıda bulunmasının kamusal bir sorumluluk olduğuna dikkat çekilen yazıda, "SGK'nin yasayla verilen görevleri ve kuruluş amaçlarına uygun olarak sunulması gereken hizmetler dışında kalan sağlık hizmetlerinin resmi tatil zamanlarında da sürdürülmesine sebep olan uygulamalarını kaldırması gereklidir" denildi.

SGK'ye gönderilen yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

İŞYERİ HEKİMLERİNİN BİLGİLERİNİ TTB İLE PAYLAŞMAYAN BAKANLIĞA DAVA AÇILDI

02 Haziran 2017

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca sahip olduğu, işyeri hekimlerinin çalışma yerleri ile çalışma saatlerine ilişkin bilgileri Türk Tabipleri Birliği ve tabip odaları ile paylaşması gereklidir. Odaların, hekimlerle/üyeleriyle ilgili bilgilere sahip olması, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Yasası uyarınca üstlendiği görevleri yerine getirebilmesi için zorunludur.

Bakanlığa yapılan yazılı başvurular ve Genel Müdürlük ile yapılan görüşmeler, bu bilgilerin paylaşılması bakımından sonuçsuz kalmıştır. Bunun üzerine, yasal kurallar ile Danıştay ve idare mahkemesi kararları gereğince TTB ve odalarla paylaşılması gereken işyeri hekimleri bilgilerinin paylaşılmaması işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali için Merkez Konseyi tarafından, Ankara İdare Mahkemesinde dava açıldı.

Talep yazısına, Bakanlık yanıtına ve dava dilekçesine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

BAKANLIK, DANIŞTAY KARARINI UYGULAMAMAK İÇİN YÖNETMELİK DEĞİŞTİRDİ

05 Haziran 2017

Sağlık Bakanlığı, Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde 3 Haziran 2017 tarihinde yaptığı değişiklikle, eşi kamu görevlisi olmayan hekimlerin eş durumu mazeretinden yararlanabilmesi için gerekli şartları, ölçüsüz biçimde ağırlaştırdı. Hukuka aykırı olan Yönetmelik değişikliğinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle en kısa zamanda gerekli hukuksal girişimde bulunulacaktır.

Konu ile ilgili açıklamaya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TTB'DEN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ AÇIKLAMASI

05 Haziran 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi ve TTB Halk Sağlığı Kolu, 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla yazılı açıklama yaptı. Açıklamada, dünyada ve Türkiye'de giderek büyüyen çevre sorunları ve ekolojik yıkım ile mücadelenin ancak kamucu bir yaklaşımla mümkün olabileceği vurgulandı.

Açıklamanın tam metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIKTA ŞİDDETİN ARDI ARKASI KESİLMİYOR

07 Haziran 2017

Sağlık camiasını üzüntüye boğan sağlıkta şiddet olayları tüm hızıyla devam etmektedir.

Bursa'da Kestel Devlet Hastanesi acil servisinde görevli Dr. İlknur Çelik, 4 Haziran 2017 tarihinde görevi başında hasta yakınları tarafından sözlü ve fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Tedavisini yaptığı çocuğun ismini barkoda yanlış girdiği gerekçesiyle hasta yakınları tarafından tartaklanan, tekme tokat dövülen ve makasla saldırıya uğrayan meslektaşımız Dr. İlknur Çelik'in girişimleri sayesinde, saldırganın tutuklandığı öğrenilmiştir. Türk Tabipleri Birliği ve Bursa Tabip Odası yöneticileri Dr. İlknur Çelik ile görüşerek geçmiş olsun dileklerini ve desteklerini belirtmişlerdir.

İkinci darp haberi ise Mersin'den gelmiştir. 5 Haziran 2017 tarihinde Mersin İlimiz Toroslar İlçesi Halkkent Aile Sağlığı Merkezinde çalışan meslektaşımız Dr. Ahmet Öztürk, baskı ve dayatmayla rapor almak isteyen bir vatandaş tarafından görevi başında darp edilmiştir. Ağır ve tehlikeli işler için gerekli işe giriş raporu talep eden söz konusu kişi, bu tür bir rapor hazırlamanın kendi yetki ve sorumluluğunda olmadığını belirten Dr. Ahmet Öztürk'ü, kesici alet kullanılarak darp etmiştir. Türk Tabipleri Birliği ve Mersin Tabip Odası yöneticileri, meslektaşımız Dr. Ahmet Öztürk'e geçmiş olsun dileklerinde bulunarak her konuda destek olacaklarını belirtmişlerdir.

MAHKEME VE KALETEN EĞİTİM GÖREVLİSİ GÖREVLENDİRMELERİNİ HUKUKA AYKIRI BULDU

13 Haziran 2017

Bilindiği gibi Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, eğitim ve araştırma hastanelerinde tıpta uzmanlık eğitimi verecek eğitim görevlilerini 3359 Sayılı Yasaya uygun şekilde atamak yerine bu kadroları, düzenlemenin yürürlüğe girdiği 2 Kasım 2011 tarihinden bu yana "vekaleten" demek suretiyle keyfi biçimde görevlendirmeler yaparak doldurmuştur, aynı usulle doldurmaya da devam etmektedir.

Bu nedenle Türk Tabipleri Birliği tarafından açılan davada Ankara 12. İdare Mahkemesi; Yasakoyucu tarafından eğitim ve araştırma hastanelerinde görevlendirilecek eğitim görevlilerine ilişkin prosedürün açık bir şekilde düzenlenmesi karşısında Yasa koyucunun iradesi yönünde bağlı yetki içerisinde bulunan idarenin takdir yetkisinden bahsedilemeyeceği gibi, 3359 sayılı Yasada belirtilen bilimsel esaslara uygun şekilde yapılacak görevlendirmenin de personel hukukuna hakim olan liyakat ilkesine uygun olacağı gerekçesi ile davaya konu edilen işlemi iptal etmiştir.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) tarafından 5 Mayıs 2017 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 203 akademik kadronun, bilimsel gelişmeyi amaçlayan, denetlenebilir ve objektif ölçütler olmaktan uzak, bir kişiyi tarif eder nitelikte olduğunu belirterek, ilanın iptal edilmesini istedi.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ'NİN KADRO İLANI İPTAL EDİLMELİDİR

15 Haziran 2017

TTB Merkez Konseyi tarafından SBÜ'nün kadro ilanıyla ilgili olarak, 14 Haziran 2017 tarihinde Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı'na gönderilen yazıda, SBÜ'nün asıl karar verici mercii olan Mütevelli Heyeti'nin oluşumunda Sağlık Bakanlığı Müsteşarının ve Sağlık Bakanı tarafından belirlenen kişilerin yer almasının, Anayasa Mahkemesi tarafından bilimsel özerkliğe aykırı bulunarak, 9 Aralık 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan kararla iptal edildiği hatırlatıldı.

SİYASAL İKTİDAR İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARINA DAVETİYE ÇIKARTIYOR

21 Haziran 2017

AKP Hükümeti'nin, yeni bir düzenlemeyle kamuda çalışanlara verilmesi gereken işçi sağlığı hizmetlerinin 2020 yılına ötelemesi üzerine; DİSK, KESK, TMMOB ve TTB bu alanda yaşanan sorunlara, atılması gereken acil adımlara dikkat çekmek üzere bir basın toplantısı düzenledi.

21 Haziran 2017, Çarşamba günü 12.30'da İstanbul Tabip Odası Cağaloğlu binası toplantı salonunda gerçekleştirilen basın açıklamasına TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, DİSK Genel Sekreteri Dr. Arzu Çerkezoğlu, KESK Genel Sekreteri Hasan Toprak ve TMMOB Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Göltaş katıldılar.

Ortak basın açıklaması metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

MECBURİ HİZMET KURASI İÇİN BAŞVURU TARİHİ ERTELENMELİDİR

28 Haziran 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, devlet hizmeti yükümlülüğü ile ilgili olarak, diplomaların Sağlık Bakanlığı'na gönderilmesi için belirlenen tarihin ertelenmesini istedi.

TTB Merkez Konseyi'nden 28 Haziran 2017 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na gönderilen yazıda, Sağlık Bakanlığı'na devlet hizmeti yükümlülüğüne ilişkin olarak verilen ilanda, diplomaların Sağlık Bakanlığı'na gönderilmesi için belirlenen 29 Haziran 2017 tarihinin, öğrencilerin pek çoğunun henüz mezun olmadığı bir tarih olduğuna dikkat çekilerek, en az iki hafta ertelenmesinin uygun olacağı belirtildi. Yazıda, son başvuru tarihinin 13 Temmuz 2017'ye ertelenmesi, sonrasında yapılacak mecburi hizmet kuralarının da en geç ayda bir yapılmasının değerlendirilmesi istendi.

SAĞLIK BAKANLIĞI RESEN ATAMALARIN GEREKÇESİNİ AÇIKLAMALIDIR

05 Temmuz 2017

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'na bağlı birimlerde görev yapan yaklaşık iki bin sağlık çalışanı, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu'na resen atandı. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, atamaların hangi ölçütlere göre yapıldığının açıklanmasını istedi.

TTB Merkez Konseyi, 5 Temmuz 2017 tarihinde söz konusu atamalarla ilgili yazılı açıklama yaptı. Açıklamada, Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 5. maddesinde belirlenen temel ilkelere uyulmasının zorunlu olduğu belirtildi. Aynı yönetmeliğin resen atamaları düzenleyen 28 maddesinin hatırlatıldığı açıklamada, hizmet puanının esas alınması, hizmet süresi ve gönüllülük gereklerine uyulmamasının yapılan işlemi hukuka aykırı kılacağı vurgulandı.

Açıklama metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

KAMUDAN HAKSIZ HUKUKSUZ İHRAÇLAR KABUL EDİLEMEZ

15 Temmuz 2017

14 Temmuz 2017 tarihinde açıklanan 692 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Sağlık Bakanlığı'nda çalışan 287, tıp fakültesinde çalışan 76 hekimin de aralarında bulunduğu 7 bin 348 kişi haksız hukuksuz biçimde ihraç edilmişlerdir.

Söz konusu KHK ile ihraç edilenler arasında, Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi üyesi Dr. Ayfer Horasan ve TTB Merkez Konseyi eski üyesi Dr. Hüseyin Demirdizen de yer almaktadır.

TTB Merkez Konseyi 15 Temmuz darbe girişiminin hemen ardından askeri ve sivil darbelere karşı olduğunu açıklamış, darbe girişiminde bulunanları lanetlemiş ve bunu çeşitli kereler tekrarlamıştır. Ancak, bilindiği gibi, darbeye karşı mücadelede demokrasi yöntemleri değil Olağanüstü Hali (OHAL) tercih edilmiş ve OHAL sürecinde, TTB'nin yöneticiliğini yapmış, TTB kurullarındaki çalışmalarıyla hekimlik değerlerine, demokrasi, hak ve özgürlükler mücadelesine yoğun emek ve katkı sunmuş, toplum sağlığı için büyük bir özveriyle çalışan, sağlık hakkı mücadelesini birlikte yürüttüğümüz çok sayıda tabip odası üyesi meslektaşımız, kamu ve üniversitelerdeki görevlerinden ihraç edilmişlerdir. Dr. Ayfer Horasan, Dr. Hüseyin Demirdizen ve TTB çalışmaları içinde yer alan meslektaşlarımızın son KHK ile ihraçları, OHAL durumu fırsat bilinerek muhalif olanların haksız ve hukuksuz biçimde cezalandırılmak istendiğini bir kez daha ortaya koymuştur.

TTB olarak, darbelere olduğu gibi, haksız hukuksuz, antidemokratik tüm uygulamalara karşıyız. Emeğin, demokrasinin, hukukun, toplumsal barışın ve iyi hekimlik değerlerinin güçlenmesi için mücadelemizi dün olduğu gibi bugün de tüm gücümüzle sürdüreceğiz. Bir kez daha dile getiriyoruz: OHAL kaldırılmalı, KHK'ler iptal edilmeli, haksız hukuksuz biçimde ihraç edilen çalışma arkadaşlarımız ve tüm kamu çalışanları ivedilikle görevlerine iade edilmelidir.

TRT ÇOCUK DERGİSİ'NDEKİ HEKİMLERE YÖNELİK HAKSIZ İFADELER İÇİN DÜZELTME VE ÖZÜR TALEBİ

17 Temmuz 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, TRT Genel Müdürlüğü'nce yayımlanan TRT Çocuk Dergisi'nin Temmuz 2017 sayısının 46-49. sayfalarında yer alan, Nefise Atçakarlar tarafından yazılan İbni Sina ile ilgili görsel anlatımın içeriğindeki hekimlere yönelik haksız ifadelerle ilgili olarak TRT Genel Müdürlüğü'ne ve Dergi Editörlüğü'ne yazı gönderdi.

TTB Merkez Konseyi tarafından 17 Temmuz 2017 tarihinde ilgililerine gönderilen yazıda, söz konusu anlatımda İbni Sina'nın koruyucu hekimliğe verdiği önemi öven yaklaşımlardan sonra, anlatım bütünlüğü ve konuyla ilgisi olmayan bir şekilde hekimleri ve hekimlik mesleğini kötüleyen ifadelere yer verildiği belirtilerek, bu ifadelerin okuyan kişinin zihninde önemli bir güvensizlik doğurabilecek nitelikte olduğuna dikkat çekildi.

Yazıda, hasta-hekim ilişkisini zedeleyecek, sağlık hizmetlerinde sorunlar yaratabilecek bu tür ifadelerin kavramların zihinlerinde yeni yeni şekillendiği bir yaş grubuna, çocuklara yönelik bir dergide yer almasının ayrıca önemli sorunlar yaratabileceğine işaret edildi.

Söz konusu ifadelerin hekim kamuoyunun haklı tepkisini çektiğine yer verilen yazıda, konuyla ilgili olarak hekimlerden özür dilenmesi ve düzeltme yapılması, düzeltmenin TRT'nin internet sitesinde ve derginin basılacak ilk sayısında yayımlanması istendi.

Yazıda, "Sağlık hizmetinde özveriyle görev yapan meslektaşlarımızın hastaların yanlış anlaşılmadan kaynaklanan tepkileriyle karşılaşmalarına neden olabilecek bu tür yayınlardan kaçınılması için daha dikkatli olunmasını talep ederiz" denildi.

TRT Genel Müdürlüğü'ne ve TRT Çocuk Dergisi Editörlüğü'ne gönderilen yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TTB, OHAL SÜRECİNDE SAĞLIK HAKKI İHLALLERİNİ DEĞERLENDİRDİ

21 Temmuz 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan askeri darbe girişiminin ardından

yaşama geçirilen Olağanüstü Hal (OHAL) uygulamasının birinci yılında, OHAL'in sağlık alanındaki etkilerini değerlendirmek üzere basın toplantısı düzenledi.

21 Temmuz 2017 tarihinde TTB'de gerçekleştirilen basın toplantısına TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, TTB Genel Sekreteri Dr. Sezai Berber, TTB Merkez Konseyi üyeleri Prof. Dr. Taner Gören, Dr. Selma Güngör, Dr. Ayfer Horasan, Prof. Dr. Funda Obuz, Dr. Yaşar Ulutaş ve Dr. Bülent Nazım Yılmaz katıldılar.

Basın açıklamasını okuyan Prof. Dr. Raşit Tükel, OHAL'in ilan edildiği 20 Temmuz 2016 tarihinden bu yana çıkarılan 11 Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 111 bin 240 kamu emekçisinin ihraç edildiğini, ihraç edilen hekim sayısının Sağlık Bakanlığı'ndan bin 960, tıp fakültelerinden bin 355 olmak üzere toplam 3 bin 315 olduğunu söyledi.

OHAL sürecinde çok sayıda TTB ve tabip odası yöneticisi ve üyesinin ihraç edildiğini belirten Tükel, ihraç edilenler arasında; TTB Merkez Konseyi'nde halen görev yapan Dr. Ayfer Horasan'ın yanı sıra halen görevde olan TTB Yüksek Onur Kurulu'nun iki, TTB Denetleme Kurulu'nun bir, TTB ve İstanbul Tabip Odasının eski Başkanı olan bir, TTB eski II. Başkanı ve Genel Sekreteri olan bir, TTB eski Merkez Konseyi üyesi olan üç, TTB eski Yüksek Onur Kurulu ve Etik Kurul üyesi bir ve TTB süreli yayınlarından birinin editörlüğünü yürüten bir hekimin bulunduğunu bildirdi.

Basın açıklaması metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TTB'DEN OHAL KOMİSYONU'NA BAŞVURU İÇİN BİLGİ NOTU

24 Temmuz 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Hukuk Bürosu Olağanüstü Hal (OHAL) İşlemlerini İnceleme Komisyonu'na yapılacak başvurulara yönelik olarak bilgi notu hazırladı. 685 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yapılacak başvurulara ve Komisyonun çalışmalarına ilişkin usul ve esaslara www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIKTA ŞİDDET HIZ KESMİYOR
ADRES BU DEFA YÜKSEK İHTİSAS HASTANESİ

25 Temmuz 2017

Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi'nde 24 Temmuz Salı gecesi hayatını kaybeden bir hastanın yakınları iki hekimi darp etti. Hayatını kaybeden hastanın yakınlarına bilgi vermek amacıyla giden iki kalp damar cerrahisi asistanı şiddete uğradı.

6-7 kişilik bir grubun saldırısına uğrayan hekimlerden biri hafif şekilde yaralanırken, diğer asistanın burnu kırıldı. Hasta yakınları, güvenlik tarafından olay yerinden güçlükle uzaklaştırıldı. Edinilen bilgiye göre yasal bir düzenleme mevcut olduğu halde saldıran kişilerin götürüldükleri karakoldan salıverildikleri iddia edildi.

Olayın ardından, Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi'nin önünde başlatılan 'Sağlıkta şiddete hayır' eylemine hastanenin kendi çalışanları haricinde çevredeki hastanelerden de sağlık emekçileri katıldı. Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu adına da Genel Sekreter Dr. Mine Önal eyleme destek verdi.

Ankara Tabip Odası Hukuk Bürosu'ndan Av. Ender Büyükçulha da hastaneye gelerek darp edilen hekimlerin arkadaşlarıyla görüştü ve her türlü hukuki desteğin kendilerine Ankara Tabip Odası tarafından sunulacağını belirtti.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'DEN ORTAK AÇIKLAMA
OHAL DEĞİL DEMOKRASİ VE ADALET İSTİYORUZ

26 Temmuz 2017

Türk Tabipleri Birliği (TTB), Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Olağanüstü Hal (OHAL) ve Kanun Hükmünde Kararnamelerin (KHK) derhal kaldırılması talebiyle ortak basın toplantısı düzenledi.

26 Temmuz 2017 tarihinde Tüm Bel Sen Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen basın toplantısına, DİSK Genel Başkanı Kani Beko, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, KESK Eş Genel Başkanı Aysun Gezen ve TTB İkinci Başkanı Sinan Adıyaman katıldılar.

Basın toplantısına konfederasyonların üye sendikalarının temsilcilerinin yanı sıra, Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Genel Sekreteri Metin Bakkalcı, İnsan Hakları Derneği (İHD) Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan, Hacı Bektaşi Veli Vakfı Yürütme Kurulu'nu temsilen Birsen Kuru, CHP Ankara Milletvekilleri Şenal Sarıhan ve Necati Yılmaz, HDP Gaziantep Miletvekili Mahmut Toğrul, HDP Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp katıldılar. Ortak açıklamayı KESK Eş Genel Başkanı Aysun Gezen okudu

Basın açıklaması metnine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TTB'DEN MUĞLA'DA KHK İLE İHRAÇ EDİLEN
HEKİM VE SAĞLIK ÇALIŞANLARINA DESTEK

30 Temmuz 2017

Bodrum Devlet Hastanesi'nde kardiyoloji uzmanı olarak görev yapan Dr. Yasemin Demirci ve ortopedi uzmanı Dr. Başak Coşkun ile Yatağan Devlet Hastanesi'ne görev yapan sağlık teknikeri Erkan Tanrıverdi'nin 14 Temmuz günü yayımlanan 692 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile ihraç edilmesi, Muğla Tabip Odası ve SES Muğla Şubesi tarafından düzenlenen basın açıklaması ile protesto edildi.

28 Temmuz 2017 tarihinde Bodrum Devlet Hastanesi önünde düzenlenen basın açıklamasına Türk Tabipleri Birliği (TTB) İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, TTB Yüksek Onur Kurulu üyesi Dr. Ali Çerkezoğlu, Muğla Tabip Odası Başkanı Dr. Hakkı Turan, hekimler, sağlık çalışanları ve çok sayıda hasta destek verdi.

Bodrum Devlet Hastanesi'nin tek kardiyoloğu olan Dr. Yasemin Demirci, Dr. Başak Coşkun ve Erkan Tanrıverdi'nin hiçbir soruşturma, inceleme ve adli kovuşturma yapılmadan ihraç edildiklerine dikkat çekilen basın açıklamasında, "Yapılan bu hukuksuzluğun yanı sıra, yaz aylarında nüfusu iki milyonu aşan Bodrum'da, Bodrum Devlet Hastanesi'nde mevcut kardiyolog ve ortopedist sayısıyla ve çalışanların özverisiyle hizmet yürütülebilirken, bu ihraçlarla nasıl hizmet yürütülecektir? Siz sağlık yöneticilerinin asıl görevi kamu sağlık hizmetinin aksamadan yürütülmesi değil midir? Bu KHK ile Bodrum halkı da cezalandırılmış olup, Bodrum'un sağlığı ile oynanmaktadır. Bu ihraçlarla, Bodrum'un kalbi durmuş, kolu kanadı kırılmıştır" denildi.

EK ÖDEME YÖNETMELİĞİ DAVASINDA KARAR VERİLDİ

02 Ağustos 2017

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmeliğin bir kısım kurallarının iptali istemiyle Türk Tabipleri Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği'nin birlikte açtıkları davada karar verildi.

Danıştay 11. Daire tarafından verilen Karara göre;

-Sağlık hizmetlerinin sunulduğu birimlerde yapılan işlemlere göre belirlenen birim performans katsayısının yönerge ile belirlenmesi,

-Tıbbi işlemleri inceleme heyetinin yasal dayanağı olmamasına karşın yönetmelik veya yönerge ile düzenlenmesi,

-Tıbbi işlemleri inceleme heyetinin raporunun esas alındığı disiplin işlemleri sebebiyle ek ödemede kesinti yapılması,

Döner sermaye komisyonunun hekim ve dişhekimi üyelerinin başhekim tarafından belirlenmesine ilişkin hükümler iptal edildi.

Bunlar dışında kalan iptal istemleri ise reddedildi.

Reddedilen hükümlerle ilgili olarak Danıştay İdari Dava Dairelerinde temyiz talebinde bulunulacaktır.

Kararın iptal ve redde ilişkin ayrıntılara ve Dava dilekçesine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SİGORTA ŞİRKETLERİNİN ZORUNLU MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI KONUSUNDAKİ TUTUMU YASAL DEĞİLDİR!

07 Ağustos 2017

Birliğimize yapılan başvurularda, sigorta poliçelerini yenilemek amacıyla iletişime geçtikleri sigorta şirketleri tarafından hekimlerimize zorluk çıkartıldığı, "sistemin kapalı olduğu" vb. bazı gerekçeler ileri sürülerek özellikle 3. ve 4. risk grubunda olan hekimlerin sigortalanmak istenmediği ya da başka sigortaları da yaptırmaları halinde mesleki sorumluluk sigortasını yapabileceklerinin belirtildiği bildirilmiştir.

Meslektaşlarımızın karşı karşıya kaldıkları bu uygulamanın, sigorta şirketlerinin alınan risk/elde edilecek kazanç hesapları ile ilgili olduğu değerlendirmemiz ile birlikte, sigorta şirketlerinin zorunlu sigortayı yapmaktan kaçınmalarının kabul edilebilir olmadığı, bunun hem 1219 sayılı Yasa hem de Sigortacılık Kanunu'na aykırı olduğu belirtilerek Sağlık Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'ne yazılar yazılmıştır.

Yazılarda sorunun giderilmesi ve kalıcı çözümlerin sağlanması için gerekli girişimlerin ve denetimlerin yapılması, meslektaşlarımızın mağduriyet yaşamamaları için ivedilikle gerekli tedbirlerin alınması istenmiştir.

Sağlık Bakanlığı'na Hazine Müsteşarlığı'na Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'ne gönderilen yazıya www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

TTB'DEN ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI'YLA İLGİLİ DUYURU

14 Ağustos 2017

Sigorta şirketlerinin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçelerini yenilemediği yönündeki yakınmalar üzerine sorunu incelemeye alan ve ilgili kurumlara gerekli bildirimleri yapan Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, hekimlere bu süreçte maddi zarara uğramamaları için sigorta şirketlerine yazılı başvuru yapmaları önerisinde bulundu.

TTB Merkez Konseyi'nin duyurusu aşağıdadır:

Değerli meslektaşlarımız,

Sigorta şirketleri tarafından Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçelerinin yapılmaması sorununun devam ettiği izlenmektedir. Bu konuda daha önce Sağlık Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'ne gerekli bildirimleri yapmış bulunmaktayız.

Ancak sigorta poliçelerinin yaptırılmaması durumda idari para cezası ile karşı karşıya kalınabileceği gibi, sigorta kapsamında doğan bir tazminat yükü dolayısıyla hekim veya hastaların maddi zarara uğraması da söz konusu olabilecektir.

Bu durumu gözeterek poliçenin yapılması için sigorta şirketine yazılı başvuru yapılmasında yarar bulunmaktadır. Yapılacak başvurunun kanıtlanabilmesi bakamından talebin noter, iadeli taahhütlü mektup, kargo gibi teslim bilgisinin alınabileceği bir yöntemle yapılması, e-posta yoluyla bildirimin yapılması halinde ise imzalı dilekçenin eklenmesi ve iletinin ulaştığı bilgisinin istenmesi, başvuruya ilişkin tüm kayıtların saklanması gerekeceğini bilgilerinize sunarız.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ

Yazışmalara ve Dilekçe örneğine www.ttb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

SAĞLIK ALANINDA OHAL KHK'Sİ İLE YENİ DÜZENLEMELER

26 Ağustos 2017

25 Ağustos 2017 günlü Resmi Gazete'de 693 ve 694 sayı ile iki Olağanüstü Hal (OHAL) Kararnamesi daha yayımlandı.

693 sayılı Kanun Hükmümde Kararname (KHK) esasen kamu görevinden ihraç edilen ve iade edilen kişiler ile kapatılan kurumların bilgilerini içeriyor.

694 sayılı KHK ile 205 maddede, savunma, eğitim, yargı, sağlık, sosyal güvenlik sistemi, istihbarat, suç ve ceza hükümleri, ceza yargılaması gibi pek çok temel alanda değişiklik yapılmış, yeni kurallar konulmuştur.

Son iki KHK ile, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu, Anayasa'ya rağmen, Anayasa'da egemenlik yetkisini toplum adına kullanmaya yetkili kılınmış bütün organların yerine geçmiş durumdadır.

Değiştirilen yapılar içinde Sağlık Bakanlığı teşkilatı da yer almaktadır. 2 Kasım 2011 günü, 663 sayılı KHK ile Sağlık Bakanlığı teşkilat yapısı, sağlıkçılara, onların örgütlerine, topluma, yasama organı üyelerine sorulmadan, aniden değiştirilmişti. 6 yıl sonra, 694 sayılı KHK ile, yine hiç sorulmadan aniden pek çok değişiklik yapılmış durumdadır.

694 sayılı KHK ile yapılan sağlık alanındaki değişiklikler temel olarak şu konulardadır:

- Kamu Hastaneleri Kurumu ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, bağlı kuruluş statüleri kaldırılarak merkez teşkilatında Genel Müdürlük haline dönüştürülmüşlerdir.

- Kamu Hastaneleri Birlikleri ve Genel Sekreterlikleri yapılanmasına son verilmiştir.

- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarında asker hekimler görevlendirilebilecektir.

- OHAL uygulaması sırasında istifa edilmesi halinde, hekimler yerine biri atanmasa bile, istekleri kabul edilir, yani istifaları onaylanır ise görevlerini bırakabileceklerdir.

- OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından başvurusu kabul edilen öğretim üyeleri, eski görev yaptıkları yerlerde değil, 2006 yılından sonra kurulan ve Ankara, İstanbul ve İzmir dışında bulunan öğretim kurumlarında göreve başlatılacaklar.

Toplumun ve hekimlerin ihtiyacı olan; nitelikli, ücretsiz ve ulaşılabilir sağlık hizmetini, kaynak israfı yapılmadan ve insani çalışma koşulları için gerekli haklara sahip hekim ve sağlık personeli ile sunulmasını sağlayan düzenlemelerdir. Bu tür düzenlemeler ancak demokratik bir işleyiş içinde tüm tarafların katılımı ile yapıldığında amacına ulaşabilir.

Son KHK, bir kez daha, Anayasa ile çelişen ve demokratik olmayan bir yöntemle yapılacak olan düzenlemelerin, toplumun ve sağlık çalışanlarının ihtiyacını karşılamaktan ne ölçüde uzak olduğunu ortaya koymaktadır.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
68. BÜYÜK KONGRE KARARLARI

Dr. Feride Aksu Tanık Divan Başkanı, Dr. Güzide Elitez, Divan Başkan Yardımcısı, Dr. Neşe Yılmaz ve Dr. M. Şerif Demir'in üye olarak Kongre Divanını oluşturduğu Türk Tabipleri Birliği 68. Büyük Kongresi 10 Haziran 2017 tarihinde Ankara'da yapılan toplantıda aşağıdaki kararları almıştır.

KARAR 1- Olağanüstü Halin kaldırılması ve KHK'ların iptal edilmesi talebini içeren aşağıdaki öneri oybirliğiyle kabul edildi.

"Acilen OHAL Kaldırılmalı, Yayımlanan KHK'ler İptal Edilmeli ve Haksız Hukuksuz İhraç Edilmiş Meslektaşlarımız ve Kamu Çalışanları Görevlerine İade Edilmeli!

21 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen OHAL ile birlikte ülkemiz KHK'lerle yönetilir hale gelmiştir.

Siyasal iktidar 15 temmuz darbe girişimini gerekçelendirerek anayasayı ve tüm demokratik hakları yok sayan, evrensel hukuk değerlerini çiğneyen bir yönetim sergilemektedir.

Bu süreçte 1.671'i Sağlık Bakanlığı, 1.279'u Tıp Fakültelerinden olmak üzere toplam 2.950 hekim arkadaşımız haksız hukuksuz biçimde ihraç edilmiştir.

OHAL kapsamında kamu görevinden ihraç edilen hekimlerin,
- Eşlerinin ve çocuklarının pasaportları iptal edilmekte,
- Gönüllü çalıştıkları derneklerin, kurumların organlarından, çalışma guruplarından çekilmek zorunda bırakılmakta,
- Doçentlik başvuruları iptal edilerek yeni başvuru yapmaları engellenmekte,
- Haklarında açılmış hiç bir dava olmamasına rağmen örgüt üyesi sayılarak damgalanmakta,
- Eşleri, çocukları kamu görevlerine atanamamakta,
- Bilimsel ve entelektüel birikimleri yok sayılmakta,
- Kendilerini ifade etme, gerçekleştirme olanakları ellerinden alınmakta, adeta yokluğa ve hiçliğe mahkum edilmektedirler.

Daha önce yapılmayan, OHAL'le birlikte tekrar başlayan güvenlik soruşturmalarına bağlı olarak:
- Yeni mezun hekimlerin bazıları güvenlik soruşturmaları nedeniyle hekimlik mesleğini icra etmeye başlayamamakta, mecburi hizmetini tamamlayamadığı için özel sektörde de çalışması engellenmekte,
- Kamu görevlileri; kurum değiştirirken yapılan güvenlik soruşturmaları nedeniyle yeni görevine başlayamadığı gibi, eski işine de dönememekte,
- Güvenlik soruşturmalarının çok geç tamamlanması nedeniyle yeni mezun arkadaşlarımız aylarca işsiz kalmakta,
- Asistanlık eğitimine başlayamamakta, eğitim hakkı engellenmektedir.

Hekimler OHAL gerekçe gösterilerek hekimlik meslek etiğine aykırı şekilde çalışmaya zorlanmışlardır. TTB'nin de oluşması ve bir değer olarak hekimlere kazandırılması için büyük emek harcadığı İstanbul protokolü uygulanamamıştır. Bu süreçte
- Meslektaşlarımız gözaltı periyodik muayenelerinde mesleki bağımsızlığı olanaksız kılacak şekilde çalışmaya zorlanmışlardır.
- Mesleki bağımsızlığa ve etiğe uygun biçimde çalışan arkadaşlarımız hakkında soruşturmalar açılmış, tutuklanmışlar, sonra da ihraç edilmişlerdir.
- Kamu çalışanlarına istirahat raporları düzenlenmesine kısıtlamalar getirilmiş, mesleki bağımsızlığımız engellenmiş, tedavi olma hakkımız kısıtlanmıştır.
- ÖYP düzenlemesi ile pek çok araştırma görevlisinin eğitim hakkı ve iş güvencesi çalıştıkları kurumun inisiyatifine bırakılmış, akademik özerklik zedelenmiştir.
- Bu dönemde ne yazık ki meslektaşlarımızın da aralarında olduğu akademisyenlerin kongre görevleri ellerinden alınmış, kongre konuşmaları ve katılımları engellenmiştir.
- Kamudan ihraç edilen hekimler, üyesi oldukları dernek ve kurumlardan ve seçilmiş oldukları görevlerden atılmıştır.
- Meslektaşlarımızın bilimsel çalışmalarını yapmaları ulakbim vs. getirilen sınırlamalarla engellenmektedir.

• Meslektaşlarımızın mesleki birikimlerini TTB adına kamusal organlarda sunmaları engellenmekte, TTB'nin iç işleyişine, kendi iş bölümüne karışılmaktadır.

2909 hekimin ihraç edilmesi, mecburi hizmete başlamakta ve nakil atamalarında ortaya çıkan gecikme ve engeller tüm bireysel toplumsal düzeyde sağlık hakkını olumsuz etkilemektedir.

Bu çerçevede Kongremiz siyasal iktidardan acilen OHAL'in kaldırılmasını, yayınlanan KHK'lerin iptal edilmesini ve haksız hukuksuz ihraç edilmiş meslektaşlarımızın ve kamu çalışanlarının görevlerine iade edilmesini talep eder."

KARAR 2 - Dayanışma Tutum Belgesine ilişkin aşağıdaki öneri oybirliğiyle kabul edildi.

DAYANIŞMA TUTUM BELGESİ

15 Temmuz 2016 günü gerçekleştirilen darbe girişiminin ardından, savunma hakkı verilmeksizin, adil, tarafsız ve nesnel bir soruşturma yürütülmeksizin, hukuka aykırı bir davranış saptanmaksızın, görev yaptıkları kamu kurumlarından ihraç edilen hekimlere, tıp ve tıpta uzmanlık öğrencilerine yönelik aşağıdaki tutum ve uygulamaları kaygıyla karşılamaktadır.

OHAL kapsamında kamu görevinden ihraç edilen hekimlerin, eşlerinin ve çocuklarının pasaportları iptal edilmekte, gönüllü çalıştıkları mesleki derneklerin ve kurumların organlarındaki görevlerinden, çalışma gruplarından çekilmek zorunda bırakılmakta, bilimsel-akademik etkinliklere katılımları, görev almaları, bilimsel çalışmalarını yayınlamaları engellenmekte, akademik dergilerdeki yayın ve danışma kurulu üyelikleri sonlandırılmakta, doçentlik başvuruları iptal edilmekte, yeni başvurular engellenmekte, haklarında açılmış herhangi bir dava olmamasına karşın "filanca örgütün üyesi", "irtibatlısı", "iltisaklısı" sayılarak damgalanmakta, hedef gösterilmekte, tıp öğrencileri ve uzmanlık öğrencilerinin eğitimleri ile ilişiği kesilmekte, somut hiçbir gerekçe gösterilmeksizin yapılan keyfi gözaltı ve tutuklamalarla itibarsızlaştırılmakta, eşlerin ve çocukların hak ettikleri kamu görevlerine atanmaları yapılmamakta, bilimsel ve entelektüel birikimleri yok sayılmakta, kendilerini ifade etme, gerçekleştirme ve hak arama olanakları ellerinden alınmakta, ihraç ve güvenlik soruşturması adı altında uygulamalarla bir insan hakkı olan çalışma ve sosyal güvenlik hakları ortadan kaldırılarak adeta yokluğa ve hiçliğe mahkum edilmektedirler.

Bunların yanı sıra yaşamlarını sürdürebilmek ve bakmakla yükümlü oldukları kişileri geçindirebilmek için kamu dışında iş başvurusunda bulunduklarında iş bulmaları ya hiç mümkün olmamakta ya da durumları istismar edilerek aynı işleri benzerlerine göre çok daha düşük ücretle yapmak zorunda bırakılmakta ve ayrımcılığa uğratılmaktadırlar.
Büyük Kongre, ihraç edilen meslektaşlarımızın ve öğrencilerimizin bazılarının yaşadıkları çaresizlik nedeniyle intihara sürüklenmesine yol açan bütün bu insanlık dışı uygulamalara hekimlerin asla kayıtsız kalamayacağı düşüncesindedir.
İnsanların birbirleriyle rekabet ettikleri dayanışmadan uzak koşullarda teslimiyet ve yabancılaşmanın yaygınlaştığının bilincinde olarak; buna karşılık ortak bir amaçla destek ağları oluşturarak örülen dayanışmanın, bireysel ve toplumsal koşulların iyileşmesini sağlayacağını göz önünde tutarak, dayanışma kültürünü derinleştirmek gerektiğini bir kez daha vurgulamaktadır...

Hekimlerin ve öğrencilerimizin maruz kaldığı hukuka ve insanlık değerlerine aykırı bu uygulamalara karşı, insan ve meslektaş olmanın gereklerine uygun tutum geliştirebilmek için, meslek örgütümüz Türk Tabipleri Birliğince planlanan ve yürütülen çalışmalar aracılığıyla;

Bir insan değeri olarak dayanışmanın, iyileştirici hasletlere sahip olduğu bilinciyle daha çok görünür kılınması ve hayata geçirilmesi için çaba göstereceğimize,

Başta İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi olmak üzere taraf olduğumuz insan hakları düzenlemelerinde yer alan değerlerimizi korumak amacıyla, Dünya Tabipler Birliği Cenevre Bildirgesinde ilan edildiği gibi; hekimlik mesleğinin bir üyesi olarak, mesleki etik değerlerimiz, vicdani yükümlülüklerimiz ve insanlık onurumuzla haksızlığa uğrayan meslektaşlarımızın yanında olacağımıza,

Entelektüel ve mesleki olarak kendilerini gerçekleştirebilmeleri yönünde gerekli olanaklara sahip olmaları ve kullanabilmeleri için tutum alacağımıza,

Yaşamak için işin bir ihtiyaç çalışmanın bir hak olduğunun bilincinde olarak, bulunduğumuz mesleki ortamlarda dezavantajlı durumları nedeniyle meslektaşlarımıza pozitif ayrımcılık yapılması için çaba göstereceğimize söz veriyoruz."

KARAR 3 - Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutum Belgesine ilişkin aşağıdaki öneri oybirliğiyle kabul edildi.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ TUTUM BELGESİ

Türk Tabipleri Birliği ve bağlı Tabip Odaları çerçevesinde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir anlayışı ortaya koymak amacını güden bu belge, Türkiye'nin 1985'de imzalayarak taraf olduğu Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), 2003 yılında onaylanmasını uygun bulduğu İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi (Oviedo Sözleşmesi), 2011 yılında imzaladığı Kadına Karşı Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) kararlarını ve TTB Hekimlik Meslek Etiği Kurallarını temel alarak TTB'nin bütün organlarının toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı olarak hareket edeceğini taahhüt eder.

Bu bağlamda TTB, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin toplumsal yaşamın her alanında temel bir sorun olduğu saptamasından hareketle, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir anlayışı hayata geçirmek ve bünyesinde eşitlikçi bir "iklimi" yaratmak için aşağıdaki faaliyetleri yapmayı taahhüt eder:

1. Toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla kendi üyeleri arasında çalışmalar yapmak,

2. Hekimlerin klinik uygulamalarında, bilimsel araştırma, toplantı ve yayın süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırı söz ve ifadeler kullanmaması, tutum ve davranışlar göstermemesi yönünde gerekli önlemleri almak,

3. Bu kapsamda hem oda yöneticilerinin, idari personelin ve çalışanlarının, hem de toplumun konferans, seminer, toplantı vb. etkinliklerle konuya ilişkin bilgilendirilmesine yönelik eğitici çalışmaların yapılmasını sağlamak,

4. Tabip odalarında kadına yönelik şiddet, cinsel taciz ve cinsel saldırıyla ilgili bilgilendirme, rehberlik ve sorun çözme konusunda kolay ulaşılabilir başvuru noktaları oluşturmak da içinde olmak üzere çeşitli gereklilikleri yerine getirmek,

5. Disiplin Yönetmeliklerinde kadına yönelik şiddet, cinsel taciz ve cinsel saldırı ve toplumsal cinsiyete dayalı yıldırmayı (mobbing) suç olarak açıkça tanımlamak ve yönetmeliklerde gerekli değişiklikleri yapmak,

6. Hekimlerin toplumsal cinsiyet eşitliğini ihlal eden söz, tutum ve davranışları gösterdiklerine ve yıldırma (mobbing) uyguladıklarına ilişkin iddiaların tabip odaları onur kurullarınca incelenmesini sağlamak,

7. Tabip odalarında 2 yıllık seçim dönemleri esas alınarak "Toplumsal cinsiyet eşitliği eylem planı" geliştirmek ve toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemeye ilişkin çalışmalarda bulunmak,

8. TTB bünyesinde ve odalarda görev alan kadın hekimlerin oranının artırılması için çalışmalar yürütmek ve desteklemek; bu bağlamda kadın hekimlerin oda çalışmalarına katılımının önündeki engelleri ortadan kaldırmaya ve etkin katılımlarını özendirmeye yönelik mekanizmaları oluşturmak ve işletmek,

9. Kadın hekimlerin çalışma koşullarını (kreş vb. olanaklar açısından) ortaya çıkarmak /görünür kılmak ve değerlendirmek için çalışmalar yapmak; özel ve toplumsal yaşamının dengesini kurabilmeleri için destekleyici olanaklar sunmak,

10. Bu amaçları yerine getirmek üzere işbirliği ve eşgüdüm içinde çalışacak olan Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Komisyonlarının kurulmasını sağlamak, var olanların çalışma biçimi ve işlevselliklerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak."

KARAR 4 - Sağlık Bilimleri Üniversitesi de dahil olmak üzere üniversitelerde kişiye özel akademik kadro ilan edilmesi sorunu ile ilgili gerekli çalışmaları yapmak üzere Merkez Konseyin görevlendirilmesine oybirliğiyle karar verildi.

K**ARAR 5 -** Çalışan ve emekli hekimlerin özlük hakları ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için Merkez Konseyinin çalışmalarını sürdürmesine oybirliğiyle karar verildi.

KARAR 6 - Her odanın TTB aidatının mümkün olduğunca %5'i oranında katılacağı ve Merkez Konsey bütçesinden de gerekli payın aktarılacağı hukuk çalışmaları fonunun oluşturulmasına; bu fonun işleyiş usul ve esaslarının Merkez Konsey tarafından düzenlenmesine oyçokluğuyla karar verildi.

KARAR 7 - Hekim Huzurevi fonu oluşturulmasına oyçokluğuyla karar verildi.

KARAR 8 - Divana iletilen diğer karar önerilerinin dilek ve temenni niteliğinde olduğu anlaşılmakla okunmak suretiyle, oylanmaksızın Büyük Kongre'nin bilgisine sunuldu.

SELMA

FİLİZ BULUT
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik AD

filizbulut.2816@gmail.com

Fotoğraf: Necati Taşkın

Güneşin ışıkları hemen önümüzde akan derenin üzerine vurmuş, derenin üzerinde küçük bir gökkuşağı şeklini almıştı. İkimizde sessizce oluşan bu renk dalgalarını izliyor, gelirken topladığımız çakıl taşlarını dereye atıyorduk. Oturduğumuz koca taş, hemen her teneffüs koşarak geldiğimiz, kimi zaman sessizliğe gömülüp derenin akışına hayallerimizi bıraktığımız kimi zaman da bu sesin eşliğinde birbirimizle en mahrem konuları rahatça konuşabildiğimiz bir yer olması dolayısıyla bizim için oldukça özeldi. Okulun bahçesinde böyle bir yer olması huzur veriyordu bana. Babamın atamaları dolayısıyla gittiğim birçok okul olmuştu, ancak hiçbirinin bahçesi bu kadar güzel ve özel olmamıştı. Derenin sesi öyle berraktı ki, sınıfta bir sessizlik olduğunda bu sesi duyabiliyorduk.

Selma'yı bu dere kenarında tanıdım, çoğu zaman kimseye anlatamadıklarını burada bana anlattı, kimseyle kuramadığı arkadaşlığını benimle burada kurdu. İçine kapanıklığını ve yalnızlığını burada benimle aşmaya çalıştı. Ben de okula kayıt yaptırdığım günden beri onu asla yalnız bırakmamaya gayret ettim. Başka arkadaşlarım da vardı, ama hiçbiriyle Selma ile kurduğum yakınlığı bilerek kurmadım.

Uzun ve simsiyah saçları vardı Selma'nın. Her gün arkasına tek örgü yapar, ucuna bir lastik geçirir ve sağ kulağının hemen üzerine küçük uğur böceği kırmızı tokasını takardı. Bazen saçlarında tokanın kaybolduğunu zannederdim. Bir gün annem saçlarımı iki tane balıksırtı örmüştü. Selma saçlarıma bakıp, "Saçların ne güzel olmuş," dedi. "Annem ördü, sen de ördürsene," dedim. "Benim annem saç örmeyi bilmez ki," dedi. "Her gün saçlarını kim örüyor?" diye sorduğumda "Ben" dedi sesini alçaltarak. Ben de balıksırtı yapmayı bildiğimi, isterse saçlarını örebileceğimi söyledim. Bunun üzerine Selma, "Babam çok kızar" deyip izin vermek istemedi. Ben de ısrar ettim ve oturduğumuz taşın önüne çökmesini söyledikten sonra saçlarını iki yana ayırıp örmeye başladım. Nöbetçi öğretmen okulun bahçesinde geziyor, az sonra çalacak zili bekliyordu. Aceleyle saçlarını bitirdiğimde okul zili çaldı. Nöbetçi öğretmen bağırmaya başladı, herkesi içeri sokmaya çalışıyordu. Bizde hemen koşarak okula girdik. Dersimiz Türkçeydi. Sınıfa girdiğimizde çocuklar hep bir ağızdan Selma'nın saçlarına bakıp "Ooo, Selma saçların çok havalı," demeye başladılar. Kimi dalga geçen sözler söylüyor, kimi gerçekten çok yakıştığını belirtiyordu. Aceleyle yaptığım saçları inceleme fırsatı bulamamıştım henüz, saçlarına baktığımda gerçekten küçük esmer yüzüne yakıştığını gördüm. Selma ise bu durumdan oldukça rahatsız olmuştu. Bana baktı ve "Teneffüste eski haline getirelim olur mu?" dedi. Ne söyleyeceğimi bilemedim ilk başta. Sınıfa giren öğretmenimiz derse başlamadan küçük bir konuşma yapacağını söyledi. Hepimiz sessizce öğretmenimizin söylediklerini can kulağıyla dinlemeye başladık. Öğretmenimiz, ilçeler arası bir hikaye yarışması olduğunu, ilde birinci gelen hikayenin İstanbul'da yarışmaya gönderileceğini söyledi. Üstelik ödülün de oldukça cazip olduğunu, yazmak isteyenlerin bu fırsatı kaçırmaması gerektiğini belirttikten sonra bu hafta için okumamızı önerdiği kitabı söyledi ve ardından derse başladı.

Dersin sonuna kadar göz ucuyla izlediğim Selma, yeni saçlarından hiç memnun görünmüyordu. Ders bittiğinde benden saçlarını eski haline getirmemi istemesi üzerine dediğini yaptım. Saçları eski haline geldikten sonra yüzünde rahatlamış bir ifade belirmişti. Türkçe öğretmenimizin bu hafta okumamızı önerdiği kitabı almak için kütüphaneye gideceğini söyledi. Birlikte kütüphaneye gittiğimizde geçen hafta aldığı kitabı teslim edip, önerilen yeni kitabı aramaya koyuldu. Kitabı bulup ona verdiğimde gözlerinin içi gülüyordu. Kitaplara bu kadar düşkün olduğunu biliyordum, ancak gözlerinin içindeki bu gülümseme ile kitaplara aşık olduğunu anladım. Kim bilir dedim içimden, belki de istediği hayatı ya da bana anlattığı hayalleri bu kitapları okuyarak yaşıyordu. Ben ise bana oldukça sıkıcı gelen kitap okumayı sevmiyordum. Kitap okumanın bir alışkanlık olduğunu Selma'dan öğrendim.

Onun önerdiği kitapları okumaya ilk zamanlarda kendimi sıkarak başlamıştım. Bu yolculuğun beni bu denli alıp götürebileceğini hiç düşünmemiştim. Zamanla okuduklarımızı birbirimizle paylaşmaya başlamıştık. Paylaştıkça sanki başka dünyalara bir pencere açıyor ve o dünyanın güzelliklerine bakıyorduk. Her gün mutlaka gittiğimiz bu dere kenarı ve üzerine oturduğumuz koca taş da bu yolculukta bize eşlik ediyordu.

Bilgilendirme:
Güler-Osman Köseoğlu adına düzenlenen
"**İçinden Fıkra Geçen Öykü Yarışması**" adlı yarışmada birinci olmuştur.

Selma'yı tanımaya başladıktan sonra ders notlarım yükselmeye başlamıştı. Babamın rüzgarına kapılıp o nereye gidiyorsa benim de gitmek zorunda olmam, her okulda yeni arkadaşlıklar edinmiş olsam da derslerimi olumsuz yönde etkiliyordu. Hep bir alışma evresi nedeniyle derslerimde istediğim başarıyı gösteremiyordum. Bu durum hem beni hem anne ve babamı üzüyordu. Selma'nın bir öğretmen edasıyla anlattıklarını çok çabuk öğrenmeye başlamıştım. Bu durum sınav notlarıma da yansımaya başlamıştı.

Hayatımı olumlu yönde etkileyen Selma'nın oldukça sıkıntılı olan aile yaşamının içinde nasıl bu kadar başarılı olduğuna hayret ederdim. Üstelik her gün servisle geliyor, benden çok önce uyanıyor, benden önce okula mutlaka gelmiş bulunuyordu. Babasından kaçmanın tek yolunun okul olduğunu öğrenmiştim. Hafta sonlarını hiç sevmezdi, babasını hiç sevmezdi. Babasının her gün onu okula göndermeme tehditlerine, annesini bu nedenle defalarca dövmesine dayanamıyor olsa da, okumasına destek olmaya çalışan annesinin isteğiyle okula geliyordu. Çok fazla bir şey anlatmıyordu Selma, bazen dayanamıyor, yanaklarından aşağı inci gibi süzülen gözyaşları oturduğumuz taşa düşerken, gözleri akan dereye odaklanıp anlatıveriyordu usulca. Ellerini tutardım, soğuk olurdu ince parmakları. Avucunun içinde nasırlı ellerini saklamaya çalışırken, gözlerinde oluşan boşlukta bana anlatmadıkları canlanıyordu belki de diye düşünüyordum. Küfür etmek geliyordu içimden. Duyduğum birkaç küfür dilime gelmiş olsa da yutkundum, söylemedim. Her şeyi anlatmıyordu, anlatamıyordu Selma. İçine kapanıklığı, sessizliği onu şiir, öykü ve deneme gibi türlerde yazılar yazmaya itmişti. Selma'nın kendi çapında yazdıklarını merak ediyor, kimseye okutmadığı bu yazıları okumak istediğimi ona söyleyemiyordum. Selma da farkındaydı bu durumun. Belki de benim söylememi bekliyor diye düşündüm ve "Yazılarından okumak istiyorum" dedim. "Olur" deyiverdi çekimser bir tavırla. Hemen ertesi günü bana kırmızı kaplı bir defter getirdi. Her zaman gittiğimiz koca taşın üzerine oturduk. Elinde tuttuğu defterin yapraklarını özenle çeviriyor, sağa doğru eğik, kurşun kalemle yazılmış sayfaları tek tek çeviriyordu. Sonra defteri bana uzattı, elinden aldığım defterin herhangi bir sayfasını açtım ve okumaya başladım. "İnce, kuru bir ağaç ne kadar dayanabilir bu sert rüzgara, gövdesini dayayabileceği bir dağı yoktur onun, daha olgunlaşmayan meyvelerini korumak için rüzgardan, cılız gövdesi döner rüzgara..." Altında –Anneme yazısı not düşülmüştü.

Okuduğumuz kitaplarda şahit olduğumuz dünyalar gibi Selma'nın dünyasının kapılarını aralamıştım artık. Onun özgürce gezinebildiği tek yer olan hayal dünyası, bu defterin sarı yapraklarında gizlenmişti sanki. Yaşadıkları, hisleri, öfkesi, sevinci, bir araya gelmiş ve hayal dünyasında onu bir yolculuğa çıkarmıştı. Aklıma birden Türkçe öğretmenimizin bahsettiği yarışma geldi. Onun bu yarışmaya katılması gerektiğini tüm hücrelerimde hissediyor gibiydim. Yazmayı asla bırakmamasını, yazdıklarını öğretmenimize göstermemiz gerektiği ve hatta o yarışmaya katılması gerektiğini söyledim. Yazdıklarını kimseye gösteremeyeceğini söyledi. Yarışma konusunda net bir şey söylemedi. Ben de bunun üzerine ısrar edip mutlaka bir öykü göndermeliyiz dedim. Yazdıklarından bile bir tane gönderebileceğimizi söyledim. Defterdekilerin yarışmanın niteliklerine uygun olmadığını, hikayelerin gelişigüzel yazıldıklarını ve yarışmanın kurallarına uygun olmadığını söylemesi üzerine, "Yeni bir tane yaz o halde" dedim. Bir daha bu konu hakkında konuşmak istemiyorum dercesine yüzüme baktı. İçinden geçen düşünceleri az çok hissediyordum ben de. Babasından korkuyordu. Kazanırsa babasının onu okuldan almak gibi bir nedeni doğmuş olacaktı. Başka birçok neden de olabilirdi, onu her ne kadar anlamaya çalışsam da hikayeyi yazmalıydı ve içimden bir ses "yazacak" dedi.

Bir daha bu konuyu açmamak üzere bir anlaşmaya varmış gibiydik. Zaman yaklaşıyordu, Selma'nın ne yapacağını merakla bekliyordum. Arada öğretmen sınıfta hatırlatıcı sözler söylerken Selma'ya bakıyordum, o ise hiç sesini çıkarmadan önündeki deftere gelişigüzel çizimler yapıyordu. Daha fazla dayanamayıp sordum kısık bir ses tonuyla. Hafifçe gülümsedi ve gözlerini kırparak yazdığını işaret etti. İçimde oluşan heyecanı bastırmaya çalışarak rahat bir nefes aldım. Bir an önce teneffüs olmasını bekliyor, hikayeyi okumak için sabırsızlanıyordum. Teneffüs olduğunda "Hani, nerede hikaye?" diye sordum.

"Gel benimle," deyip koşmaya başladı. Ben de arkasından koştum ve dere kenarındaki o yerimize geldik. Yorgun bir halde koca taşa oturdum, o ise ayakta, yüzü dereye dönük bir şekilde duruyordu. Bir süre sustuktan sonra konuşmaya başladı. Sabırsızlıkla onu dinliyor, ağzından çıkacak sözcükleri net duyabilmek için dudaklarına bakmaya çalışıyordum. "Hikayeyi yazdım" diyebildi sessizliğin ardından. Biraz duraksadıktan sonra, "Göndermeyi bir şartla kabul ediyorum" diye devam etti. Oturduğum yerden ayağa kalkarak "Ne şartı?" diye sordum. "Yarışmaya senin adına göndereceğiz," dedi. İlk önce ne söylediğini anlayamadım. "Nasıl yani?" diye sorduğumda, taşın üzerine oturdu ve devam etti, "Babam izin vermeyecek, elinden geleni yapacak, beni dövdüğü gibi annemi de dövecek," dedi. "Korkuyor musun ondan?" diye bağırdım ilk kez Selma'ya. Artık dayanamamıştım ve sıkılmıştım onun bu tür söylemlerinden. Karşılığında gözlerimin içine bakarak, "Evet korkuyorum, çok korkuyorum, suç mu?" dedi. "Babamın neler yapabileceğini bilmiyorsun, daha önce yaptı, yine yapar, ablamı zorla evlendirmek isteyip, silahla tehdit ederken yanlışlıkla ateş etti, kolunu sıyırdı kurşun. Bu sadece bir olaydı başımızdan geçen. Ablamı kanlar içinde gördüm, o kurşun bana da gelebilirdi, anneme de. Şimdi sen bana korkuyor musun diye soruyorsun, sana anlattıklarım gerçek. Ben daha on beş yaşımdayım ve çok korkuyorum, okul bitsin diye bekliyor babam. Biliyorum liseye de göndermeyecek beni. Yazmayı okumayı çok seviyorum. Ama bunu yapabilecek bir desteğim yok, annem hasta ve her gün çalışıyor. Her gün koşarak geldiğim okulda akşama kadar vicdan azabı duyarak giriyorum derslere. Ablam da gittikten sonra iyice yalnız kaldı annem, her işe tek başına koşturuyor.

Tarlaya gidiyor, hayvanlarımıza bakıyor, yemek yapıyor, çamaşır yıkıyor... Daha ne anlatayım sana. Sen benden çok istedin bu yarışmaya katılmamı. Ben de yazdım öyküyü. Al işte burada. Senin ailen okumuş insanlar, memurlar. Kazanırsa da çok mutlu olurlar, biliyorum. Hem kazanıp kazanmayacağını da bilmiyoruz ki. Kazanmış olsa bile bizim öykümüz kazanacak," dedi gülerek. İçimde hissettiğim o burukluk ve yağmur gibi akan gözyaşlarımı silerek sımsıkı sarıldım Selma'ya. Elleriyle gözyaşlarımı silerken, "Kabul ediyorum" dedim usulca.

Ders zili çalmıştı, öğretmenler zilini duyar duymaz öğretmenden önce sınıfa girebilmek için koşmaya başladık. Neyse ki sınıfa öğretmenden önce girebilmiştik. Yerlerimize oturur oturmaz Sosyal Bilgiler öğretmenimiz sınıfa girdi. Oldukça esprili bir kişiliği olan öğretmenimiz neşeli hal ve hareketleriyle kendimizi daha iyi hissetmemizi sağladı. Ders aralarında anlattığı küçük hikayeler ve fıkralarla sınıfın havasını bir anda değiştiriyor, kahkahalar havada uçuşuyordu. Bugün anlattığı fıkra da bana Selma'nın babasını hatırlatması bakımından oldukça manidardı;

"2006 Dünya Feministler Kongresi'nde kadınların eşitlik konusunda ısrarcı olmaları karara bağlanmış. Ülkelerine geri dönen kadınlar 2007'deki kongrede gelişmeler tartışılmış. Amerikan delegesi hanımefendi kürsüye gelmiş –geçen yılın kararını aynen uyguladım, eve gider gitmez kocama 'bundan sonra temiz çamaşır istersen çamaşırını kendin yıka, işte makine orada' dedim. İlk gün bir şey görmedim, ikinci gün bir şey görmedim, üçüncü gün bir baktım kocam makinanın başında yalnız kendi çamaşırlarını değil, benimkileri de yıkıyor. Almanya delegesi söz almış ardından, 'bundan sonra temiz tabakta yemek istiyorsan kendi bulaşıklarını kendin yıka, dedim. İlk gün bir şey görmedim, ikinci gün bir şey görmedim, üçüncü gün bir baktım yalnız kendi bulaşıklarını değil, benimkileri de yıkıyor. Üçüncü konuşmacı bizden Fadime, 'Türkiye'ye döner dönmez kararımız gereğince kocam Temel'le konuştum. Ona dedim ki 'bundan böyle yemek yemek istiyorsan kendin pişirmen gerekecek, işte mutfak orada. İlk gün bir şey görmedim, ikinci gün bir şey görmedim, üçüncü gün sol gözüm biraz açılır gibi oldu, hafiften görmeye başladım."

Sınıfta oluşan gülüşmelerin ardından Selma'ya baktım, o da gülüyordu. Onun gülmesi beni biraz daha rahatlatmıştı. Dersin sonunda Selma, hikayeyi Türkçe öğretmenimize teslim etmem için acele etmemi söyledi. Yarışmanın kuralları gereği el yazısı ile yazdığı yazıyı bilgisayar dersinde Word'e geçirmişti. Sarılarak götürdüğüm metni öğretmenler odasında Türkçe öğretmenimize teslim ettim. Hemen müdür yardımcısının odasına götürdü beni. "Hocam bakın yarışmaya bir adayımız daha var" dedi. Müdür yardımcısı da "Aferin kızım" diyerek devam etti. "Hocam siz okuyun isterseniz, uygun görürseniz yarışmaya göndermek için iki öykü arasında karar verelim," dedi. Ertesi gün matematik dersimizde nöbetçi öğrenci sınıfa geldi ve beni müdür yardımcısının çağırdığını söyledi. Matematik öğretmenimiz gidebileceğimi söylemesi üzerine çıktım sınıftan. Müdür yardımcısının odasına vardığımda Türkçe öğretmenimiz de oradaydı.

Beni gördüklerinde gülümseyerek "Kalemine sağlık çok güzel bir öykü olmuş," dediler. Yarışmaya benim öykünün gideceğini ve oldukça umutlu olduklarını belirttiler. Ne hissedeceğimi bilmiyordum, ancak bu durumun çok daha acı verebileceğini o anda anlamaya başladım. Hemen oradan ayrılmak istedim. Söylenenleri sadece dinledim ve gidebileceğimi söyledikleri anda ağlayarak koca taşın yanına gittim. Bu durum zannettiğimden çok daha zor olacağa benziyordu. Taşın üzerinde oturdum ve düşünmeye başladım. Selma'yı ve söylediklerini düşündüm. Hiç okumadığım, bilmediğim bir öykünün altında benim adım yazıyordu. Bu düşünce beni korkutuyordu, öykünün birinci gelmemesi için dua etmeye başlamıştım. Ne yapmam gerektiğini, nasıl düşüneceğimi bilmiyordum, oldukça karmaşık duygular içindeydim ve sıkışmış hissediyordum. Yarışmanın en geç bir hafta içinde ilde sonuçlanacağını söylemişti müdür yardımcısı. Geceleri rahat uyuyamıyordum, kabuslar görmeye başlamıştım. Bu durumu Selma'ya anlattığımda bana gülümseyerek fazla abarttığımı söyledi ve devam etti. "Eğer olursa bizim hikayemizin kazanması beni çok mutlu edecek," dedi. Beni gördüklerinde gülümseyerek "Kalemine sağlık çok güzel bir öykü olmuş," dediler. Yarışmaya benim öykünün gideceğini ve oldukça umutlu olduklarını belirttiler. Ne hissedeceğimi bilmiyordum, ancak bu durumun çok daha acı verebileceğini o anda anlamaya başladım. Hemen oradan ayrılmak istedim. Söylenenleri sadece dinledim ve gidebileceğimi söyledikleri anda ağlayarak koca taşın yanına gittim.

Bu durum zannettiğimden çok daha zor olacağa benziyordu. Taşın üzerinde oturdum ve düşünmeye başladım. Selma'yı ve söylediklerini düşündüm. Hiç okumadığım, bilmediğim bir öykünün altında benim adım yazıyordu. Bu düşünce beni korkutuyordu, öykünün birinci gelmemesi için dua etmeye başlamıştım. Ne yapmam gerektiğini, nasıl düşüneceğimi bilmiyordum, oldukça karmaşık duygular içindeydim ve sıkışmış hissediyordum. Yarışmanın en geç bir hafta içinde ilde sonuçlanacağını söylemişti müdür yardımcısı. Geceleri rahat uyuyamıyordum, kabuslar görmeye başlamıştım. Bu durumu Selma'ya anlattığımda bana gülümseyerek fazla abarttığımı söyledi ve devam etti. "Eğer olursa bizim hikayemizin kazanması beni çok mutlu edecek," dedi.

Bir haftanın sonunda, beklendiği gibi bizim hikayemiz ilde birinci gelmişti. Sabah sıra olduğumuzda sınıflara dağılmadan önce müdür yardımcısı bu haberi bütün öğrencilere duyurmak için konuşmaya başladı. Yanımda duran Selma, sırt çantasının kollarını tutmuş, müdür yardımcısına bakıyordu. Yaptığı kısa açıklamanın ardından müdür yardımcısı "Birinci gelen hikaye okulumuzu temsil eden 8C sınıfı öğrencisi Ayşegül Özgül arkadaşınızdır," dedi. Müdür yardımcısı adımı söyler söylemez herkes alkışlamaya başladı, gözlerimdeki şaşkınlıkla Selma'ya baktım, oldukça mutlu görünüyordu.

[1] Nurullah Baykal'ın "Fıkra Etkisi" adlı çalışmasından alınmıştır (https://www.academia.edu/1136935/F%C4%B1kra_Etkisi, Erişim tarihi: 12.02.2017).

Bana sarılarak, kulağıma "Başardık," dedi. Bütün hislerimi kaybetmiş gibi etrafa zoraki gülücükler saçıyordum. Ardından müdür yardımcısı devam etti, "Sırada asıl yarışma olan İstanbul var, okulumuzu temsil etmek üzere öykü İstanbul'a gönderildi," diye devam etti. Bir an önce bitmesini istediğim bu durum beni oldukça rahatsız ediyor, diğer yandan Selma'nın mutluluğuna da şahit oluyordum. İl birinciliği en çok anne ve babamı mutlu etmişti. Kızlarının eğitimi, başarısı onları gururlandırıyor, benden övünerek söz ediyorlardı. Anne ve babam müdür yardımcısından öğrendikleri birincilik haberine çok şaşırdılar ve bana neden onlara hikaye yazdığımı ve bir yarışmaya katıldığımı söylemediğimi sordular. Ancak bu, şu anda üzerinde durulacak önemli bir detay olarak görünmüyordu. Onlar için önemli olan sonuçtu ve sonuç birincilikti.

Zamanla ben de bu duruma alışmaya başladım. Selma ile arkadaşlığımız devam ediyor, öykü konusunu çok konuşmuyorduk. Birbirimize daha sıkı bağlanmıştık. Daha rahattı benim yanımda Selma. Onun yaşamak istediklerini yaşıyordum, o da bunu biliyordu, ancak o, başarıyı daha çok bir eserin kendisinde görüyordu. İnsanların başarılıyım dediklerine değil, yapıp etmelerindeki başarıya bakmanın daha doğru olduğunu ifade etmekteydi. Selma'nın bu olgun tavrı ve düşünceleri karşısında içime biraz olsun su serpiliyor, onun gözlerine bakabilme cesareti buluyordum kendimde. Bir yandan onun hayatını yaşıyor, diğer yandan onun başarısını kutluyorduk.

Kısa süre sonra İstanbul'a çağrıldım. Sonucun tören ile açıklanacağının bildirilmesi üzerine apar topar İstanbul'a yola çıktık. Yanımda annem ve Türkçe öğretmenim vardı. Ödül töreninde dördüncüden başlayarak ödüller sahiplerine verilmeye başlandı. Heyecandan kalbim yerinden çıkacak gibi oluyor, yanımda oturan annemin elini tüm gücümle sıkıyordum. Sonunda benim adım birinci olarak okundu. Sahneye ödülü almak için merdivenleri ağır adımlarla çıkıyor, sadece adını bildiğim öykünün ödülü olan plaketi alırken ne düşüneceğimi ve ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Elime verdikleri mikrofona heyecanımı bastırarak kalabalığa söylediğim şu sözler oldu; "Başarı benim başarım değil, başarı öykünün başarısı. Bana bu yolculuğa çıkma fırsatı tanıyan, başka dünyalar da olduğunu gösteren arkadaşım, dostum olan Selma Kaya'ya bu ödülü ithaf ediyorum," diyebildim. Bir hafta İstanbul'daki akrabalarımızda kaldık. Türkçe öğretmenim törenin ardından beni tebrik ederek geri döndü. İşkence gibi gelen hayatımın bu faslının bitmesinden dolayı rahatlamıştım artık. Döndüğümde anne ve babama her şeyi anlatmaya karar verdim. Her şeyi anlattıktan sonra ödülü gerçek sahibine verecektim. Böylece vicdanımın biraz olsun rahat edeceğini düşündüm. Annem bir şeyler sakladığımı anlamıştı. Yolculuğumuz sırasında anneme bütün olan biteni anlattım, ister istemez üzüldü. Doğru olanı yaptığımı söylemiş olsa da çok üzgün görünüyordu. Döndüğümün akşamı babam beni kucaklayıp alnımdan öptü ve benimle gurur duyduğunu söyledi. Bunun üzerine ağlamaya başladım ve olan biteni babama da anlatmak için anneme baktığımda, başıyla onayladı. Babam dinledi ilk önce hiçbir şey söylemeden. Gözlerinde oluşan hayal kırıklığı beni çok üzmüş olsa da doğru olanı yaptığımı hissediyordum. En sonunda babam sessizliğini bozarak, bundan kimseye bahsetmememi ve aldığım ödülleri de Selma'ya vermemi söyledi. İçimde oluşan tarifsiz mutlulukla babama her zamankinden çok daha sıkı sarıldım. Onlara asla yalan söylememe konusunda söz verdikten sonra aklımda olan tek düşünce bir an önce sabah olmasıydı. Okulda Selma'ya ödülünü vermek için sabırsızlanıyordum. Sabah olduğunda erkenden kalkıp okula gittim. O gün müdür yardımcısı tören öncesi beni tebrik etti ve başarılarımın devamını dileyip, okulun başarılı olarak nitelendirilmesinden gururlu bir şekilde beni alkışlattırdı. Benimse gözlerim öğrencilerin arasında Selma'yı arıyordu. Sınıflara dağılmaya başladığımızda arkadaşlarıma Selma'yı sormaya başladım. Bir haftadır okula gelmediğini, annesinin çok hastalandığını ve babasının onu okuldan aldığını söylediler. Hemen sınıf öğretmenimizin yanına koşup, Selma'nın okuldan ayrılıp ayrılmadığını sordum. Söylenenlerin doğru olduğunu ancak okuldan kaydının silinmediğini söyledi. Biraz olsun rahatlamıştım ancak içim hiç rahat değildi. Sınıftakiler beni soru yağmuruna tutmaya başladılar. Sorulara geçici cevaplar verirken arkadaşlarım çoktan havalandığımı, kendimi çoktan ünlü olarak gördüğümü söylüyorlardı. Söylenenlerin hiçbirine aldırmıyordum. Ancak içimde oluşan o tarif edemediğim boşluk ile kendimi koca taşın yanında buldum. Selma yoktu, hayallerimiz yoktu, hikayemiz bitmiş miydi? Kimseyle konuşmak istemiyor, sadece Selma'yı merak ediyor, ona hak ettiği ödülünü vermek istiyordum. Selma'nın köyünden olanlara her gün Selma'yı soruyordum. Aldığım cevaplar hep aynıydı, görmediklerini, annesinin hasta olmasından dolayı hastanede olabileceğini söylüyorlardı. Günler geçiyor ama Selma'dan hiç ses çıkmıyordu. Üç haftadır Selma'yı görmüyordum. Her teneffüs gittiğim koca taşın oraya da eskisi gibi gitmiyordum artık. Selma'nın önerdiği kitapları okuyor, çok sıkıldığımda dere kenarına gidiyor ve orada devam ediyordum okumaya. Başka türlü olmadığını, insanı rahatsız eden bir şeyler varsa kitap okuyarak rahatlayabildiğini o zaman anladım. Selma'yı görmediğim dördüncü haftayı da bitiriyordum. Acaba onu görebilecek miyim diye düşünürken, koşarak gelen nöbetçi öğrenci, kapıda Selma diye birinin beni sorduğunu söyledi. Hemen dış kapının önüne gittim. Gözlerim Selma'yı arıyordu ki, onu görmüştüm. Siyah saçlarını kapatmış, küçücük yüzü yazmasının altında daha da küçülmüş gibiydi. Nöbetçi öğrenciden beni dışarı çıkarmasını istedim ama izin vermedi. Demir kapının ardından sarıldık, "Ne oldu, neden gelmiyorsun okula?" diye sordum. "Öykümüz" dedi meraklı bakışlarla. "Kazandın! Birinci oldun tabi ki de! Sen kazandın!" dedim. "Bekle, sana ödülünü vereceğim," dedim, tam koşmaya hazırlandım tuttu kolumdan. "Dur! Sana bir defter daha bırakıyorum, bunu da sakla olur mu," dedi. Annesinin hastalığı dolayısıyla başka bir hastaneye gideceğini ve annesinin yanında olması gerektiğini söyledi. Baban mı dedim, başını önüne eğdi. Hastaneye mutlaka geleceğimi, beni hastaneden aramasını söyledim. Sonra iki dakika bekle, sana ödülünü getireceğim dedim ve koşarak sınıfa gittim. Çantamda her gün özenle getirdiğim paketi alıp dış kapıya koştum. Ödülü alırken ki yüz ifadesini düşünüyor, heyecanlanıyordum. Kucağımda taşıdığım paketi vermek üzere geldiğimde, Selma gitmişti. Omuzlarım çökmüş, sanki bütün nefesimi o anda almışlar gibi hissettim. Olduğum yere oturdum ve ağlamaya başladım. Nöbetçi öğrencinin uzattığı kırmızı kaplı defteri alıp koca taşın oraya gittim. Hayatımda ilk kez hıçkıra hıçkıra ağladım. Biraz sonra defteri açtığımda yarışmaya gönderdiği hikayenin el yazılı aslı ilk sayfada duruyordu.

DÜNYA'YI GEZELİM

DR. UĞUR KÖKSAL drugurkoksal@gmail.com

www.hekimcebakis.org

MALTA

Akdenizin tam ortasına kurulmuş Malta Cumhuriyeti 3 ana adadan oluşmakta. Toplam yüz ölçümü 316 km2 yani sadece bizim Gökçeada ve Bozcaada nın toplamı kadar. 430 bin nüfuslu ülkenin gelirlerinin %97 si turizm kaynaklı. Bizim daha çok dil okullarıyla aşina olduğumuz Malta doğal ve tarihi güzellikleriyle de ilgi çekici.

İstanbul dan uçakla 2.5 saat uzaklıkta olan adada yaz mevsiminin uzunluğu sayesinde mayıs başından ekim hatta kasıma kadar deniz tatili yapmak mümkün. Ancak yaz ayları çok sıcak geçtiği için rahatsız edici olabiliyor. Hem denize girelim hem gezelim diyorsanız nisan mayıs eylül ekim ideal zaman.

Maltaya indiğinizde ulaşım için araba kiralayabilir, toplu taşıma ya da taksi kullanabilirsiniz. Araç kiralayacaksanız trafiğin soldan işlediğini unutmayın. Ben yaya olarak 3-4 günde adapte olabildim araç kullanmak nasıldır bilmiyorum. Taksi ise biraz maliyetli. En uygunu adanın her yerine ulaşan toplu taşıma sistemi. (https://www.publictransport.com.mt/)

Hava alanında ki gişeden 12 bilet içeren 15 euroluk ya da 7 günlük limitsiz kullanım hakkı olan 21 euroluk tallinja kartı seçebilirsiniz. Eğer biletinizi otobüsten alırsanız yolculuk başına 2 euro ödemeniz gerekiyor. Cep telefonunuza yükleyeceğiniz tallija uygulamasıyla da ulaşım planlarınız kolayca yapabilirsiniz.

Otelinizi St. Glian ya da Sliema bölgesinden seçin. Sahil kayalık olsa da temiz denizi her zaman kalabalık. Geç saatlere kadar açık restoran ve kafeler St. Glianda bar ve gece kulüpleri her daim hareketli.

Adanın yerel mutfağının en önemli ürünü tavşan, her yerde yapılıyor ben yemedim çünkü çocukken yediğim bir tavşan yemeğinin kötü anıları depreşti. Ancak deniz ürünü bol ve lezzetli. Yerel sosisler, keçi peyniri, kurutulmuş domates ve pizzalar oldukça başarılı. Hamur işleri ve çörekler her köşe başında işporta tezgahlarında karşınıza çıkıyor. Fiyatlar Avrupa ortalamasında. Yerel şarapları her yemekte deneyin, bizde 80-100 tl ödediğimiz kalitede şarapların restoran fiyatları 30-40 tl.

Malta da herkes ingilizce konuşuyor ama italyanca arapça ve ingilizce karışımı malta dili de yaygın olarak kullanılmakta. Arapçadan bizim dilimize de geçmiş tanıdık kelimeler kulağınıza takılırsa şaşırmayın. Örneğin Merhba (merhaba) hoş geldiniz demek.

Malta 3 ana dadan oluşuyor bunlardan Comino en küçükleri sonra Gozo ve ana kara Malta geliyor. Her iki adaya da ulaşım Cırkewwa dan sağlanıyor. Cominoda ki Blue Lagoon a gidip yüzebilmek için küçük tekneleri kullanmanız gerekiyor. Gozo ya ise araç ta taşıyan büyük bir feribot her yarım saatte hareket ediyor. Gidiş dönüş bileti 4.65 euro. .

Tallinja kartınız Gozoda da geçerli görmeniz gereken en önemli yer Azur Window. Tüm malta tanıtım broşürlerinde görülen bu doğal taş pencereyi yakından görmek çok etkileyici. Dalış tutkunları için de önemli bir adres. (maalesef biz döndükten bir kaç ay sonra yıkılmış)

Gozo da yüzmek istiyorsanız adanın kuzeyinde Ramla körfezi ideal. Kırmızı kumlu uzun kumsalı pırıl pırıl denizi ve harika manzarasıyla çok keyifli. Güneye inerseniz Xlendi güzel bir alternatif olabilir.

Adanın merkezi Victoria yada eski adıyla Rabat. Şehrin tepesindeki kale ve içindeki yapılar görülmeye değer. Tüm adada göze çarpan arap tarzı mimari, cumbalı evler, dar sokaklar ve tüm yapılarda kullanılan Limestone un (malta taşı) şehirlere verdiği renk özellikle gün batımında çok göz alıcı.

Ana ada Maltanın doğusunda ki balıkçı köyü Marsaxlokk a mutlaka gidin. Küçük körfezde Maltaya özgü kayıklar ve köyün siluetiyle güzel fotoğraflar çekebilirsiniz. Pazar günleri yerel pazarı var. Vaktiniz kalırsa Marsaskala ya geçin gün batımında kordonda güzel bir yürüyüş yapabilirsiniz.

Köydeki kayıkların burunlarındaki göz ise eski mısır mitlerinden geliyor. Hikayede oğlu Horusun gözünü yutan Osiris daha güçlü ve kuvvetli oluyor. Kayığa çizilen göz ise denizin tehlikelerine karşı daha güçlü olması umuduyla yapılmış.

Valetta da bir gününüzü geçirin üst barakka bahçeleri ve katedral görülmeli. Ama en güzel Valetta fotoğrafı Sliema da ki Xerri durağından çekiliyor unutmayın. Zaman bulursanız Valetta ana terminalden 1 numaralı otobüse binip son durak isla da inin. Yarım adanın burnuna yürüyün buradan Grand Harbour ve Sant Anglu kalesi manzarasını fotoğraflayın.

Malta tarihinde St. John şövalyelerinin önemli bir yeri var.1522 de Kanuni tarafından Rodosun alınmasıyla yerlerinden olan şövalyeler 1530 da Malta ya yerleştirilmiş. Gelir gelmez başlattıkları kalkınma hamlesiyle adada bir çok yapı inşa eden şövalyeler sosyal ve ticari hayatı da geliştirmeye başlarlar. Ancak Akdenizin ticaret yollarına hakim olan adayı ele geçirmek isteyen Kanuni Sultan Süleyman 1565 de güçlü bir donanmayla adayı kuşatır. 4 ay süren kuşatma sonunda Sicilyadan aldıkları yardımla şövalyeler galip gelir. Tarihe geçen Malta savunması sonucu Hristiyan aleminin güvenini kazanan şövalyeler ülkeyi daha da geliştirmişler. Adalar bu dönemde kültür sanat ve mimari acıdan altın dönemini yaşamış. Valletta şehri de ismini şövalyelerin büyük ustası Jean Parisot De La Valletta dan almış. Daha sonra sırasıyla Fransız ve İngiliz hakimiyetine geçen ada 1964 te bağımsızlığını kazanmış.

Maltalılar koyu Katolik oldukları için her köşeye kilise yapmışlar. Hem de öyle böyle değil devasa kiliseler bir çoğu. Bunun sebebi de kiminki daha büyük daha gösterişli olacak çekişmesi olsa gerek, bilmiyorum tanıdık geldi mi! Yaklaşık 530 küsur kilise olan adada nüfusa vurduğunuzda 800 kişiye bir kilise düşüyor.

Maltada görmeden dönmemeniz gereken yerlerden biri de Mdina. Tarihi milattan önce 8. yüzyıla kadar dayanan bu Orta Çağ şehri sessiz şehir diye de anılıyor. Surlarla çevrili kentin içinde hali hazırda yaşam devam etmekte. Sadece oturanların araçla girebildiği dar sokakları, sarayları, kiliseleri, kale duvarlarından malta manzarası ve sokaklarında dolaşan faytonlarıyla Unesco nun dünya mirasları listesindeki şehri yaşamak için yarım gün yeterli.

Malta mutlaka görülmesi gereken ilginç ve keyifli bir ülke. Klasik ada psikolojisinin rahatlığı, lezzetli yemekleri, sıcak insanları, deniz, kum, güneş ve tarih için gidilir. 5 ila 7 gün ayırmak yeterli olacaktır.

https://www.instagram.com/dunyayigezmeli/
http://dunyayigezmeli.tumblr.com

DR. ÖMER LEVENT SOYDİNÇ leventsoydin@yahoo.ca

www.hekimcebakis.org

DELİÇAY YAMAN AKAR

PAZARTESİ

Sabah vizitini bitirdikten sonra apar topar polikliniğe indi. Saat 11'e doğru geldi görev emri. Bütün keyfi kaçtı. "Kürt Mehmet nöbete! Yavrum Hamdullah, sana da yazıklar olsun. İyice bir diklenmedin ki şu herife anlasın dünya kaç bucak! " Sövmemek için uğraşıyor, reçeteyi bir an önce yazıp odadan fırlamak istiyordu. Hamdullah sessiz, sakin tabiatlı; Hamdullah çalışkan, kanaatkar; Hamdullah sevilen, sayılan, halk çocuğu bir doktor...Hamdullah'ı herkes seviyor, en çok da Sağlık müdürü! Geçici görev mi var, Hamdullah gider, ne de olsa bekâr delikanlı. Doktorlardan biri mi hastalandı, hiç mesele değil efendim, Hamdullah tutar nöbeti. Tatile çıkacak bir cerrah mı var, ne mühim yahu, Hamdullah onun hastalarını da takip eder. Çok seviliyor Hamdullah.

Başhekimlik koridoruna açılan geniş kanatlı, görgüden uzak, süslü püslü kapının önüne geldi. Elindeki istifa dilekçesi avucundaki terle nemlenmiş, orasından burasından buruşarak tuhaf bir şekle bürünmüştü. Sövüp sayacak, dilekçeyi adamın alnının ortasına yapıştırdıktan sonra arkasına bakmadan çekip gidecekti. Az sonra elindeki dilekçeyi çöp kutusuna atıp çay ocağına doğru yürüdü.

SALI

Beş bin nüfuslu dağ kasabasına devlet hastanesi kurulmuş. Genç Cumhuriyet vatandaşına sahip çıkıyor diye yazmış gazeteler. Sonra mı, ne gelen var, ne giden. Hamdullah kendini bildi bileli bu hastanede doktor durmuyor. Geçici görevlerle kör topal işletilen, işletiliyormuş gibi yapılan, şifa dağıttığı izlenimi verilen, ne kendine ne de bir başkasına faydası olmayan sarhoş bir baba gibi dağın eteğinde çirkin ve heybetli gövdesiyle uzanmış yatan üç katlı sakil bir bina. Geçen seferki görev emrini aldığında müdürlüğe gitmiş, müdür muavini diye karşısına çıkan yeni mezun bir delikanlıya dert anlatmaya çalışmıştı. Harcırah verilmiyordu, kalacak yer yoktu, alet edevat eksikliği korkunçtu. "Ameliyathanenin içinde fare gördüm yahu! " demiş, delikanlı kös dinlemişti. "Koskoca vali muavini imzalamış, gitmeyip de ne yapacaksın" , delikanlının ikram ettiği bayat çayı içip yola koyulmuştu.

Yaz gelince Deliçay'dan yükselen su buharı dağın yamacına varmadan usanır, bozuk asfaltın üzerine bırakır kendini. Öyle olur ki, miniminnacık serçeler soluklanmak için asfalta indiğinde hazırlıksız yakalanır da, kaygan yola tutunamayıp dereye yuvarlanıverirler.

Altındaki arabanın kabak lastikleri ilk uyarıyı Sakarlı köprüsünden geçerken vermişti. Az daha dikkatsiz davransaydı köprünün demir korkuluklarına yapışacaktı. Sırtından soğuk bir ter boşandı. " Vaktinde yetişeceksin de ne olacak Kürt Mehmet! Vali yardımcısı madalya mı takacak? " Kendi kendine attığı fırçadan memnun oldu. Yarım saat geçmişti, daha da süratlendiğinin farkında değildi. Akşam bastıran ani yağmurla dağın yamacından asfalta inen cıvık mı cıvık, killi toprak sabah güneşiyle kurumuş, uğursuz bir macun gibi asfaltı sarıya boyamıştı. Deliçay'ın suları uçup uçup yapışıyordu sarı macunun üzerine. Bir iki serçe konmayı denedi, kayıp dereye yuvarlandı. Hamdullah da öyle...

ÇARŞAMBA

Çopur Hasan Müdür Bey'in kapısında dikilmiş, vücudunu hamle eder gibi hafif eğik tutarak düşünüyordu. Bu sabah çok sinirliydi müdür. Ama bu konuda da müdürün görüşünü almak elzemdi Hasan için. Bütün cesaretini toplayıp, ölümü bile göze almış Kıbrıs Gazisi Kör Hamdi gibi- kasabasının gururuydu Kör Hamdi- daldı içeriye. Müdür haddinden fazla abartılı sakil koltukta arkasına yaslanmış, dışarıdaki kalabalığı sıkıntıyla seyrediyordu. Arkasına dönmeden, " Gene ne var Hasan, gene ve var?" diye patladı. Ezilip büzülerek," efendim hastaneden aradılar az önce. Mevtayı morgdan getirelim mi bahçeye diye soruyorlar da, malum hava cehennem gibi sıcak. Beklerken bozulup kokar mokarsa diye şey etmişler, hem..." Müdür bir daha patladı, " Ohooo, bunu da mı bana soracaklar yahu? Hastane müdürü ne iş yapacak peki? Onun maaşını da bana versinler o zaman! " Baktı ki Hasan'dan ses çıkmıyor, kendini toparladı, " Öğlen namazına çok var daha. Ezandan yarım saat önce getirsinler bahçeye. Benden sonra başhekim konuşur, vakit kalırsa belki bir mesai arkadaşı daha, hepsi o kadar! Cami yakın zaten. Off, mübarek hava da amma sıcak bugün." Boyunbağını az daha gevşetti. " Mübarek adam da ölecek günü buldu yahu. Mezarlık toz dumana boğulmuştur şimdi. Keşke eski takımı giyseydim. Yazık oldu lâcilere" diye düşünüp daha da hayıflandı. " Soğuk bir ayran getir bana. Şevket Bey yanıma gelsin" Hasan ikiletmeden odayı terk ederken deminden beri içinde tuttuğu soluğu keyifle bıraktı, "Ohh be, hasarsız atlattık "

ÇARŞAMBA 16:00

Uzun mu uzun servinin gölgesi altına yeni bir mezar daha kazılmıştı bu öğlen. Az önce atılan kürek kürek toprakla iyice kabarıp yükselen mezar, altında çok şişman birinin yattığını düşündürtüyordu. Oysa Hamdullah ne şişman, ne de iri yarı biriydi. Aksine, narin gövdesinde bir dirhem fazlalık yoktu. Kara kuru bir Kürt delikanlısı. Babası da öyleymiş. Anasından dinlerdi hep. Gözlerini iri iri yapar da kendisi de inanmıyormuş gibi konuşurdu. Çok boğazlı bir adammış. "Boğma rakıyla bir kuzuyu oturup yerdi de bir dirhem yağ tutmazdı mübarek adam!" diye anlatırdı hep. Kaçaktan dönerken mayına basmışmış.

Az önce anababa günü gibi kalabalıktı mezarın başı. İmam Suphi Efendi cebine sokuşturulan zarfın içindekileri bir an önce saymak için hızlı hızlı adımlayarak, hatta tabanları kıçına vura vura koşturarak mezarlık kapısına doğru uzaklaşırken geride sadece ama sadece, ve de ömür boyu oradan ayrılmamaya yeminliymiş gibi bir kadın kaldı. İki büklüm Meyro Ana hep ağladı, hep dövündü. Hamdullah duymadı, duyamadı, kalkıp sarılmadı.

İKİ PAZARTESİ SONRA, SABAH 09:00

Devlette doktor biter mi hiç! En yakın vilayetten yeni bir doktor atandı hemen. Hamdullah'ın masasında bir tek bozuk radyosu kalmış. Ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar hep aynı istasyon çıkıyor. Sekreter kız herkese "rahmetlinin ruhu bu odadan çıkmıyor herhal bacım. Radyoda hep aynı kanal çalıyor. Ne kadar uğraştımsa boş" diye anlatıp dert yanıyor.

Elinde tahlil kâğıtları, filmler, bir türlü düzgün taşımayı beceremediği için kuyruk gibi sarka sarka ardından gelen, biraz da uzun çekilmiş EKG kâğıdıyla şişman bir adam girdi içeriye. Masaya eğildi. Alnında biriken ter damlaları sekreter kızın üzerine düştü düşecek. "Hamdullah doktor yok mudur bacım? Benim ameliyat evrakları hazır. Gün verecekti bugün bana" Kız şaşkın, " Duymadınız mı, Hamdullah bey trafik kazasında öldü iki hafta önce" Adam ilk şaşkınlıkla cevap veremedi. Sonra gözleri hafifçe kısıldı, dudaklarında kime kızacağını bilemediği için kelimelere, cümlelere dökülemeyen şaşkın bir öfke birikti. Neden sonra terbiyesiz, fütursuz bir cümle döküldü yağlı ter karışmış dudaklarından, " Hay Allah yahu, doktor da ölecek zamanı bulmuş! Kim yapacak benim ameliyatımı şimdi? "

HERHANGİ BİR SALI

Servinin boyu az biraz uzamış gibi geldi Meyro'ya. Eğilip toprağın üzerinde yeşermiş yaban otlarını ayıklamak istedi. Sonra acı bir gülümsemeyle vazgeçti. Hamdullah neydi ki sanki, ayrık otu değil mi? Naylon ibrikteki su güneşin altında iyice ılımıştı. Oğlunun saçlarına denk gelen toprağı güzelce ıslattı. Ardından şefkatle okşadı. Arapça bilmiyordu, pek dua bildiği de yoktu kadıncağızın. Yalan yanlış bir şeyler okudu, ardından nasırlı elleriyle yüzünü kapatıp içinden kopan haykırışı dizginlemekten usanmış gibi "amiiinn" dedi.

DR. GÖNÜL MALAT ■ gonulmalat@hotmail.com

www.hekimcebakis.org

HÜSRANLA SON BULAN KİBİRLİ BİR RÜYA TİTANİK

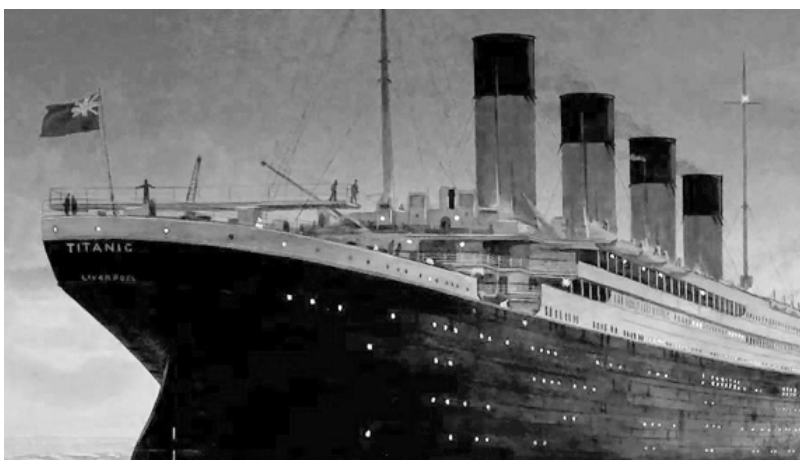

Hepinizin bildiği gibi insanlığın gelişim dönemleri vardır. İlk dönem olan avcılık ve toplayıcılık dönemi yaklaşık 2,5 milyon yıl süren göçebe dönemidir. Ardından tarım yapılmaya başlanınca yerleşik döneme geçilip hayvanlar evcilleştirilmiş, tahıl ve baklagillerin üretimi yapılmaya başlanmıştır. Bu dönem asırlık ağaçlar misali yaklaşık sekiz bin yıl kadar sürmüştür. Özellikle B vitaminlerinden zengin tahılla beslenme beyin gelişimini de sağladığı için bir önceki döneme göre oldukça kısadır. İnsan beyninin gelişimi buluşlar ve keşiflerle sonuçlanarak sanayi dönemini başlatmıştır. Sanayi dönemi de yine bir önceki döneme göre çok kısa sürmüştür (300 yıl).

Sanayi dönemi, sermayece güçlü (varsıl) ülkeler ve aileler oluşturan bir dönemdir. Sömürgecilikleri sayesinde varsıllaşan bu ülkeler ve aileler kendilerini aynı mitolojide ki Titanlar gibi, dünyanın ve hatta insanların sahibi hissetmeye başlamışlardır. Diğer taraftan sermaye gücüyle hissedilen (varsıllıkları nedeniyle) bu Titanlık, insan eliyle yapılamaz denilen birçok hayalin gerçekleşmesine de yol açmıştır. Kanımca muazzam ya da dev gibi anlamına gelen Titanik böyle bir ruh halinin ürünüdür.

Yaklaşık 26 ay süren yapım aşamasında 17 bin liman işçisi çalışmış. İnşasına 7,5 milyar dolar harcanmış. 28,2 metre eni, 269 metre boyu, 53,3 metre yüksekliği ve 11 katlı yapısıyla kendi döneminde insan eliyle yapılmış ve hareket eden en büyük objeydi.

Yolcuları üç sınıftan oluşuyordu. Titanik o kadar lüks yapılmıştı ki, içinde bir yüzme havuzu, bir Türk hamamı, bir spor salonu, bir tenis kortu ve biri birinci sınıf, diğeri de ikinci sınıf yolcular için olmak üzere iki tane kütüphane bulunuyordu (üçüncü sınıf yolcuların okumak neyine diye düşünmüş olmalı Titanlar).

RMS Titanik' in yapımcısı, White Star şirketi, dünyanın beş kıtasına yayılan sömürgeleri nedeniyle "Topraklarında güneş batmayan" ülke olarak bilinen Birleşik Krallık' ın bir şirketiydi.

Titanik, 29 kömür kazanında günde 600 ton kömür yakıyor, bu kömürler, 176 kişilik bir ekip tarafından ocaklara boşaltılıyordu. Yaklaşık 100 ton kül de bir günde denize (Atlas Okyanusu) bırakılıyor ve okyanusu kirleterek yoluna devam ediyordu.

10 Nisan 1912 tarihinde İngiltere' nin liman şehri Southampton'dan ayrılan yolcuları ve mürettebatı ile Titanik' in rotası ABD Newyork' tu.

Yasal olarak gerekenden fazla olmakla birlikte, Titanik sadece 1178 yolcuyu taşıyacak kadar kurtarma botuna (filika) sahipti. Bu sayı, ne yazık ki gemide bulunan yolcu sayısının ancak üçte birine yetecek kadar 20 filikadan oluşuyordu.

Yolculuğun beşinci gününde 14. Nisan 1912' de gece 23:45 sularında buzdağı gözcü Frederick Fleet tarafından görüldü. Fleet ilk önce sadece "Buzdağı! Tam karşımızda!"

diyebildi. Buz dağının görülmesinden yalnızca 37 saniye sonra Titanik buz dağına çarptı.

Titanik' in batışına şahit olanlar bile çok farklı şeyler söylüyorlardı. Bu nedenle batışının aydınlatılması için enkazın bulunduğu (12 bin 500 feet) 1985 yılından beri çalışmalar sürmekte.

Buzdağının Titanik' te aralıklarla açtığı toplamda bir metrekarelik yırtıktan saniyede bin litre okyanus suyu, asla batmaz denen gemiye dolmaya başlayarak, 2,5 saatte batışına ve 1517 kişinin ölümüne neden oldu.

Kibirli Titanlar geminin batmayacağından o kadar emindi ki, gözcülerin dürbünleri bile yoktu. Daha doğrusu gerek olmayacağını düşündükleri için dürbünleri kilit altındaydı.

Buzdağıyla çarpışmalarından sonra, birinci sınıf yolcularının % 60'ı, ikinci sınıf yolcularının %45'i ve üçüncü sınıf yolcularının ise yalnızca % 25 i kurtulabildi. Görüldüğü üzere yolcular sahip oldukları paralarına göre hayatta kalabilmişlerdi.

Titanik hakkında hazırlanmış bir belgesele göre, Titanik radyo operatörü zengin yolcuların yüzlerce mesajını iletmekten bunalmıştı. Faciadan 15 dakika önce Titanik' e 30 km mesafede olan SS Californian gemisinden gelen buzdağı ile ilgili uyarıya çok sinirlenmişti. SS Californian gemisinin radyo operatörü Cyril Evans, Titanik radyo operatörü Jack Phillips' den "Kapa çeneni" yanıtını alınca öfkelenip yayınını kapatmış bu nedenle Titanik' ten gelen SOS duyurusunu alamamıştı. Şayet bu duyuruya yanıt alınabilseydi Titanik' te bulunan herkes kurtulabilecekti.

"Tanrı bile batıramaz" denilerek kibrin en üst perdesinden konuşan sözde titanlar, dev gemi Titanik' in daha ilk seferinde bir buz dağına yenik düşerek batması ve olayın bir felaketle sonuçlanması nedeniyle sanırım büyük bir hüsrana uğradılar.

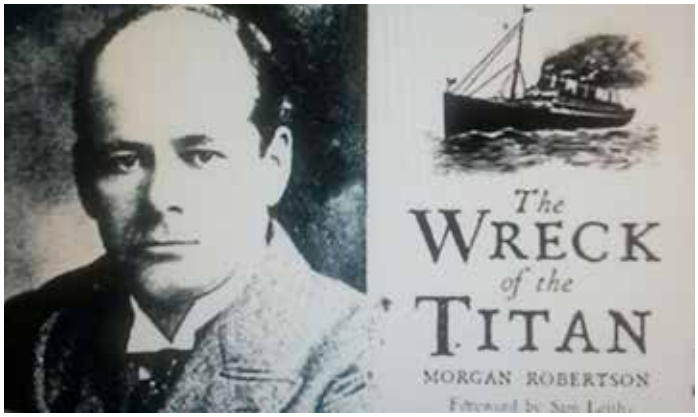

Aynen mitolojide olduğu gibi Olimposlu tanrılardan Zeus' un kardeşi Poseidon, okyanusu kirleten Titanları yenilgiye uğratıp dev gemiyi 2,5 saatte yuttu. Poseidon, Titanik'i en zayıf yerinden buzdağıyla yaralayarak, batması en az üç gün sürer bu arada mutlaka yardım ulaşır diyen, Narcissus' a (Narcissuslara) hata yaptığını çok acı bir şekilde göstermiş oldu.

Aslına bakarsanız Titanların kibri yüzünden ölen gemideki tüm yolculara bir Prometheus (Morgan Robertson), Titanik' in batmasından yaklaşık 14 yıl önce, Titan adlı dev geminin bir buzdağına çarparak yaralanıp ikiye ayrılarak batacağını bir aşk öyküsüyle haber vermişti.

İnsanlar yararına tanrılardan ateşi çaldığı için cezalandırılan Prometheus' un yine insanlar yararına olan bu önsezisini ne yazık ki hiç kimse dikkate almadı.

Oysa "Futulity or the Wreck of the Titan" adıyla yazılan öykü de anlatılın her şey Titanik kazasında gerçekleşti. Prometheus' un tüm çabası nafileydi (futulity).

The New York Times.

TITANIC SINKS FOUR HOURS AFTER HITTING ICEBERG; 866 RESCUED BY CARPATHIA, PROBABLY 1250 PERISH; ISMAY SAFE, MRS. ASTOR MAYBE, NOTED NAMES MISSING

The Lost Titanic Being Towed Out of Belfast Harbor.

PARTIAL LIST OF THE SAVED.

Biri öyküde biri gerçek büyük bir kibirle söylenen "Bu gemiyi tanrı bile batıramaz" asla batmaz denen iki gemi, Southampton' dan Newyork' a doğru yola çıkıyor, aynı tarihte ve aynı koordinatlarda aynı buzdağına çarpıp kaza yapıyor ve aynı şekilde batıyor. Aynı yolcu sayıları ve aynı ölü sayısı ile. Hatta öyküdeki gibi gemiler batarken orkestra her ikisinde de ilahi çalmaya devam ediyordu.

Yazımızı bizden bir Prometheus' la Hacı Bektaş Veli' yle bitirelim. " Kibir bele bağlanan taş gibidir, onunla ne yüzülür ne uçulur"

HEKİMCE ÇİZGİ

DR. M.FERYAL KİTAPÇIOĞLU feryalkitapcioglu@hotmail.com

www.hekimcebakis.org

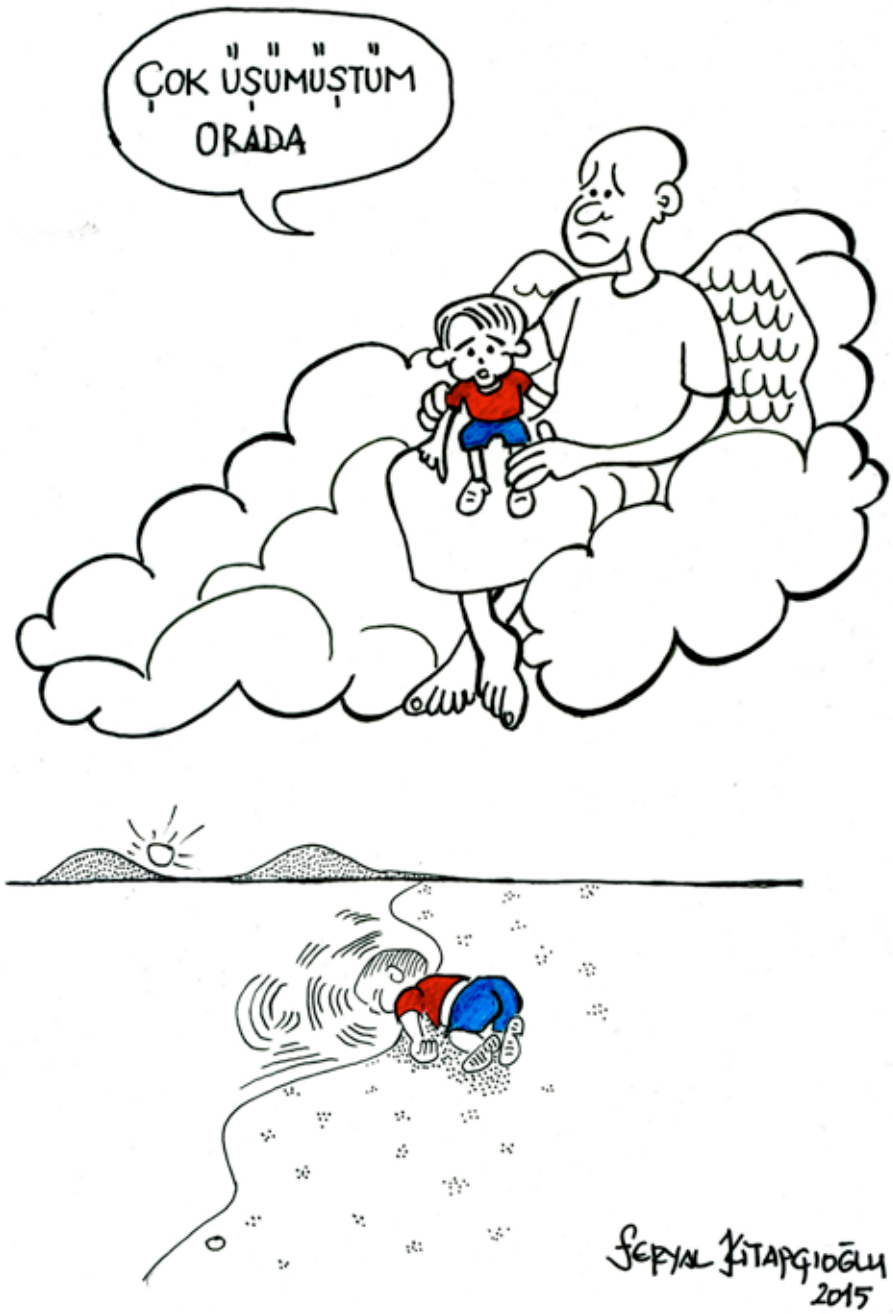

DR. YELDA ERTÜRK eyerturk@gmail.com

www.hekimcebakis.org

KUBAD ABAD SARAYI ÇİNİLERİ

Asya göçerlerinden Osmanlı saraylarına geçişte en büyük basamak kabul edilen ve planı bilinen tek Selçuklu Sarayı olan Kubadabad, I.Alaeddin Keykubat'ın emriyle yapılmıştır. Alaeddin Keykubat'ın Beyşehir Gölü'nü gördüğünde: "Cennet ya burasıdır ya da buranın altındadır" dediği rivayet edilir. Alaeddin Keykubad, Kubad Abad Sarayının planlarını kendisi hazırlamış ve sarayın tamamlanması için aynı zamanda baş mimar ve nakkaş olan Vezir Sadeddin Köpek'i görevlendirmiştir. Önceleri sadece İbn Bibi'nin yazılarında geçen gizemli saray kalıntıları ilk olarak 1949 yılında keşfedildi. İlk olarak 1960 yılında Alman arkeolog Katharina Otto-Dorn tarafından kazıldı. Günümüzde Ankara Üniversitesi'nden bir ekip Rüçhan Arık önderliğinde kazılara devam ediyor. Alışılmışın dışında süslü ve figürlü çiniler ve seramiklerle bezenen Kubadabad Sarayı'nda bulunanlar Karatay Müzesi'nde sergilenmektedir.

Kazılar sonrası bulunan çiniler, ünlü tarihçi İbn-i Bibi'nin "Duvarlarının güzelliği kıskançlıktan gökkuşağının rengini solduran, firuze ve lacivert renklerdeki döşemeler" diyerek anlattığı I. Alaeddin Keykubat'ın av sarayına ulaşıldığı gösterdi. Bağdaş kurup oturan sultan ve saraylılardan, doğunun ve batının hâkimiyetini simgeleyen çift başlı kartala; hayat ağacından lotus çiçeğine; başıboş avlanan aslandan, av yakalayan köpeğe; bereketin simgesi balıktan, simurga kadar burası masalımsı bir cennet bahçesiydi

Burası Anadolu'ya geldiklerinde sanılanın aksine, yüksek düzeyde kültür ve sanat birikimi bulunan Selçuklular hakkında, başta resim sanatı olmak üzere, umulandan fazla fikir ve bilgi vermektedir. Selçuklu sanat anlayışını yansıtan en zengin miras, minyatür resimli saray çinileridir.

Bunlar başlıca sekiz kollu yıldız, haç ve dört köşe biçimli levhalar halinde yapılmıştır. Desenleri, sır altı ve lüster denilen tekniklerle düzenlenmiştir. Bu çinilerde yansıyan sanatsal biçimlendirme geleneğinin kaynakları, Orta Asya'da MÖ 7. yy dolaylarında Hunlarla başlayıp gelişen, Türkler ve diğer Asyalı kavimlerce paylaşılan ve hayvan üslûbu de denen göçebe sanatındadır ve temel özelliği "stilizasyon / üslûplaştırma"dır. Devamlı doğayı, en başta da hayvanları gözlemleyerek geçen göçebe yaşamda, destanlar ve doğa güçlerine ilişkin inançlarda, hayvanlar birçok kavramları, değerleri ve çeşitli hayali olayları simgelemektedir. Bezemeler, doğal görüntülerin değişik bir yorumla yeni biçim kalıplarına döküldüğü, yani stilize edildiği böyle simgeleri içermektedir.

Göğsünde 'es sultan' yazılı çift başlı kartal motifi

Profilden verilmiş çift başlı kartallar, yıldız çinin bütün yüzeyini kaplayacak şekilde yerleştirilmişlerdir. Kartalların cepheden verilmiş gövdelerinde bir kartuş içerisinde "es-sultan" ya da "el-muazzam" gibi sultanı temsil eden yazılar yer almaktadır. Genel olarak yanlardan birer bitki ile çevrelenen çift başlı kartallar, çeşitli sembolik anlamlar taşımaktadırlar. Çeşitli dönemlerde arma ve totem olarak kullanılan "**çift başlı kartal**" figürüne; güç, iktidar, koruyucu ruh, soyluluk, bilgelik gibi birçok anlam yüklenmiştir. Kubadabad Sarayı örneklerinde de gücü simgelediği düşünülen çift başlı kartallar, gövdelerindeki armalarla da muhtemelen Selçuklu Sultanını temsil etmektedirler.

Tarih boyunca saray çevrelerinde av, bir idman ve güç gösterisi, dolayısıyla tüm anıtsal tasvirlerde en önemli konulardan biriydi. Selçuklu sultanlarının da askeri sporla, cirit, polo, top, satranç oyunlarıyla ve av ile uğraştığı anlaşılıyor. Av partileri, av aletleriyle hazırlanan ziyafetlerle sona erer; içki, raks ve müzik bu ziyafetleri tamamlardı.

Türk Oturuşu olarak sanat tarihine geçen bağdaş kurmuş saraylı elinde nar tutarak kendinden emin bir ifade ile tasvir edilmiştir. Çinilerdeki nar, haşhaş ve meyve dalı, hem sonsuz hayatı hem de cenneti simgeliyordu. Has bahçenin tüm hayvanlarının serbestçe dolaştığı sarayda her şey mavinin sonsuz büyüsüne kapılmış, simgelerle ölümsüzlüğe karışmıştı.

Aslan, kuşkusuz bu çevrenin "mensubu" değil. Herhalde sultanın gücünü simgelemek üzere karşımıza çıkıyor. Bu görevin bilincindeymiş gibi şişkin göğsü ve kabarık yelesi ile çini yüzeyinde gururla durmaktadır. Gövde, baş ve üç ayağı, krem zemin üzerine mavi, kuyruk ve bir ön ayağı mor ile renklendirilmiş; çevresi adeta figürü vurgulamak için astarın krem rengiyle bırakılmış; kıvrık dallar, yarım palmetlerden oluşan bir desenle çerçevelenmiştir.

Aslan kralın gururlu yalnızlığına karşı, avcıların yardımcısı köpek, yine her levhada tek başına olmakla birlikte, aslan gibi şişinerek seyirciye değil de haber vermek ya da almak için sahibine bakınıyor. Av eğlencelerinin en önemli elemanı olduğu için yıldız biçimli çini levhalarda en çok köpek figürü resmedilmiştir. Çeşitli bitkisel desenlerle bezenmiş yüzeylerde, hep aynı "poz" ile görünmektedirler: Baş geriye dönük, ön ayaklardan birini göğsüne doğru kaldırmış, arka ayaklardan biri öne adım atmış, kuyruk iki arka ayak arasından öne kıvrılmıştır.

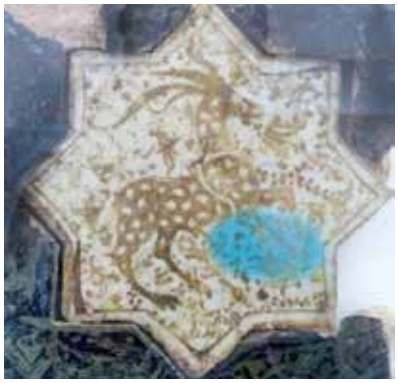

Kubad Abad çinilerini resimleyen ustalar, **keçi** figürünü coşkunlukla işlemişlerdir. Bunlar da atlar gibi gerçekçi sayılacak üslupta, atlayıp zıpladıkları durumda, doğala yakın resmedilmiştir. Kazı buluntularından birinde görülen keçi tasviri, bunların en güzellerinden biridir. Krem renkli zemin üzerine siyah kıvrık dallar ve yapraklarla oluşan bezeme arasına yerleştirilen keçi, yüzeyde büyük yer tutmaktadır. Mor ve maviye boyanmıştır. Koşarken "meliyormuş" gibi ağzı açılmıştır.

Av hayvanları arasında **tavşan** önemli yer tutar. Bir kısmı kesilmiş bir yıldız çinide bir tavşanın başı ve boynu kalmış; gövdesi kesilen parça ile yok olmuştur. Yüz biçimlenişi köpeği andırmakla birlikte, uzun kulakları tavşan olduğunu kanıtlamaktadır. Çinilerden birinde, hareket halinde gösterilen tavşan figürünün gövdesinde tüyleri ima eden çizgiler bulunmaktadır. Bazı çinilerde de, ellerinde veya kucaklarında ziyafet için tavşan veya gazel taşıyan hizmetkârlar görülmektedir.

Sfenksler, olağanüstü güçleriyle sarayı düşmandan, kötülük ve hastalıklardan korumaktadır. Kubad Abad'da buna örnek olacak birçok çini bulunmuştur.

Sfenks 'in gövdesi aslan, başı insandır; ayrıca kanatları vardır. Dolgun yuvarlak yüz, badem göz, tek kaş, küçük ağız genel tiptir. Bazılarının yanak ve çenelerinde benler vardır. Kimi kısa, kimi uzun saçlıdır; tepelerinde çeşitli biçimlerde başlıklar bulunmaktadır.

Siren (simurg, harpi) başı insan, gövdesi kuş olarak tasvir edilen bir yaratıktır. Olağanüstü güçlerini insanları korumak için kullandığına inanılır. Orta Asya'da "Tuğrul" da denen Kaf dağında yaşayan bu masal yaratığı, İslami destanlarda çaresizlere yardıma koşan melek olarak yer tutmuştur.

Yazımı bitirirken bu güzel sarayın mimarı ve baş nakkaşı Sadettin Köpek'e değinmeden olmaz. Anadolu Selçuklu tarihinde popüler bir devlet adamı olan Sadettin Köpek sanatı ile değil iktidar hırsıyla anılır. İlk defa bir tertiple Sultan I. Alâeddin Keykubad'ın zehirlenmesi ve yerine oğlu Keyhüsrev'in tahta çıkarılması olayında kendisini gösterir ve yeni sultanın yakın çevresi arasında, en ön safta yer alır.

1237 yılında Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alâeddin Keykubad, iktidarının en güçlü zamanında oğlu İzzeddin Kılıç Arslan'ı veliaht ilan ettiği şölende, şüpheli bir şekilde, yediği kuş etinden zehirlenerek ölür. Bu sırada emir-i şikar yani sultanın av hayvanları sorumlusu Sadettin Köpektir. Sultanın tayinin de Sadeddin Köpek ve diğer emirlerin gayretiyle II. Gıyaseddin Keyhüsrev 16 yaşında Selçuklu tahtına geçirilir. Ülkede bu karışıklıklar sürerken, emir Saadettin Köpek, huzur ve güvenliği sağlamaya yönelik tedbirler almak yerine, kendisine rakip olabilecek Selçuklu emirlerini ortadan kaldırmakla uğraşır. Hatta işi, sultan soyundan geldiğini iddia ya kadar vardırır. Ne yazık ki sonu mimarlığını kendi yaptığı, İyi bir doğa gözlemciliği ve geniş bir hayal gücünün sonucu olarak meydana getirilen figürlü çinilerle bezediği sarayın surlarında kendi iktidara getirdiği sultan Gıyaseddin Keyhüsrev emriyle idam olacaktır.

Sonuç olarak Sadettin Köpek hırsına rağmen kötü sonuna engel olamasa da, sanatı ile bu çinilere bakan gözlerde, tıbbın bulamadığı ölümsüzlüğün sırlarına pencere açmış olabilir. Tıpkı Gılgamış`ın geriye bıraktığı efsanesiyle olduğu gibi...

DR. GÜZİDE ELİTEZ guzideelitez@hotmail.com

www.hekimcebakis.org

TANGOYU 21. YÜZYILA GETİREN TOPLULUK, TANGONUN MODERN YÜZÜ

GOTAN PROJECT

Tango deyince aklınıza ne geliyor? Dans mı? Müzik mi? Günümüzde tangoyu dans müziği kültürünün dışına çıkaran bu topluluğu Gotan Project'i biraz tanıyalım, ne dersiniz? Belki yeniden tango dinlemenizi sağlarım. Siz tangoyla nasıl tanıştınız? Gittiğiniz düğünlerde ya da Türk filmlerinde cumparsitayı mı duydunuz? Belki de TRT nin tek müzik kanalı olduğu dönemlerde, tango saatlerinde çalınan, hüzünlü Şecaattin Tanyerli tangolarını dinlemişsinizdir. Arjantin topraklarından doğan bu üzgün müziğin seyretmesi keyifli, güzel, bir o kadar estetik dansı hepimizi büyülemiştir diye düşünüyorum. Tango, 1950 lerde dünyanın en popüler müziği olmuş, daha sonra unutulmuş, doğduğu topraklara geri dönmüş ya da sadece milongalara sıkışmış ama ülkemizde hep sevilmiştir diyebiliriz.

1999 yılına geldiğimizde tango için bir şeyler yeniden değişmeye başlayınca, dünya, yenilikçi bir tango ve ona hayat verenleriyle ile tanıştı. Gotan Project... İşte hikayemiz böyle başlıyor. Bu arada "Gotan"ın tangonun tersten yazılışı olduğunu sanırım fark etmişsinizdir.

Gotan Project'in kuruluşunun arkasındaki itici güç, Philippe Cohen-Solal adındaki Fransız bir DJ olmuştur. 1962'de doğan Cohen-Solal, kariyerine 90'lı yıllarda film dünyasında başladı, önde gelen birçok film yönetmeninin müzik danışmanlığını ve bestecilik yaptı. 1968'de İsviçre'de dünyaya gelen Christoph H. Müller ile, Paris'te tanıştılar. Öncesinde elektronik müzik çalışmaları olan Müller ve Cohen-Solal Elektronik ve latin müziği tutkusunu paylaştıklarını fark ettiler ve1996 yılında "Ya Basta"yı kurmaya karar verdi. "Ya Basta"nın isim ilhamını Meksika devrimci subcomandante Marcos'un bir kitabından aldıkları notunu da ekleyelim. Bazı müzik çalışmaları olan Ya Basta'nın kaderi, 1999'da Müller ve Cohen-Solal'ın Arjantinli besteci ve gitarist Eduardo Makaroff'la bir araya gelmesiyle değişti. 1956 doğumlu Makaroff da Arjantin'de sinema ve televizyon filmleri için müzik besteleyen

bir sinema bir geçmişine sahipti. Gotan Project'i işte bu çekirdek üçlü oluşturdu. Daha sonra gruba yeni bir boyut katmak için Arjantinli müzisyenlerden Gustavo Beytelmann, Nini Flores ve Edi Tomassi (piyano, bandoneon ve perküsyon), Danimarkalı kemancı Line Kruse ve Katalan vokalist Cristina Vilallonga guruba davet edildi.

Gotan Project 2000 yılında müzik piyasasına ilk single'ları "El capitalismo Foraneo / Vuelvo al sur" sürdüklerinde, kullandıkları klasik Arjantin tango motifleri, elektronik alt yapının yanı sıra eklenen Eva Peron'un sesinden politik bazı vokaller, arka planda köpek havlamaları, oynayan çocuklar, tren efektleri parçanın büyük bir ilgiyle karşılaşmasına neden oldu. Tangonun bu modern versiyonu tüm dünyanın bir anda ilgisini çekti. Yine 2000'de "Paris'te Triptico / Last Tango" adlı ikinci bir single ve sorasında "Santa Maria (del Buen Ayre)" yayınlandı. "Santa Maria" parçası başrollerini Richard Gere ve Jennifer Lopez'in oynadığı "Shall We Dance" adlı filmde unutulmaz bir tango gösterisi sahnesinde kullanıldı. Tüm romantiklere filmi veya en azından bu sahneyi internetten izlemelerini öneririm. Hayranların ve eleştirmenlerin merakla bekledikleri albümün kendisi, "La Revancha del Tango" da aynı yılın sununda piyasaya sürüldü. Albüm 1 milyon adet satarak, tangonun unutulmuşluğunun intikamını dünyadan almış oldu.

Artan başarı dalgası ve turneler 2003'te gruba, BBC Dünya Müzik Ödülleri'nde "En İyi Çıkış Yapan Topluluk Ödülünü " getirdi. 2002'de İngiliz basını, zaten "La Revancha del tango" yu yılın en iyi albümlerinden biri olarak seçmişti. 2004 de "InspiraciónEspiración", 2006 da" Lunático", 2006 da "El Norte", 2008 de "Gotan Project Live" çıktı. 2010 da ise "3.0"isimli albümü beğeniye sunuldu. Topluluğun Arjantinli elemanı EduardoMacaroff'un değişiyle "geçmişe bakarak geleceğin üretilmesi" yeni web iletişimi sistemi 3.0 ilham alan, rahatlıkla tangonun yeni sürümü diyebileceğimiz albüm büyük beğeni ile karşılandı. Albüm, Arjantinli ünlü yazar Julio Cortazar'ın Rayuela'sından esintiler, klarnet, armonika, caz piyano, bandoneon, akustik gitar kullanımlarını barındırıyordu. Gotan Project'in müzikleri "Sex and The City" ve "Nip/ Tuck" dizilerinde kullanıldı. Topluluk bu güne kadar Tel Aviv'den Tokyo'ya, Tokyo'dan Arjantin'e 350 den fazla konser verdi.

Gotan Project, albümleri dünyada iki milyonun üstünde satarak inanılmaz bir başarıya imza atan bir gurup. Ama esas başarıları tangoya getirdikleri yeni yorum. Bu başarıyı da klasik tango motifleri ve seslerini kullanmalarının yanında elektronik katkılara ve her albüm içindeki sürprizlere borçlular. Müziklerinde, Che'nin politik söylevlerinden tutun da "La Gloria''parçasında olduğu gibi Arjantinli futbol yorumcusu Víctor Hugo Morales vokalinde goooooolü, GOOOOOTAN olarak bitirmesinden, "El Capitalismo Foraneo" daki Eva peronun sesine, rap şarkıcılara kadar pek çok sürprizi konuk etmeyi beceriyorlar. Örneğin " Queremos Paz" parçasında Che Guevara'nın, "Barış istiyoruz, halkımız için daha iyi bir yaşam yaratmak istiyoruz" dediğini duyuyoruz.. Gotan Project bir röportajında bu kolajlar için"siyasi müzik yapmıyoruz ama siyasetin içindeyiz bir şekilde. Yani bağırmıyoruz ama ince ince söylüyoruz bazı şeyleri..." diyor.

Astor Piazzola hayranlığının birleştirdiği topluluk, 50 li yaşlardaki delikanlılar olarak, hayranlarına, görsel zenginliği çok yüksek, zarif performanslar sunuyorlar. Gotan Projesi'ndeki temel üçlülerden ikisinin sinema geçmişi düşünülürse bu zenginliği anlamak mümkün. Konserlerinde Arjantin tarzı, karanlık takım elbiseler ve zarif şapkalar giyiyorlar. Sahnede biraz karanlıkta kalarak dansın, arkadaki ekrandan Arjantin filmlerinden gelen klasik siyah-beyaz görüntülerin ve elektro-tango füzyonunu tamamlayan siyasi konuşmaların seyirciyi büyülemesine izin veriyorlar.

İstanbul'da da ağırladığımız Gotan Project, zarafetlerini, konsere Zeki Müren'i n sesini de katarak bir kez daha ispat etmişlerdir. Dileriz bir gün Bursa'da da seyrederiz. Canlı performanslarını mutlaka internetten izlemenizi öneririm. Bir not daha, toplulukta Arjantinli Eduardo hariç tango yapan yok...

Acaba Tango mu öğrensek? Sadece Gotan yeter mi?

DR. BÜLENT KAVUŞTURAN drbulentkavusturan@gmail.com

www.hekimcebakis.org

BALKANLARDAN KAHVALTILIK (KAHVEALTI) LEZZETLER

Güne iyi başlamak için Tüm kültürlerde mutlaka yapılması gereken günün en önemli öğünü olarak kabul edilir. Günümüz yaşam koşulları içinde sıklıkla atlanan geçiştirilen bir öğün haline gelmiştir. Tatillerde ve özellikle hafta sonları aileyle birlikte yapılan kahvaltılar altın değerindedir.

Son dönemde sosyal medyada bir film dolaşıyor; yetişkinlere fırsat olsa kiminle birlikte olup yemek yemek istedikleri soruluyor. Genelde cevaplar popüler bey ve bayan sanatçılar yönünde oluyor. Aynı soru bu yetişkinlerin çocuklarına sorulduğunda ise gelen cevaplar çok çarpıcı sadece anne ve babaları ile birlikte olmak ve onlarla aynı sofrayı paylaşmak istiyorlar.

Balkanlardan iki kahvaltılık lezzet paylaşmak istiyorum. Bunları kış için hazırlamak için de en uygun zamanları yaşıyoruz.

Balkanların Meşhur Patlıcanlı Sosu "Ajvar"

Ajvar Balkan ülkelerinde çok popüler olan ve genelde evde yapılan, közlenmiş patlıcanlı, hafif acı biberli, içinde domates salçası da olan bir tür kırmızı biber ezmesidir. İçine çoğunlukla havuç da konulur

Kahvaltılık olarak ekmek üzerine sürülerek ya da cips sosu olarak da tüketildiği gibi et ve pilav yemeklerinin yanında da kullanılabilir.

Malzemeler

2 adet orta boy patlıcan
4 adet iri domates
3 adet iri kırmızı biber
1 orta boy soğan
2-3 adet iri sarımsak
1 yemek kaşığı acı pul biber
1 yemek kaşığı acı toz biber(isteğe bağlı)
1 çay bardağı zeytinyağı
Tuz

Hazırlanması

• Patlıcan ve kırmızı biberleri közleyip kabuklarını soyulur. Bir süzgece koyup sularının süzülmesi beklenir.

• Soğan söğüş doğranıp zeytinyağında hafifçe sotelenir. Sarmısak eklenip 1-2 dakika da beraber çevirilir.

• Rondodan geçirilmiş domatesler eklenir. Domatesler suyunu çekmeye yaklaşınca, közlenmiş patlıcan ve kırmızı biberler küçük doğranıp ekleyin. (kırmızı biberlerin çekirdeklerini ayıklanır) Tuz eklenir.

• Suyunu çekince ocaktan alınır, mutfak robotundan geçirilir.

Eğer kışa saklanacaksa: Robottan geçirildikten sonra yeniden tencereye alınır, kaynama derecesine gelene kadar ocakta tutulur. Henüz kaynarken kavanozlara koyularak ağzı sıkıca kapatılır ve kuru bir yere ters çevrilir.

Bir hafta içinde tüketilecekse: Sos kavanozlara koyulur, üzerini kapatacak kadar zeytinyağı koyularak hava alması önlenir. Sosdan aldıkça, üzerine yeniden zeytinyağı eklenir yüzey kapatılır.

Lütenitsa – Köz Biber ve Patlıcanlı Balkan Sosu

Köz biberli ve patlıcanlı sos Balkan ve Trakya mutfağında çok sevilen, kış hazırlıkları arasında kendisine yer bulan bir konserve-sos uygulamasıdır. Bulgaristan ve Makedonya başta olmak üzere geniş bir Balkan coğrafyasında, kendine has dokunuşlar ile bu lezzete rastlıyoruz. Balkan mutfağı ile komşu olan İtalyan mutfağında üretilen pizzaların kaplamalarında, yeni lezzet arayışları sebebiyle bu sosların tüketilmesi son yıllarda yaygınlaşmıştır.

Geleneksel konserve üretim yöntemleri gözetilerek hazırlanan köz biberli ve köz patlıcanlı sos küçük nüans ve malzemenin farklı dengelerde kullanılması ile kendine kimlikli bir hal alır.

Közlenecek olan malzemede patlıcan bibere oranla baskındır. Közlenecek malzemenin mümkünse odun ateşinde közlenmesi esastır.

Edirne mutfağında çekilmiş ceviz eklenir. Aromasını kuvvetlendirmek için genel olarak maydanoz kullanılırken reyhan ile bu aromayı artırmak da mümkündür. Haşlanıp ince kıyılmış havuç da eklenilebilir.

Malzemeler

2 kg kırmızı biber,
1 kg domates,
1 kg patlıcan,
2 adet iri havuç,
1 baş sarımsak,
Yarım çay bardağı sirke,
1 avuç kaya tuzu,
Karabiber,
Kekik,
Zeytinyağı.

Hazırlanması

Biberler, patlıcanlar közlenir, kabukları soyulur ve robottan geçirilir.

Havuçlar haşlanır ve robottan geçirilir.

Domateslerin kabuklarını soyularak, iri olacak şekilde robotta parçalanır.

Robottan geçirilen domatesler bir tencerede kaynatılır.

Domatesler kaynamaya başlayınca içine, robottan geçirilmiş kırmızı biberler, patlıcanlar, havuçlar ilave edilir ve karıştırılır.

Üzerine havanda dövülmüş sarımsak, sirke, zeytin yağı, tuz, kekik, karabiber ilave edilir ve suyunu çekene kadar pişirilir.

Sıcak sıcak cam kavanozlara doldurulur ve kavanozların ağzı sıkıca kapatılıp ters çevrilerek, soğumaya bırakılır. Soğuduktan sonra kavanozlar düz çevrilir.

Tüm aile ve dostlarla paylaştığınız sofralarda ;
Sağlık ve Afiyet ile

Kaynakça : İnternet - Anonim

DR. ENGİN DEMİRİZ ■ demiriz16@hotmail.com

www.hekimcebakis.org

KADIN YOK SAVAŞIN YÜZÜNDE

Nobel ödüllü (2015) yazar Svetlana Alexievich'in ilk kitabı Kadın Yok Savaşın Yüzünde , 2.Dünya savaşında faşizme karşı cephede savaşan keskin nişancı, tankçı, savaş pilotu, sağlıkçı, hekim, partizan, keşif eri, çamaşırcı Rus kadınlarının tanıklıklarına dayanan ve sadece onların sesini, sözünü aktaran bir sözlü tarih örneği. İsveç Nobel Akademisi, Svetlana Alexievich'i yarattığı bu yeni tür nedeniyle ve duyguların, ruhun tarihini aktardığı kitapları için 2015 yılında Nobel Edebiyat Ödülüne değer bulmuştu.

Svetlana Alexievich, 1975- 1985 yılları arasında Sovyetler Birliğinin dört bir yanından faşizme karşı verilen Büyük Anavatan Savaşına katılmış, cephede savaşmış kadınlarla konuşur; anıları, deneyimleri, duyguları üzerinden savaşı kadın bakışıyla anlatır. Görüştüğü kadınların çok azı onu reddeder, diğerleri anlatmaya, paylaşmaya susamış gibidirler. Yaşadıkları travma ve kadın savaşçı olmanın zorlukları uzunca bir süre suskun kalmalarına neden olur. Şimdi çoğu çoluk çocuğa karışmış, emekli olmuş, torun sahibi ninelerdir. Anılarını paylaşmaktan öte yeniden yaşarlar. İlk elden, ikincil anlatılarla enfekte olmamış anılar.

1948 doğumlu yazarın kendi ailesi de savaş mağduru. Yakınlarının çoğu savaşta ölmüş, aralarında Almanların diri yaktıkları da var, tifüsten ölenler de. Babası üç çocuklu ailenin savaştan sağ dönebilen tek bireyi. Alexievich'in köyündeki kadınların çoğu savaş dulu. Savaş anılarıyla dolu bir çocukluk geçiren Svetlana Alexievich gazeteci olarak çalışmaya başlar. Çernobil ve Rus yakın tarihinin Afgan savaşı gibi travmatik olayları sonrasında insanların anlattıkları ilgisini çeker. Tanıklıklar üzerine yazmaya başlar: **"Tolstoy, Dosteyevski döneminde yaşasaydım kurgusal romanlar yazardım; ama bazen sanatın yetmediği durumlar var."** Bir yazar ve gazeteci olarak dünyayı bireysel seslerin ve gündelik yaşamın ayrıntılarının bir kolajı olarak görür.

Kızıl Orduda büyük anavatan savaşına 1 milyondan fazla kadın katılmıştı. Alexievich, Minsk gazetelerinden birinde aslında savaş sırasında sniper olan muhasebeci bir kadının veda partisinden söz eden yazıyı okuduğunda kadın gözüyle savaşın pek ele alınmadığını düşünerek bu projeyi tasarlar. Yazarı ilgilendiren kahramanlık öykülerinden çok ''küçük büyük insan''dır. Savaşın destansı bir yanı yoktur. Tersine çılgınca hastalıklı, tiksindirici bir şeydir savaş.

Savaşan katılan kadınların çoğu 20 yaşın altındaki gönüllüler, faşizme karşı vatanı savunmak peşindeler. Savaşın tüm zalimliğine karşın kadınca duyarlılıklarını yitirmezler, kozalaktan bigudi, sargı bezinden gelinlik dikerler, baharda açan çiçeklere sevinirler, Aç Alman esirlerle ekmeklerini bölüşürler, vurulan kuşlara yanarlar. **''Hani olurdu ya...Hani...Bilirsiniz...Güz sonunda kuşlar göçer...Uzun uzun kuş sürüleri...Hem bizimkiler hem Alman topçular ateş ediyordu...Nasıl seslenirsin kuşlara? Buraya gelmeyin! Burada ateş ediliyor diye. Kuşlar, kuşlar toprağa düşüyordu...''**

Savaştan sonra yeni hayatlarına uyum sağlamak da zor olmuştur. Yaşadıkları acılar, işkence, tanık oldukları vahşet peşlerini bırakmaz. Çoğu kanı anımsattığı için kırmızı renge katlanamaz, insan etini çağrıştırdığı için tavuk eti yiyemez.

Bir kadın çavuş, savaştan sonra çok sevdiği Heine'nin şiirlerini okuyamadığını, Bach ve Wagner'i tekrar dinleyebilmesi için yıllar geçmesi gerektiğini anlatır. Bir yanda sıradan bir Rus kadınından Alman kültürüne bu denli aşina bir insan yaratan Sovyet devrimi, diğer yanda o kültürden gelen ve o kültürle yoğrulmuş olmasına karşın Hitler'e hayran ,'' öteki''ne düşman zalim bireyler yetiştiren faşizm. Yenilmesi belki de sırf bu nedenle kaçınılmazdı.

Kadın Yok Savaşın Yüzünde sözlü tarihin mükemmel bir örneği. Kadınlardan biri savaş anılarını hatırlamanın dehşet verici olduğunu ama unutmanın dehşetten de öte olduğunu söyler. Alexievich savaşa katılan bu kadınları sadece dinler ve söylediklerini olduğu gibi aktarır. Bazı eleştirmenler bu tarzına anlatılar arasında bir bağ olmadığı için karşı çıkmışlar. Ancak bu seslerin bağımsız akışı anlatının vuruculuğunu artırıyor. Alexievich'in kitabı yalnızca olayların bir haritasını sunmuyor; onları yaşayanların duygularını, karakterlerini de aktarıyor.

KİTAP TANITIMI

BURSA SAĞLIK TARİHİ

2004 yılında Bursa Kent Müzesi'nin kuruluş çalışmalarında görev almıştım. Bu süreçte ayrıca bir Sağlık Müzesi kurma düşüncesi belirdi. Proje için çalışmaya başladım. Sağlık Müzesi kurma çalışmaları için kentte sağlık alanıyla ilgili herkese çağrı yaparak bilgi ve belge istedim. Gelen belge ve bilgilerle çalışma ekibimizin bizzat ulaştığı bilgi ve belgeleri görünce bunları derleyerek müze ile birlikte aynı zamanda bir de kitap oluşturma çabasına giriştik.

Konu ile ilgili kentte çalışan ve daha önce bu konularda çalışması olan herkese ulaşmaya gayret edip, ilk toplantımızı 2010 yılında yaptık. Genel çerçevesi ve içeriği 2010 yılında belirlenen kitabın içerik yazma, yazdırma ve derleme çalışmaları 2017 yılına kadar sürdü. Kentin resmi sağlık kurumları ile ilgili bilgi ve belge süreci olarak, Kamu Hastaneler Birliği'nin kurulması sonrası güncellemeler açısından çok sık değişim söz konusu olduğu için, Sağlık Müdürlüğü esaslı yapılanma döneminin sonuna kadar olan süreç esas alındı.

Bursa Sağlık Tarihi çok çalışılmamış bir konuydu. Yeterli kaynak ve kayıt yoktu. 1950 öncesi Bursa'nın sağlık müdürleri, kentin hastaneleri ve çalışan hekimleri bile belli değildi. Uzun süren bir çalışma ile tüm isimleri zor da olsa bulduk. Tüm kayıtları düzenledik. En azından Antik Çağ'dan günümüze Bursa Sağlık Tarihi'ne ait ne varsa derleyip, toplamaya çalıştık. Yeni de bazı eksiklikler bulunacaktır. Ama bu kente çok önemli katkıları olmuş, ancak unutulmuş birçok ismi, olayı ve çok şaşırtıcı bazı tarihi gerçekleri bu kitapta ilk kez göreceğinizi söyleyebilirim.

Bursa Sağlık Tarihi kitabı, kent özel tarihi açısından bu kapsamda yayınlanan ilk kitaptır. Kitabın asıl amacı; bir kentin sağlık tarihiyle ilgili bilgi ve belgeleri kayıt altına almaktır. En azından bu konuda bir başlangıç yapıp, gelecekteki araştırmacı ve meraklılar için tarihe düşülen bir nottur.

Bursa Sağlık Tarihi kitabı, temel olarak Antik dönemlerden başlayarak, Osmanlı dönemi ve Cumhuriyet dönemi olarak düzenlenmiştir. Özel başlılar ile bazı konular, kişiler ve kurumlar ayrıca incelenmiştir. Her bölümü oluşturan, yazan ve derleyen araştırmacılar bölüm editörü olarak belirtilmiş; bölüm içinde yazılarından yararlanılan, bilgisine başvurulan yazarlar ismi ile veya kaynak gösterilerek kullanılmıştır.

Bursa özneli bu kitap, sağlık çalışanları için tarihe ve hayata bir not düşme çabasıdır. Bizler bugün için yazılı kaynaklara çok itibar etmiyoruz ama kentin tarihsel kaydı için bu eserlerin ve çalışmaların amacı 50 yıl belki de 100 yıl sonra anlaşılacaktır.

Bu kitap Bursa'da doğan veya çalışan, sağlık alanında katkı koyan binlerce insanın emeği ile oluşmuştur. Bu çalışma için hangi kapıyı çaldıysak, herkes elinden geleni yapmaya çalıştı. Bu kitapta adı geçen herkesin ve ailelerinin bu çalışmaya ve oluşacak sağlık müzesine katkısı vardır. Kitabın yazarı da sahibi de onlaradır.

Yaklaşık 7 yıldır süren araştırma, belge ve bilgi toplama sürecinde bu çalışma birçok kişi ve kurumun ciddi yardımları ve katkıları oldu. Hiç kuşkusuz, bu kişi ve kurumların yardımı olmasaydı, bu kitap daha eksik olurdu. Bu kitabın oluşmasında yazar olsun ya da olmasın kitabın bazı bölümlerine aklı, fikri, emeği veya kalemi ile destek verenler oldu. Kitap içinde isimleri geçen, gönüllü yardımlarını esirgemeyen bu kent ve kültür dostlarını anmak ve tarihe kayıt düşmek boynumuzun borcudur.

"Gelen her bilgiyi, kitapta katkı koyan kişilerin ismi ile kullanmaktan onur duyarız. Bilgi paylaştıkça büyür" inancı ile ulaşabildiğimiz her kaynağa başvurduk. Tarihi bilgileri derlemede en ciddi sorun bilginin doğruluğu, kaynak ve güncelleme sorunudur. Bu konuda eksik ve yanlışlarımız varsa (ki vardır) affola...

Bu kitap ve sağlık müzesinin oluşmasında ilk aşamadan bu yana destek olan BBŞB Başkanı Recep Altepe'ye, Bursa Sağlık Müdürlüğü'ne, Bursa Tabip Odası'na, Bursa Veteriner Hekimler Odası'na, Bursa Diş Hekimleri Odası'na ve Bursa Eczacı Odası'na, Uludağ Üniversitesi öğretim üyelerine ve araştırmacılarına, başından beri çalışmalara katkı koyan müze ve kitabın koordinasyonu, bölümlerin ve müzenin oluşması için büyük bir iyi niyet ile bize destek olan, yardımı esirgemeyen Azizi Elbas'a, Ahmet Erdönmez'e, Bursa Araştırmaları Merkezi (BAM) çalışanlarına, Dr. Çetin Tor'a, Deniz Dalkılınç'a, Dr. Can Başaran'a, Ecz. Kubilay Aydın'a, Doç. R. Elif Atıcı'ya, Doç. Dr. Sezer Erer Kafa'ya, Hüsniye Altıntaş'a ve Rahşan Tuncer'e çok teşekkür ederim.

Elbette yıllardır süren çalışmalarımda gösterdikleri sabır ve destek için eşim Doç. Dr. Emel İrgil ve kızım Ezgi İrgil'e minnettarım.

Dr. Ceyhun İrgil

KAYBETTİKLERİMİZ

DR.ALİYE ÖZLEM PAŞA

1968 tarihinde Bursa'da doğdu. 1990 yılında Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Bilecik Devlet Hastanesi, Bursa Zübeyde Hanım Doğumevi'nde çalıştı. İşyeri Hekimliği yaptı. 2012 yılında Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Radyoloji Uzmanı oldu.

24.04.2017 tarihinde aramızdan ayrıldı.

DR.OSMAN NURİ AFŞAR

1933 yılında Trabzon İli Çaykara İlçesi Dernekpazarı Nahiyesi Çalışanlar Köyü'nde doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi Erzurum'da okudu. 1963 yılında İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 1963 – 1965 yılları arasında Artvin'de askerlik hizmetini yaptıktan sonra bir yıl Artvin Hükümet Tabipliği görevinde bulundu. 1969 yılında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak-Burun-Boğaz Hastalıkları Kürsüsü'nde lisansüstü eğitimini tamamlayarak uzman oldu. 1973 yılında Sosyal Sigortalar Kurumu Bursa Bölge Hastanesi'ne atandı. 1989 yılında emekli olduktan sonra özel hekim olarak çalıştı.

1986 – 1988 döneminde Bursa Tabip Odası Onur Kurulu Üyesi, 1988 – 1990 döneminde Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı.

04.06.2017 tarihinde aramızdan ayrıldı.

KAYBETTİKLERİMİZ

DR.MİTHAT İLHAN

1922 yılında Elazığ'da doğdu. 1940 yılında Diyarbakır Lisesi'nden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde askeri öğrenci olarak başladığı tıbbiyeyi 1946 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde bitirdi. Gelibolu'da askeri hekim olarak kıta hizmetini tamamladıktan sonra Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde Sinir ve Ruh Hastalıkları uzmanı oldu. Gönderildiği ABD de 2 yıl EEG üzerine çalıştı. Döndükten sonra İstanbul Gümüşsuyu ve Erzurum Mareşal Çakmak Hastanesi'nde görev yaptı. Tuğgeneral olunca Kara Kuvvetleri Sağlık Daire Başkanlığı görevine atandı. TSK'dan emekli olduktan sonra bir süre özel hekim olarak çalıştı.

19.06.2017 tarihinde aramızdan ayrıldı.

DR. ABDİ GAZİOĞLU

1956 yılında Bursa Orhaneli'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Orhaneli'de yaptı. 1980 yılında Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Keles Devlet Hastanesi ve Bursa Özel Vatan Hastanesi'nde çalıştı. 1989 yılında İstanbul Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Radyodiagnostik alanında lisansüstü eğitimini tamamladı. 1991 yılında göreve başladığı Bursa Devlet Hastanesi'nden 2011 yılında emekli oldu. Özel hekim olarak çalışmaya devam etti. Son olarak Bilgemed İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütüyordu.

2009 – 2010 döneminde Bursa Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yaptı.

03 Ağustos 2017 tarihinde aramızdan ayrıldı.

BULMACA

HAZIRLAYAN: **DR. ERSAN TAŞCI** ersan.tasci@gmail.com

www.hekimcebakis.org

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3							■		■	
4				■						
5					■	■				
6		■						■		
7										
8			■			■	■			
9					■					■
10										

Soldan Sağa:

1) Tutukluk yapan silah (iki sözcük) 2) Akciğer büzüşmesi 3) Balık yumurtasıyla yapılan meze 4) Lakin- Ölçülülük, soğukkanlılık 5) Güney Amerika kementi -Bir devre yeniden adını vermeye hazırlanan çiçek 6) Bir türk kırkyama- Gaga'nın ünsüzleri 7) 1987 yılında yaşamını yitiren, Altan isminde tanınmış bir kardeşi de olan Milliyet Gazetesi eski yazarlarından (İki sözcük) 8) Şaşma ünlemi- Tersi Örümceğin ördüğü- Meret'in ortası 9) Çok uzakta, çok uçta bulunan- Ters, inatçı 10) Turpgillerden çiçekliği yenen bir sebze

Yukardan Aşağı:

1) Konya Çumra'da yer alan Neolitik yerleşim 2) Tayin etme- Hint Prensi 3) Kirazın ana vatanı olan ilimizin antik adı- Ünlü bir araba markasının kısaltması 4) Karışık renkli- Alışılageldik biçimde 5) Genellikle dört kişi ile oynanan bir iskambil oyunu- Maxim Gorki'nin ünlü romanı 6) Asaf Savaş .... (ekonomist, yazar)-Bir hayvan sesi- Su 7) Elti'nin ünsüzleri- Bir kadın ismi- Kiloamper 8) Atilla .... (Darbuka üstadı) – Elle sıvazlama (sıklıkla abdest alırken) 9) Çok karşıtı- Cezayir (Eng) 10) Tersi Engeli olmayan

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	A	R	G	A	K	A	R	G	A
2	A	Y	A	R	L	A	M	A	■	A
3	S	A	B	İ	■	L	G	■	R	A
4	T	İ	E	B	R	E	A	K	■	Ş
5	A	R	P	A	E	K	M	E	Ğ	İ
6	M	İ	R	L	E	A	■	V	■	T
7	O	N	A	■	L	L	O	S	A	■
8	N	İ	Z	A	■	E	N	E	M	E
9	U	■	O	K	A	Y	A	R	P	A
10	■	E	L	A	L	E	M	■	A	B

Bir önceki sayımızdaki bulmacanın çözümü.